

TALOUSARVIO 2025 ja TALOUSSUUNNITELMA 2026 - 2027

V A A S A .
V A S A .

KAUPUNGINVALTUUSTON HYVÄKSYMÄ 11.11.2024

Sisällysluettelo

1.	Talousarvion yleisperustelut	4
1.1.	Yhteenvedo Vaasan kaupungin talousarviosta 2025	4
1.2.	Kaupunkistrategia – Pohjolan energiapääkaupunki	7
1.3.	Toimintaympäristö ja taloudellinen kehitys	8
1.4.	Riskienhallinta ja keskeisimmät riskit	13
1.5.	Kaupunkikonsernin toiminta ja talous	15
1.6.	Talousarvion sitovuus ja seuranta sekä tilivelvolliset	22
1.6.1.	Talousarvion sitovuus	22
1.6.2.	Talousarvion seuranta	26
1.6.3.	Tilivelvolliset	26
2.	Käyttötalousosa	27
2.1.	Vaalit	27
2.2.	Tarkastuslautakunta	28
2.3.	Kaupunginvaltuusto	30
2.4.	Konserniohjauksen toimiala	32
2.4.1.	Kaupunginhallitus	33
2.4.2.	Konsernihallinto	34
2.4.3.	Hyvinvointipalvelut	37
2.4.4.	Avustukset	41
2.4.5.	Jäsenmaksut	43
2.4.6.	Osuudet	44
2.4.7.	Varausmäärärahat	45
2.4.8.	Keskitetysti hallinnoitavat kustannukset	46
2.4.9.	Työllisyyden yhteistoiminta-alue	47
2.4.10.	Vähänkyrön aluepalvelut	49
2.4.11.	Nuorten työpaja Följy	51
2.5.	Sivistystoimen toimiala	53
2.5.1.	Varhaiskasvatus	54
2.5.2.	Kotikuntakorvaukset, esi- ja perusopetus	58
2.5.3.	Suomenkielinen perusopetus	59
2.5.4.	Ruotsinkielinen perusopetus	63
2.5.5.	Vaasan Lyseon lukio	67
2.5.6.	Vasa Gymnasium & Vasa Svenska Aftonläroverk	70
2.5.7.	Vamia	72
2.5.8.	Nuorisopalvelut	75
2.5.9.	Vaasan kaupungin opistot ja Aikuisten perusopetus	79
2.5.10.	Hietalahden Stadion	84
2.5.11.	Liikuntapalvelut	85

2.5.12.	Museotoiminta	89
2.5.13.	Kulttuuri- ja kirjastopalvelut	93
2.5.14.	Vaasan kaupunginorkesteri	97
2.5.15.	Vaasan kaupunginteatteri	100
2.6.	Kaupunkiympäristön toimiala	102
2.6.1.	Rakennusvalvonta	103
2.6.2.	Ympäristön suojelu	105
2.6.3.	Terveysvalvonnan yhteistoiminta-alue	106
2.6.4.	Eläinlääkintähuollon yhteistoiminta-alue	108
2.6.5.	Vaasan Seudun Jätelautakunta	110
2.6.6.	Yhteispalvelut	112
2.6.7.	Kaavoitus	113
2.6.8.	Kiinteistötoimi	117
2.6.9.	Kuntatekniikka	121
3.	Tuloslaskelmaosa	128
4.	Investointiosa	132
4.1.	Investointiperustelut	132
4.2.	Investointitaulukot	133
5.	Rahoitusosa	141
6.	Liikelaitokset	143
6.1.	Vaasan Vesi	143
6.2.	Vaasan Talotoimi	147

1. Talousarvion yleisperustelut

1.1. Yhteenvedo Vaasan kaupungin talousarviosta 2025

Merkittävät muutokset toimintaympäristössä

Uusi strategia valmistuu vuoden 2025 aikana ja näin ollen nykyinen strategia kaudelta 2022–2025 toimii pohjana vuoden 2025 talousarviolle. Tavoitteena on edelleen kasvava kaupunki ja kestävä kuntatalous, jossa asukkaat ja yritykset voivat hyvin. Kaupungilla on kuitenkin edelleen edessään suuria muutoksia toimintaympäristössä ja niihin sopeutumiseen keskitytään.

Työ- ja elinkeinopalvelujen vastuu siirtyy vuodenvaihteesta alkaen kunnille, mikä tarkoittaa, että kaupungin henkilöstömäärä kasvaa noin 80 henkilöllä. Samaan aikaan kaupungin vastuu työttömyysetuuksista suunnilleen kaksinkertaistuu. Muutokset työssäoloehdon täyttymisen kriteereissä ja palkkatuen myöntämisessä kunnille asettavat myös uusia vaatimuksia toimintatavoille. Valtionosuudet kasvavat noin 11 miljoonalla eurolla uudistuksesta johtuen, mutta menojen odotetaan olevan suuremmat ja muutoksella on ainakin aluksi negatiivinen vaikutus kaupungin talouteen.

Kotoutuslain kokonaisuudistus kulkee käsi kädessä TE-palveluiden uudistuksen kanssa, ja kotoutuslain muutokset lisäävät kuntien vastuuta kotouttamisesta. Myös tältä osin valtio vähentää kuntien rahoitusta.

Inflaatiovauhti on laskenut ja ostovoima odotetaan vahvistuvan, vaikka hintataso näyttäisi pysyvän korkeana. Inflaatiovauhdin kehitys on mahdollistanut korkojen alentamisen, minkä ansiosta kaupungin korkokulut nousevat hitaammin kuin aiemmin arvioitiin. Näyttää myös siltä, että Suomen talous on ohittanut suhdannekuopan ja että talouskasvu piristyy vuonna 2025.

Valtionosuusuudistus on käynnissä ja sen on tarkoitus astua voimaan vuodesta 2026 alkaen. Suunnitelmissa ei ole lisärahoitusta järjestelmään ja on mahdollista, että kaupungin kannalta negatiiviset 26 miljoonan euron sosiaali- ja terveydenhuoltoerät jäävät valtionosuusjärjestelmään ja että muut muutokset vähentävät entisestään julkisten peruspalveluiden valtionosuutta.

Sote-uudistus aiheuttaa edelleen haasteita kunnille negatiivisten valtionosuuksien lisäksi ja kaupunkiin kohdistuu vaatimuksia yhtiöittämään toimintatilojen

vuokraustoimintaansa hyvinvointialueelle viimeistään vuoden 2025 päättymisen jälkeen.

Hallitus vähentää myös ammatillisen koulutuksen rahoitusta. Leikkaus on tarkoitettu kohdistaa opiskelijoihin, joilla on jo toisen asteen koulutus tai korkeampi tutkinto. Lisäksi kulttuurin rahoitukseen kohdistuu leikkauksia.

Perusopetus vastaa yhä useampien maahanmuuttajaoppilaiden ja erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden tarpeisiin. Tuntiresurssia on vahvistettu vaihteittain viime vuosien aikana, jolloin on päästy kahden vuosiviikkotunnin tavoitteeseen.

Rakennusten energiatehokkuusdirektiivi sekä juomavesi- ja jätevesidirektiivien uudet vaatimukset asettavat tulevaisuudessa myös lisää vaatimuksia kaupungin palvelutuotannolle. Myös maankäyttö- ja rakennuslain uudistus vaatii kaupungin panostusta.

Asuntotuotanto on kuluvana vuonna lähes kokonaan pysähtynyt ja myös tulevina vuosina asuntotuotanto näyttää polkevan aika lailla paikallaan ja hidastaa siten väestönkasvua. Rakennusalan taantuma vaikuttaa myös kiinteistötoimeen, jossa myyntivoitot ja muut tulot kehittyvät heikosti.

Vuoden tärkeimmät panostukset asukkaiden hyvinvointiin, kaupungin vetovoimaan ja hiilineutraalisuuteen

Investointibudjettia leimaavat vahvasti investoinnit, joilla turvataan käyttäjien ja henkilöstön turvallisuus ja hyvinvointi. Päiväkoteja ja koulurakennuksia peruskorjataan ja laajennetaan. Talotoimen suurimmat hankkeet ovat Kasarmialueen rakennusten muuttaminen päiväkodeiksi, Palosaaren vanhan koulun uudelleen rakentaminen päiväkodiksi ja Isolahden koulun uudisrakennus. Haga skolan peruskorjaus valmistuu myös vuoden 2025 aikana. Keskustan yhtenäiskoulun suunnittelu jatkuu taas sen jälkeen, kun hallinto-oikeus hylkäsi hankkeen toteuttamista hidastaneet valitukset.

Panostukset asukkaiden hyvinvointiin ja turvallisuuteen sekä kaupungin vetovoimaisuuteen näkyvät myös pesäpallokentän uudistamisessa, kauan odotetun kirjastoauton käyttöönotossa, kyberturvallisuuden kehittämisessä sekä tekoälyn ja digitaalisten palveluiden käytössä.

Pilvilammen vesilaitoksen uusiminen etenee Vaasan Vedellä suunnitellusti ja uuden otsonointi- ja aktiivihiihlaitoksen ansiosta kaupunki voi taata korkealaatuisia talousvetä pitkälle tulevaisuuteen. Jälkikäsitteilylaitos on tarkoitus ottaa käyttöön syksyllä 2025.

Talousarvioon sisältyy myös määrärahoja Vaasa International House-mallin integrointi- ja kehittämisvastuun lisäämiseen. Määrärahaa on varattu myös oppilaanohjauksen vakanssiin, joka kohdistuu peruskoulun jälkeiseen siirtymävaiheeseen. Asukkaiden hyvinvointia seurataan myös tiiviisti muun muassa hyvinvointisuunnitelman ja Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelman avulla. Koulujen turvallisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota.

Vaikka kaupunki ei saa täyttä korvausta lisääntyneestä TE-palvelujen vastuusta, uudistus antaa kaupungille mahdollisuuden laatia uuden palvelukokonaisuuden, joka sisältää tehokkaampia toimenpiteitä työllisyyden, integraation ja elinvoiman parantamiseksi.

Valtio on varannut suuret investointimäärärahat Vaasan sataman investointeihin ja yhdystien parantamiseen. Yhdystien rakennustyöt arvioidaan käynnistyvän vasta vuonna 2026 Valtion hanke Vaasan satamaan johtavan väylän leventämiseksi tulisi kulkea käsi kädessä kaupungin satamaltaan ruoppausta ja väylän leventämistä koskevien hankkeiden kanssa. Hankkeet mahdollistavat ympäristöystävällisemmät ja kuljetuskapasiteetiltaan paremmat rahtialukset.

Kaupunki jatkaa merkittäviä panostuksia hiilineutraaliuteen, mikä näkyy esimerkiksi energiatehokkuutena rakennushankkeiden yhteydessä, Suvilahden raitin kestävän liikunnan hankkeena, koulujen ja joukkoliikenteen aikataulujen optimointina sekä puiden istutushankkeina.

Kestävä kuntatalous - tasapainottamisohjelman toteuttaminen ja menojen kasvun rajoittaminen

Kaupunginvaltuuston hyväksymä tasapainottamisohjelma on kriittinen menestystekijä kestävän kuntatalouden kannalta sote-uudistuksen jälkeen. Vuodelle 2025 on hyväksytty yhteensä 9,5 miljoonan euron toimenpiteet, jotka ovat

välttämättömiä toteuttaa, jotta kaupungin talous saadaan tasapainoon ilman veronkorotuksia. Tuottavuuden lisääminen, ennakoiva henkilöstösuunnittelu ja palveluverkoston tehostaminen ovat tärkeitä osatekijöitä talouden tasapainottamistyössä. Tämä näkyy muun muassa varhaiskasvatuksen ryhmien vähentymisenä.

Kestävä kuntatalous tarkoittaa myös jatkuvaa menojen hallintaa, jossa ryhdytään riittäviin toimenpiteisiin oikeaan aikaan talousarvioilytysten ja menojen tarpeettoman kasvun välttämiseksi.

Jotta voidaan lieventää kasvavaan lainanottoon ja nouseviin korkokuluihin liittyvää painetta, lautakuntien investointiehdotukset ja uusia toimintoja koskevat ehdotukset on tarkasteltu huolellisesti, eikä kaikkia ehdotuksia ole otettu mukaan kaupunginjohtajan talousarvioesitykseen. Palveluverkkoselvityksissä tarkastellaan yhä tarkemmin mahdollisuuksia keskittää toimintoja harvempiin yksiköihin.

Mahdollisia arvonlennuksia varten on varattu pari miljoona euroa, jos hoitokiinteistöjen uusia vuokrasopimuksia ei saada neuvoteltua hyvinvointialueen kanssa eikä kiinteistöjä voida siirtää yhtiölle. Myös purkamiseen ja kiinteistöjen kehittämiseen on varattu lisää varoja.

Talousarvion tulot eivät riitä kattamaan budjetoituja menoja, ja talousarvio perustuu noin 400 000 euron alijäämään, valtuuston lisäysten johdosta. Alijäämä on kuitenkin maltillinen tasapainottamisohjelman johdosta sekä korkojen laskusta ja osinkotuottojen kasvusta.

TULOT	VEROTULOT 183 M€ (+3,3 %)	VALTIONOSUUDET 50,6 M€ (+22,5 %)	KORKOTUOTOT JA OSINGOT 15,7 M€ (+23,7 %)	TOIMINTATUOTOT 137,4 M€ (+3,6 %)
MENOT	KONSERNIOHJAUS (+ VAALIT, VALTUUSTO JA TARKASTUSLAUTAKUNTA) 75,8 M€ (+30,3 %)	SIVISTYSTOIMI 202,3 M€ (-0,03 %)	KAUPUNKIYMPÄRISTÖ 31,1 M€ (-6,7 %)	KORKOKULUT 9,8 M€ (ml. johdannaissopimukset)
TUNNUSLUVUT	TULOT YHTEENSÄ 387 M€ josta sisäiset 61 M€	MENOT YHTEENSÄ 352 M€ josta sisäiset 61 M€	VUOSIKATE 35,7 M€ POISTOT 36,1 M€	TILIKAUDEN TULOS -0,4 M€
TUNNUSLUVUT	NETTOINVESTOINNIT 64,8 M€ (ml. luovutustulot)	LAINAKANTA 411 M€	LAINAKANTA/ASUKAS 6 077 €	VUOSIKATE/POISTOT 98,9 %
TUNNUSLUVUT	VÄESTÖ 67 675 / 69 270 (Tilastokeskuksen ennuste v.2021 / kaupungin oma ennuste v.2024)	TULOVEROPROSENTTI 8,4 %	TYÖTTÖMYYSASTE 8,2 % *elokuu 2024	KERTYNYT YLIJÄÄMÄ VUODEN LOPUSSA 15,9 M€

Talousarviosta laskettavat tunnusluvut perustuvat ennusteeseen.

1.2. Kaupunkistrategia – Pohjolan energiapääkaupunki

Kaupungin talousarvion toteuttaa kaupungin strategiaa. Talousarviossa asetettavat sitovat taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet on johdettu kaupunkistrategiasta ja sen mittareista.

Strategian päätavoitteita on:

- 100 000 asukasta
- Olla Suomen onnellisin ja turvallisin kaupunki
- Kasvattaa työpaikkojen määrää
- Hiilineutraalius 202X

Strategia painottuu erityisesti hyvinvointiin, vetovoimaan ja hiilineutraalisuuteen. Vetovoima, yritykset, työllisyys ja

asukkaat turvaavat tulevaisuudessakin verotuloja ja hyvinvointia.

Strategiassa kiinnitetään huomiota siihen, että palvelut toimivat ja, että ihmiset viihtyvät ja voivat hyvin. Yrityksille tarjotaan osaavaa työvoimaa, mahdollisuutta toimia hiilineutraalisti ja kansainvälistä toimintaympäristöä. Yritysvaikutuksia myös arvioidaan ja päätöksissä huomioidaan yritysystävällisyys.

Tärkeänä tavoitteena on hiilineutraali Vaasa tämän vuosikymmenen aikana, jolloin kaupungissa tapahtuva toiminta ei enää lämmitä ilmastoa.

YK:n kestävän kehityksen tavoitteet sisältyvät kaupungin toimintoihin ja strategiaan teemoihin.

Kaupungin strategia löytyy kaupungin verkkosivuilta osoitteesta: <https://www.vaasa.fi/tietoa-vaasasta-ja-seudusta/kehittyva-vaasa/kaupunkistrategia/>

1.3. Toimintaympäristö ja taloudellinen kehitys

Kansantalous

Yleistä talouskehitystä kuvaava tarkastelu sekä kuntatalouden tilanteen tarkastelu pohjautuvat Kuntatalousohjelmaan sekä Kuntaliiton tutkimuksiin ja kirjoitelmiin.

Suomen talouden taantuman pohja näyttäisi olevan ohitettu. Vuositasolla BKT kuitenkin supistuu 0,2 prosenttia vuonna 2024. Inflaation hidastuminen ja korkojen kääntyminen laskuun yhdessä kotitalouksien kohtuullisen hyvän tulokehityksen kanssa lisäävät kotitalouksien käytettävissä olevia tuloja ja kulutusta. Investoinnit kääntyvät kasvuun vuonna 2025. BKT kasvaa 1,7 prosenttia vuonna 2025 ja 1,5 prosenttia vuonna 2026, vaikka julkisiin menoihin kohdistuvat säästöt ja verojen korotus vähentävätkin kotimaista kysyntää ja nostavat hintoja. Työllisyys laskee vuonna 2024, mutta kasvaa vuodesta 2025 lähtien kysynnän kasvun ja työllisyystoimien ansiosta. Vuoteen 2026 mennessä 15–64-vuotiaiden työllisyysaste nousee 74,1 prosenttiin ja työttömyysaste laskee 7,2 prosenttiin.

Keskipitkällä aikavälillä kokonaistuotannon arvioidaan kasvavan kohtalaisesti. Vuonna 2027 bruttokansantuotteen arvioidaan kasvavan noin 1,3 prosenttia ja vuonna 2028 kasvun arvioidaan olevan noin 1,2 prosenttia. Bruttokansantuotteen kehitystä tukee muun muassa yksityisten investointien kasvu, jonka arvioidaan elpyvän markkinakorkojen laskun ja vihreään siirtymään liittyvien panostusten seurauksena.

Julkisen talouden alijäämä on muodostunut syväksi heikon suhdanteen, nopean inflaation, korkomenojen kasvun sekä varautumismenojen kasvun takia. Alijäämä kuitenkin alkaa parantua hitaasti myöhemmin, kun talous toipuu ja sopeutustoimet alkavat vaikuttaa täysipainoisesti. Tänä vuonna julkisen talouden alijäämä syvenee edelleen yltäen 3,7 prosenttiin BKT:sta.

Alijäämät syvenevät, kun heikko suhdannetilanne jatkuu, verotulojen kasvu on vaikeaa ja sosiaaliturvamaksujen tuotot supistuvat. Syyskuun alussa voimaan tullut arvonlisäveron korotus kasvattaa verotuloja, mutta menoja lisäävät kulutusmenojen sekä korko- ja eläkemenojen kasvu. Hallituksen päättämät sopeutustoimet alkavat parantaa julkisen talouden tilannetta, mutta eivät vielä käännä kehityksen suuntaa. Työttömyysvakuutusmaksun merkittävä alentaminen heikentää entisestään julkisen talouden rahoitusasemaa.

Vuonna 2025 julkisen talouden alijäämä pienenee 3,2 prosenttiin BKT:sta. Vaikka menoja kasvattaa muun muassa suuret puolustushankinnat, hallitusohjelmassa ja kevään 2024 kehysriihessä päätetyt sopeutustoimet vähentävät menoja ja lisäävät tuloja merkittävästi. Tulevina vuosina rahoitusasema paranee edelleen ja alijäämä asettuu 2,1 prosenttiin BKT:sta vuonna 2028.

Kuntatalous

Vuosi 2023 oli kuntataloudessa poikkeuksellinen sote-uudistuksen vuoksi. Kuntatalouden (ml. Ahvenanmaa) tilikauden tulos oli varsin vahva, 1,7 mrd. euroa, mutta ilman sote-uudistuksen kertaluonteisia verorahoituseriä tulos olisi jäänyt lähelle nollaa. Kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirta ylsi vajaat 400 milj. euroa positiiviseksi ja lainakanta laski 19,9 mrd. euroon, kun sote-kuntayhtymien lainoja siirtyi hyvinvointialueille noin 5 miljardia euroa.

Kuntatalouden tilanne heikkenee vuonna 2024 jyrkästi, kun viime vuoteen kohdistuneet poikkeukselliset verorahoituserät poistuvat vahvistamasta kuntataloutta. Kuntatalouden vuosikatteen arvioidaan romahtavan noin 1,5 mrd. eurolla 3,0 mrd. euroon ja toiminnan ja investointien rahavirran heikkenevän miljardi euroa negatiiviseksi. Kuntien verotulojen arvioidaan laskevan vuonna 2024 yhteensä lähes 5 prosentilla edelliseen vuoteen verrattuna, sillä kunnallis- ja yhteisöverotuloista poistuu sote-uudistukseen liittyvä noin 1,3 mrd. suuruinen verohäntä ja lisäksi suhdannetilanne hidastaa verotulojen kasvua. Kiinteistöverotulot sen sijaan kasvavat reippaasti, mitä selittää osaltaan hallituksen päätös nostaa maapohjien verotuksen alarajaa. Kuntien saamat valtionosuudet laskevat muun muassa sote-siirtoon liittyvän tarkistuksen sekä hallitusohjelman mukaisen valtionosuuksiin tehtävän indeksisäästön vuoksi.

Kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirta syvenee - 1,9 miljardiin euroon vuonna 2025. Toimintamenojen kasvu jatkuu ennustevuosina melko ripeänä, mikä aiheutuu pääasiassa hintojen noususta. Inflaatio on palautunut maltilliselle tasolle, mutta vuosina 2025–2027 kunta-alan ansiokehityksen oletetaan olevan talouden yleistä ansiokehitystä hieman nopeampaa kunta-alalle sovitun palkkausjärjestelmien kehittämisohjelman vuoksi. Kunta-alan palkkasopimukset päättyvät keväällä 2025, ja siksi tarkemmat sopimusratkaisut tuleville vuosille selviävät vasta myöhemmin. Kuntien kustannuskehitystä kuvaava peruspalvelujen hintaindeksiennuste vuodelle 2025 on 3,4 prosenttia ja vuosille 2026–2028 keskimäärin 3,1 prosenttia.

Toimintamenojen hintojen nousun lisäksi myös toimintamenojen volyyymi kasvaa poikkeuksellisesti vuonna 2025, mikä aiheutuu TE-palvelu-uudistuksesta. Uudistuksessa kunnille ja kuntien muodostamille yhteistoiminta-alueille siirtyy vastuu työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisestä, ja

samalla kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajennetaan. Työllisyyskehityksellä on uudistuksen jälkeen entistä suurempi vaikutus kuntien talouteen, ja siten kuntatalous on aiempaa herkempi suhdannevaihteluille. Kuntien tehtävät painottuvat kuitenkin uudistuksen jälkeenkin lasten ja nuorten palveluihin, kuten varhaiskasvatukseen ja koulutukseen, joiden palvelutarve on laskeva pitkään jatkuneen syntyvyyden laskun vuoksi. Oppilaiden määrän väheneminen ei kuitenkaan tarkoita sitä, että opetuksen järjestämisen kustannukset laskisivat samalla tahdilla. Lisäksi lasten määrään varhaiskasvatuksessa vaikuttaa myös työllisyyden kehitys sekä varhaiskasvatuksen osallistumisaste, joka on ollut viime vuosina nousussa.

Kuntien valtionosuudet kasvavat vuonna 2025, sillä TE-palveluiden järjestämisestä muodostuu kunnille uusi valtionosuustehtävä, joka rahoitetaan kunnille peruspalveluiden valtionosuuden kautta laskennallista menolisäystä vastaavasti. Valtionosuuksien kasvu jää TE-uudistuksen lisärahoitusta pienemmäksi, sillä valtionosuuksiin tehdään samanaikaisesti vuosina 2025–2027 leikkauksia muun muassa sote-siirtoon liittyvien takautuvasti perittävien valtionosuuksien vuoksi. Valtionosuuksien kasvua hidastavat myös hallituksen päättämä yhden prosenttiyksikön indeksijarru vuosina 2024–2027 sekä asukasluvun ja laskentatekijöiden muutokset, erityisesti lapsi-ikäluokkien pieneneminen. Lisäksi verotulomenetysten korvausten vähennys pienentää valtionosuuksia vuonna 2025 tuntuvasti, tosin verotulot kasvavat vastaavasti.

Verotulot ovat edelleen kuntien merkittävin tulonlähde. Hallitus päätti kevään 2024 kehysriihessä kasvattaa kunnallisverotuksen efektiivisyyttä poistamalla tulosta tehtävän ansiotulovähennyksen ja kasvattamalla vastaavasti ensisijaisesti valtion verosta tehtävää työtulovähennystä. Tämä vauhdittaa kunnallisverotulojen kasvua vuonna 2025. Kuntien verotulomenetysten korvauksia alennetaan kuitenkin muutoksen aiheuttamaa kunnallisverotuoton kasvua vastaavasti. Vaikka kuntien verotulojen kasvuprosentit pysyvät ennustevuosina pitkän aikavälin keskiarvon yläpuolella, ei verorahoitus riitä kuntatalouden investointien rahoittamiseen, vaan välttämättömät investoinnit jatkuvat monissa kunnissa lainarahoituksella. Kuntien investoinnit kohdistuvat valtaosin rakennuksiin, teihin sekä muuhun perusinfrastruktuuriin. Kuntatalouden korkokulujen voidaan olettaa kasvavan lähivuosina, vaikka markkinakorot ovat laskeneet huipustaan, sillä kiinteäkorkoiset lainat ovat suojanneet korkokustannusten kasvua.

Vuosikatteet eivät riitä vuosina 2025–2028 nettoinvestointeihin tai edes poistoihin. Tulojen ja menojen merkittävä epätasapaino merkitsee kuntataloudessa

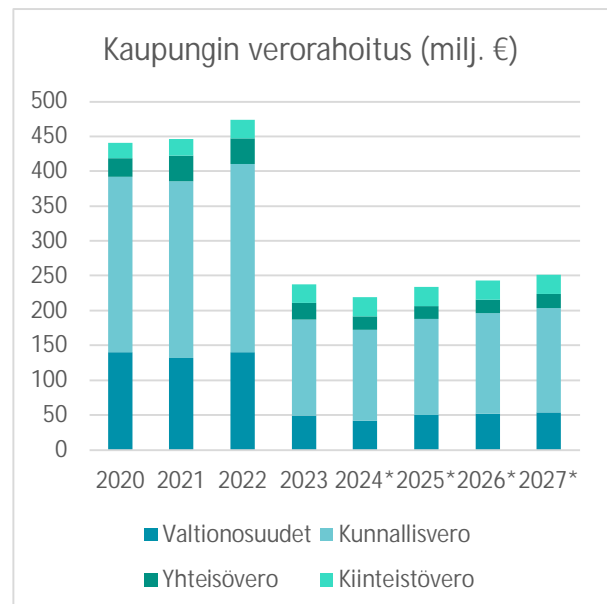
veronkorotuksia ja tiukkaa budjettikuria tulevina vuosina. Palvelut ja palveluverkko on sopeutettava käytettävissä oleviin tuloihin. Ongelmat osaavan työvoiman saatavuudessa, kiinteistöjen tehokas käyttö, kaupungistuminen, syntyvyyden pieneneminen sekä vihreä siirtymä edellyttävät uusia palveluiden järjestämistapoja, joissa yhteistyö korostuu.

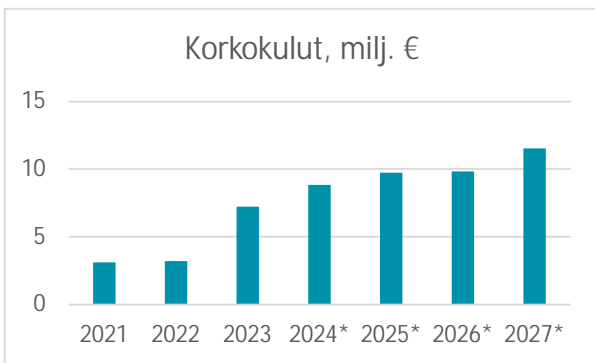
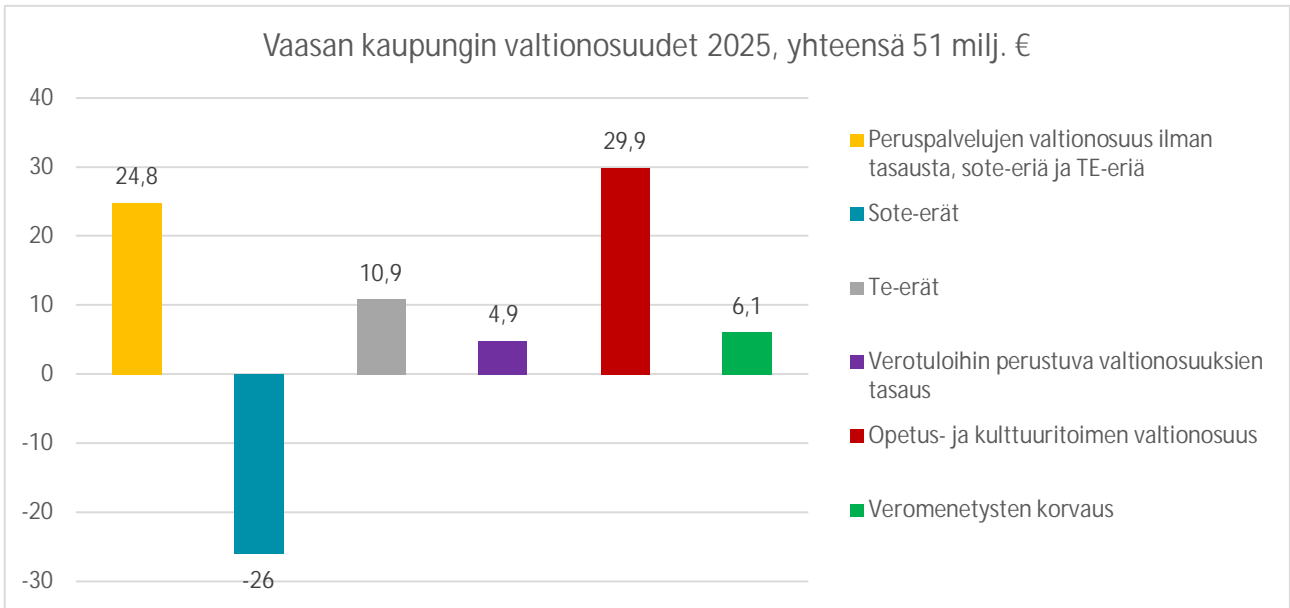
Yli puolet kuntien talousjohtajista odottaa, että kunnan talouden tilanne heikkenee tulevan vuoden aikana edelleen Talousbarometrin mukaan. Neljä viidestä vastaajasta arvioi, että kunnan talouden tila on 12 kuukauden kuluttua melko huono, huono tai erittäin huono. Kuntien talousnäkömät pysyivät syksyn kyselyssä hyvin pessimistisinä. Suhteessa nykytilanteeseen tilanne repeää voimakkaimmin keskusuurissa kaupungeissa sekä Kanta-Hämeessä.

Vaasan kaupungin talouskehitys

Toimintatuotot kasvavat 3,6 prosenttia ja toimintakulut 4,6 prosenttia vuonna 2025. Ilman TE-palveluiden siirtoa toimintakate vahvistuisi noin 1 prosentilla mutta ilman tasapainottamisohjelman toteutusta toimintakate heikkenisi noin 4 prosentilla.

Verotulot kasvavat 3,3 prosenttia ja valtionosuudet 22,5 prosenttia. Korkotuotot ja osinkotuotot kasvavat 23,7 prosenttia. Korkokulujen ennustetaan kasvavan vain maltillisesti markkinakorkojen laskun vuoksi.

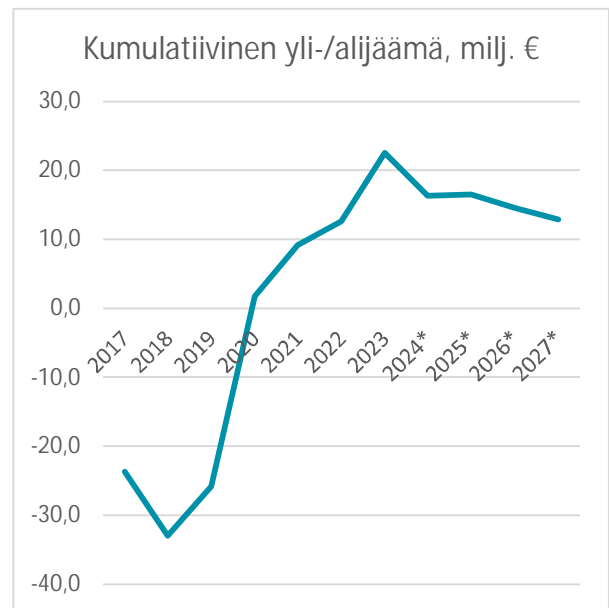

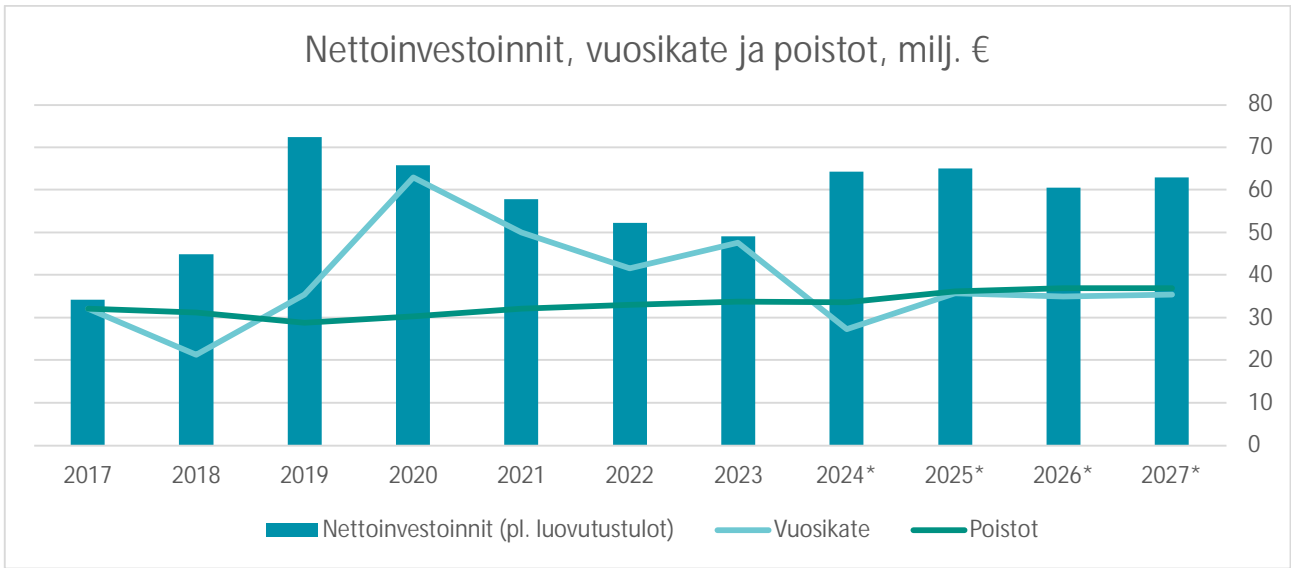
Budjetoidut tulot eivät riitä kattamaan budjetoituja menoja vuonna 2025. Vuoden 2025 alijäämä on 390 100 euroa. Kertynyt ylijäämä olisi noin 16 miljoonaa euroa (laskettuna kuluvaan vuoteen muutetuilla talousarvioluvuilla).

Vuosina 2026–2027 kaupungin talous on painumassa selkeästi alijäämäiseksi, kun menot ovat kasvamassa tuloja enemmän. Pääomakustannusten nousu, muiden menojen kasvu ja mahdolliset tulevat alaskirjaukset sote-uudistuksen seurauksena kuormittavat taloutta.

On mahdotonta ennustaa, miten valtionosuusuudistus vaikuttaa kaupunkiin, mutta tällä hetkellä on ennustettu prosentuaalista korotusta 3,3 % vuodelle 2026 ja 3,2 % vuodelle 2027.

Vuosikate ei riitä kattamaan poistoja vuonna 2025 (98,9 %), ja alittaa nettoinvestoinnit reippaasti (investointien tulorahoitus 55,9 %). Vuosina 2026–2027 vuosikate alittaa sekä poistot että nettoinvestoinnit. Toiminnan ja investointien rahavirta pysyy negatiivisena koko taloussuunnitelmakauden aikana ja investointeja joudutaan rahoittamaan lainaa nostamalla. Lainakannan ennustetaan kasvavan noin 411 miljoonaan euroon ja noin 6000 euroon asukasta kohden vuoteen 2025 mennessä.

Väestönkehitys

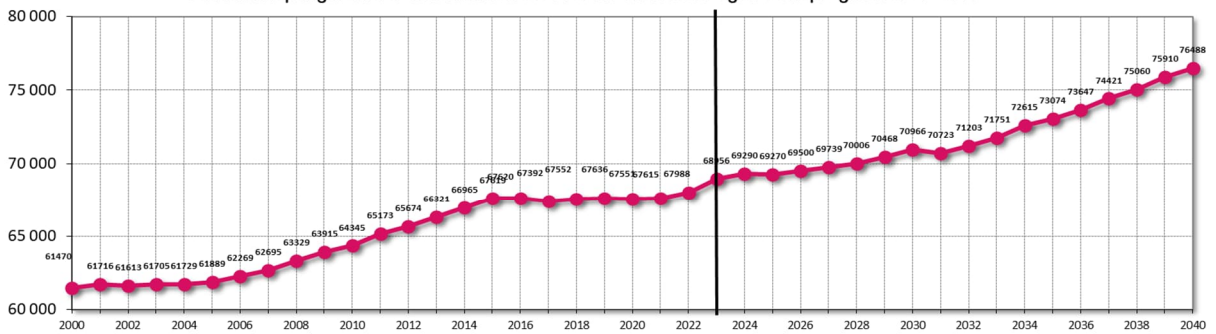
Vaasan kaupungin trendisuunnite perustuu noin 450 asukkaan vuosikasvuun. Suunnite perustuu merkittävään työpaikkamäärän lisäykseen erityisesti yksityisellä sektorilla.

Vaasan väestö kasvoi keskimäärin lähes 300 asukkaalla vuodessa vuosina 2000–2022 ja noin 500 asukkaalla vuodessa vuosina 2005–2015.

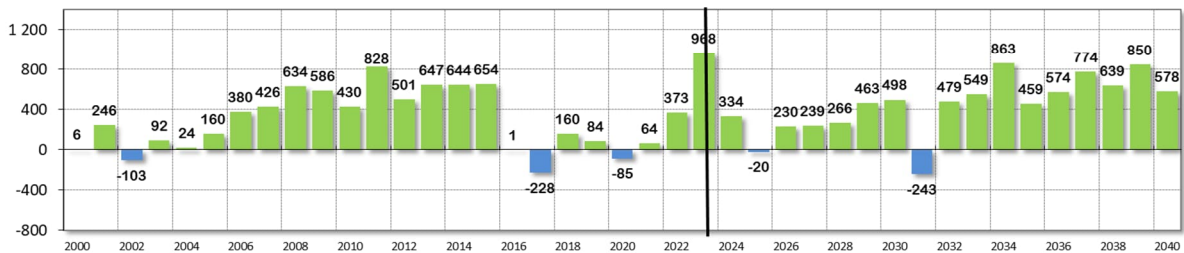
Huom: Väestösuunnite eroaa esimerkiksi Tilastokeskuksen väestöennusteesta siten, että suunnite sisältää tavoitteellisia elementtejä, joihin kunnan on itse mahdollista vaikuttaa.

Talousarvion tunnuslukujen laskemiseen on käytetty Tilastokeskuksen vuoden 2021 ennustetta.

VAASAN KAUPUNGIN VÄESTÖNKEHITYS 2000–2040
BEFOLKNINGSUTVECKLINGEN I VASA STAD 2000–2040
 Vaasan kaupungin oma trendisuunnite 2024–2040 / Vasa stads egen trendprognos 2024–2040

VUOSITTAINEN VÄESTÖMUUTOS - ÅRLIG BEFOLKNINGSFÖRÄNDRING

LÄHDE: TILASTOKESKUS - VÄESTÖTIEDOT 2000-2023 / KÄLLA: STATISTIKCENTRALEN - BEFOLKNINGSUPPGIFTERNA FÖR 2000-2023

KIINTEISTÖTOIMI / FASTIGHETSSEKTORN / JN 8/2024

Elinkeino ja työllisyys

Vaasan ja Vaasan seudun elinkeinoelämä kuuluu maan parhaimmin menestyviin alueisiin. Kansainvälinen energiateknologisen teollisuuden keskittymä, EnergyVaasa, pitää sisällään vahvaa osaamista globaaleihin ilmastohaasteisiin ja hiilineutraaliustavoitteisiin muun muassa hajautetun energiatuotannon, energian jakelun, varastoinnin ja käytön ratkaisuissa.

Elokuun lopussa 2024 työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta Vaasassa oli 8,2 prosenttia, koko maassa vastaava osuus on 10,4 prosenttia.

Asuntotuotanto

Rakentamisen heikko suhdanne näkyy koko maan asuntotuotannossa ja asuntotuotanto jatkuu selvästi aiempia vuosia alhaisemmalla tasolla. Tilastokeskuksen uusimman

tiedotteen mukaan uudisrakentamiseen myönnettiin rakennuslupia vuoden 2024 touko-heinäkuun aikana yhteensä 7,8 miljoonaa kuutiometriä, mikä oli 13 % vähemmän kuin vuotta aiemmin. Rakennushankkeita valmistui ajanjaksolla 6,1 miljoonaa kuutiometriä, mikä oli 29 % vuodentakaista vähemmän.

Skenaarioittain peruskasvun skenaariossa etenkin asutokuntien pienentyminen toimii asuntotuotannon tarpeen ajurina. Voimakkaamman kasvun skenaarioissa väestönkasvun merkitys taas korostuu.

Voimakas kasvu synnyttää etenkin Vaasan kaupunkiin merkittävää asuntotuotannon tarvetta. Skellefteån esimerkin mukaan tarve voi olla nopea ja huomattava. Asuntotuotannon mahdollinen riittämättömyys on myös riski työvoiman ja väestövaikutusten toteutumiselle. Asuntojen täytyy myös vastata tulijoiden tarpeita sekä samalla alueella jo olevien tarpeita (esim. kohtuuhintaisuus).

1.4. Riskienhallinta ja keskeisimmät riskit

Valtuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Kaupunginhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä hallintosäännön mukaan hyväksymällä sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat, valvomalla, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan

ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti sekä antamalla toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä. Kokonaisvaltainen riskienhallinta toteutetaan osana toiminnan ja talouden suunnittelu- ja seurantasuunnitelmien alkaen tulosalueiden riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan suunnitelmien laadinnasta. Sen pohjalta laaditaan vuosittain kaupungin riskikartta, mikä on alla.

Konserniohjauksen toimiala

Konserniohjauksen suurimmat riskit ovat velkaantumisen ja pääomakustannusten kasvu. Myös verorahoituksen ja muun tulorahoituksen väheneminen aiheuttavat haasteita lakisäateisten palveluiden tuottamiseen. Edellä mainitut osaltaan ovat aiheuttaneet käyttötalouden tasapainottamisvaateen, jonka johdosta kaupunginvaltuusto on hyväksynyt tasapainottamisohjelman 29.4.2024. Myös palveluverkoston ja kiinteistövarallisuuden hallinnalla pyritään löytämään ratkaisuja kustannusten kasvun hillitsemiseksi. Riskeinä korostuvat myös tiedolla johtamisen haasteet sekä kyberhyökkäysten ja tietoturvamurtojen jatkuva uhka.

Sivistystoimen toimiala

Sivistystoimen suurimmat riskit liittyvät henkilöstön jaksamiseen sekä lasten ja nuorten hyvinvointiin. Oppilaiden hyvinvoinnin erot ovat kasvaneet ja yksittäisten oppilaiden tuen tarve on laaja-alaista. Erityisen tuen päätöksen saaneiden oppilaiden sekä vaativan erityisen tuen oppilaiden (vammaisopetus) määrä on jatkanut kasvuaan. Opettajien työn kuormitusta lisää resurssien rajallisuus. Oppilashuollon

palvelut, erityisesti koulupsykologien saatavuus, ovat tarpeeseen nähden liian niukkoja.

Toimitilojen kunnan kanssa on myös ollut haasteita. Merenkurkun koulu toimii osittain väistötiloissa keskustan yhtenäiskouluhankkeen viivästymisen vuoksi. Hanke on viivästynyt kunnallisvalitusten takia. Museokokoelmat tarvitsevat uudet säilytystilat nykyisten tilalle.

Kaupunkiympäristön toimiala

Kaupunkiympäristön toimialan riskeissä korostuu omaisuuteen ja henkilöstöön liittyvät riskit kuten kustannusten hallinta, energiakustannusten merkittävä kohoaminen, korjausvelka ja maaomaisuuden tuottamaton käyttö. Myös kaupunkikonsernin toimitilahallinta, erityisesti nyt soteuudistuksen jälkeen, korostuu tulevina vuosina.

Henkilöstössä sekä asiantuntijoiden saatavuus että pysyvyys ja työssäjaksaminen ovat keskeisiä riskejä. Myös palveluiden ja ympäristön turvallisuus, laatu ja viihtyvyys korostuvat. Digitaalisten työkalujen ja järjestelmien toimimattomuuteen liittyvät haasteet esimerkiksi järjestelmien uudistuksissa ja kyberhyökkäykset, ovat jatkuva uhka.

1.5. Kaupunkikonsernin toiminta ja talous

Vaasan kaupunkikonsernin ohjaukseen kuuluva ne yhtiöt, joissa kaupungilla on määräysvaltaa. Kaupunki tytäryhteisöineen muodostaa kuntalain hallintoa koskevien säädösten mukaisen konsernin. Kaupunki tytäryhteisöineen muodostaa Vaasan kaupunkikonsernin, jonka kehityksen ohjaamisesta sekä tuottamien palveluiden määrittelystä kaupunki emo-organisaationa vastaa. Vaasan kaupungilla oli suorassa omistuksessaan 22 tytäryhtiötä sekä määräysvallassaan kolme kuntayhtymää ja kahdeksan osakkuusyhtiötä per 30.9.2024. Suurin osa tytäryhtiöistä on täysin kaupungin omistamia.

Kuntalaki säätelee kuntakonsernin ohjausta sekä valvontaa ja se koskee vain niitä yhteisöjä, joissa kunnalla on määräysvalta. Taloutta tarkasteltaessa konserni on laajempi kokonaisuus, sillä mm. konsernitiilinpäätökseen yhdistellään konserniyhteisöjen lisäksi kuntayhtymät ja osakkuusyhteisöjen tulokset.

Vaasan kaupungin omistajaohjauksikkö yhdessä muiden konsernijohtoon kuuluvien viranhaltijoiden kanssa valmistelevat yhdessä konserniyhtiöiden omistajatavoitteet. Valtuuston päättämät tavoitteet ohjaavat kunnan edustajia tytäryhtiöiden toimielimissä.

Vaasan kaupunkikonsernin tytäryhtiöille ja neljälle merkittävimmille osakkuusyhtiölle, joista kaksi on ns. in house-yhtiötä, on vuodelle 2025 asetettu sekä talouden että toiminnan tavoitteita, jotka on kuvattu alla olevassa taulukossa. Kaupungin in house-asemassa olevien yhtiöiden tavoitteena on tuottaa palvelut omistajalle mahdollisimman kustannustehokkaasti ja laadukkaasti sekä toimialan yhtiöihin verrattuna kilpailukykyisesti.

Tavoiteasetannan pääperiaatteena on yhteisöjen tuloskyvykkyyden parantaminen ja konsernin kokonaisedun huomioiminen konserniyhteisöjen toiminnassa. Prosessien tehokkuudella tulee varmistaa toiminnan laatu, kustannustehokkuus sekä omistajalisäarvon tuottaminen. Yhtiöiden tulee toiminnallaan tukea Vaasan kaupungin kasvustrategian saavuttamista, kestävä kehityksen sekä vastuullisuuden tavoitteiden saavuttamista, sekä toimia linjassa Vaasan kaupungin strategiaan tavoitteisiin.

Konserniraportointi

Tavoitteiden toteumasta ja ennusteista raportoidaan jatkossa kvartaaleittain, mutta osavuosisraportit Q1 (31.3. tilanteesta) ja Q3 (30.9. tilanteesta) ovat suppeammat raportit, joissa on mukana vain konsernin toiminnan ja talouden kannalta merkittävimmät yhtiöt, ja puolivuotiskatsaus Q2 (30.6.) ja vuosiraportti (31.12.) ovat laajemmat raportoinnit, jotka käsittävät kaikki konsernitiilinpäätöksessä huomioitavat yhteisöt.

Merkittävimmät tapahtumat/muutokset

- Sote-kiinteistöjen yhtiöittäminen
- TE-uudistus
- Satamakonsernin toiminnan aloittaminen
- Korkeakoulukonserni-projektin loppuunsaattaminen

Merkittävimmät investointisuunnitelmat

- Vaasan Sähkön puhtaansiirtymän mahdollistavat investoinnit
- Technobotnian korjaushanke
- Satama-alueen hankkeet
- Stormossenin hyötykäyttöasema
- Stormossenin bioreaktori
- Kiinteistöyhtiöiden peruskorjausinvestoinnit

Konserniohjeen mukaan tarvitaan omistajan ennakokäsitys em. investoinneista.

Koko konsernin osalta edelleen lähivuosien merkittävänä tavoitteena on konserninelan hallinta. Vaasan kaupungin talouden kantokyvyn haasteisiin pohjautuen on Vaasan kaupungilla konsernina tulevina vuosina olennaisena tavoitteena keventää tasetta sekä pienentää velkataakkaa. Konserniyhteisöjen tulee sopeuttaa omat investointinsa suhteessa tavoitteeseen ja investointien tarpeellisuutta tulee tarkastella suhteessa yhteisön sekä Vaasan kaupunkikonsernin taloudelliseen kantokykyyn. Tasapaino tulee säilyttää korjausvelan hillintään tähtävien investointien sekä uusinvestointien osalta.

Riskienhallinta

Riskienhallintaan panostetaan edelleen raportoinnin kautta sekä aktiivisen vuoropuhelun avulla. Näin varmistetaan mm. tytäryhtiöiden merkittävien tapahtumien ennakokäsittely konsernijaostossa.

Yhteisön nimi (y-tunnus)	Omistusosuus	Taloudelliset tavoitteet	Toiminnalliset tavoitteet
Ab Stormossen Oy (0586634-8)	54,4 %	<ul style="list-style-type: none"> - Maltillinen positiivinen tulos kohtuullisten asiakasmaksujen sekä kohtuullisen tasoisten palveluiden varmistamiseksi samalla turvaten yhtiön kassan riittävyys ja investointikyvykkyys. Tavoitteena, että palvelutaso ja asiakashinnat ovat maan keskitasoa. - Kulurakenteen kriittinen läpikäynti 	<ul style="list-style-type: none"> - Materiaalien riittävyyden varmistaminen, erityisesti biokaasun osalta - Uuden hyötykäyttöaseman toteuttaminen Vaasan kaupungin alueella
Asunto Oy Teeriniemenkatu 8 (0797709-2)	100,0 %	<ul style="list-style-type: none"> - Tuottojen (vastikkeet) tulee kattaa kulut - Taloudellista käyttöasteita tulee pyrkiä tuntuvasti nostamaan 	<ul style="list-style-type: none"> - Vastuullisuuden ja kestävän kehityksen huomioiminen toiminnassa kaupungin strategian mukaisesti. - Toiminnallista käyttöasteita tulee pyrkiä tuntuvasti nostamaan - Suunnitelman laatiminen vaadittavista korjaustarpeista
Kiinteistö Oy Palosaaren Kampus (2450268-9)	66,7 %	<ul style="list-style-type: none"> - Maltillinen positiivinen tulos (puskurin kerryttäminen tulevia investointitarpeita varten) 	<ul style="list-style-type: none"> - Technobotnian korjaushankkeen jatkaminen korjausvelan hillitsemiseksi - Vastuullisuuden ja kestävän kehityksen huomioiminen toiminnassa kaupungin strategian mukaisesti.
Kiinteistö Oy Pikipruukki Fastighets Ab (0421696-8)	100,0 %	<ul style="list-style-type: none"> - Taloudellinen käyttöaste 90 % - Pitkän tähtäimen suunnitelma (PTS) peruskorjauksista sisältäen kustannusarviot - Kassan riittävyyden varmistaminen (likviditeetti) 	<ul style="list-style-type: none"> - Toiminnallinen käyttöastetavoite 98 % - Myyntiprosessin jatkaminen yhteistyössä kaupungin kanssa - Peruskorjaushankkeiden suunnitelmallinen jatkaminen - Asuntojen jakaminen pienemmiksi mm. Olympiakorttelissa - Kohtuuhintaisen asumisen tarjoaminen

Yhteisön nimi (y-tunnus)	Omistusosuus	Taloudelliset tavoitteet	Toiminnalliset tavoitteet
Kiinteistö Oy Sekahaku Fastighets Ab (3122550-1)	100,0 %	<ul style="list-style-type: none"> - Taloudellinen käyttöaste 97 % - Kulunhallinnan optimointi kilpailutuksilla 	<ul style="list-style-type: none"> - Sekahaku I; Erämiehenkatu 45 korjaustoimenpiteiden kartoittaminen - Varautuminen kaupungin strategian mukaisiin toimenpiteisiin - Vastuullisuuden ja kestävän kehityksen huomioiminen toiminnassa kaupungin strategian mukaisesti. - Kohtuuhintaisen asumisen tarjoaminen
Kiinteistö Oy Vaasan Asemakortteli Fastighets Ab (3109353-7)	100,0 %	<ul style="list-style-type: none"> - Talouden tasapainottaminen 	<ul style="list-style-type: none"> - Alueen vuokraus pysäköintitoimintaa varten ja varautuminen kaupungin strategian mukaisiin toimenpiteisiin
Kiinteistö Oy Vaasan Myllynranta Fastighets Ab (0959345-5)	100,0 %	<ul style="list-style-type: none"> - ns. pöytälaatikkoyhtiö, jolla ei ole muuta toimintaa, kuin kiinteistön omistus - Tuottojen (avustukset kaupungilta) tulee kattaa kulut 	<ul style="list-style-type: none"> - Yhtiön omistaman tontin hyödyntämisen selvitystyön jatkaminen
Kiinteistö Oy Vaasan Mäntyhovi Fastighets Ab (0183968-4)	70,0 %	<ul style="list-style-type: none"> - Taloudellinen käyttöaste 99 % 	<ul style="list-style-type: none"> - Vastuullisuuden ja kestävän kehityksen huomioiminen toiminnassa kaupungin strategian mukaisesti. - Kohteen seniori-ikäisten asukkaiden tarpeiden huomioiminen kohteen korjaus- ja kehittämistoimissa - Osakkeiden siirron selvittäminen osaksi kaupungin kiinteistökonsernia (osakekauppa)
Kiinteistö Oy Vaasan Teatteriparkki (2562851-5)	100,0 %	<ul style="list-style-type: none"> - Vähintään nollatulos - Taloudellisen käyttöasteen maksimointi 	<ul style="list-style-type: none"> - Ravilaakson pintapysäköinnin kartoittaminen - Markkinointiin panostaminen (mm. nettisivut) - Vastuullisuuden ja kestävän kehityksen huomioiminen toiminnassa kaupungin strategian mukaisesti.

Yhteisön nimi (y-tunnus)	Omistusosuus	Taloudelliset tavoitteet	Toiminnalliset tavoitteet
Oy EduVamia Ab (2719439-4)	100,0 %	- Vähintään nollatulos	- Yhteistyön ja toimintamallien rakentaminen yhdessä työllisyysalueen kanssa
Oy Klemetinkaari – Ab Klemetsösvängen (0643459-8)	61,9 %	- Toiminnan kehittäminen taloudellisesti kannattavalle pohjalle	- Funkkisen tilojen vuokraus- ja kehittämistoimenpiteet yhteistyössä Vaasa Facilitan kanssa - Klemetinkaaren osakkeiden siirron selvittäminen Vaasa Facilita -kiinteistökonserniin (osakekauppa)
Oy Vaasan ammattikorkeakoulu – Vasa yrkeshögskola Ab (2267669-3)	84,0 %	- Tulostavoite 200 000 € - Sijoitusvarallisuuden tuoton nostaminen (uusi sijoitusstrategia)	- Jatkuva oppiminen 8 500 op - TKI-salkku 2,4 M€ - AMK-tutkinnon suorittanutta 645 kpl - YAMK-tutkinnon suorittanutta 135 kpl - Palveluliiketoiminnan kannattavuuden analysointi - Aktiivinen osallisuus alueen hiilineutraalius tavoitteen saavuttamiseksi (kestävän kehityksen ohjelma; esim. Green skills) - Korkeakoulukonserni-projektin loppuunsaattaminen
Oy Vaasan Asumisoikeus – Vasa Bostadsrätt Ab (0963687-3)	100,0 %	- Taloudellinen käyttöaste 98 % - Perusteltu tuloksen tasaamisen menettely - Lainojen takaisinmaksuohjelman laatiminen yhdessä kaupungin kanssa - Kulurakenteen kriittinen läpikäynti (kilpailutukset)	- Toiminnallinen käyttöaste 98 % - Kohteiden kuntoarviot ja PTS (pitkän tähtäimen suunnitelma) - Vastuullisuuden ja kestävän kehityksen huomioiminen toiminnassa kaupungin strategian mukaisesti. - Asumisoikeusasuntojen tarpeiden huomioiminen kaupungin myyntiprosessissa.
Oy Vaasan Ekolämpö Oy – Vasa Ekovärme Ab (0677646-7)	100,0 %	- Nollatulos	- Suvilahden lämpöverkoston selvitystyön jatkaminen
Pohjanmaan Expo Oy – Expo Österbotten Ab (0702385-4)	76,8 %	- Tulostavoite 50 000 € - Sijoitusstrategian laatiminen	- Kumppanuussopimuksen valvonta ja kiinteistön hallinnointi

Yhteisön nimi (y-tunnus)	Omistusosuus	Taloudelliset tavoitteet	Toiminnalliset tavoitteet
TeeSe Botnia Oy Ab (2859365-3)	65,7 % (in house)	- Maltillinen positiivinen tulos (n. 60 000 €)	<ul style="list-style-type: none"> - Yhtiö ottaa aktiivisemman ja vahvemman roolin alueellisena yhteishankintayksikkönä (mittarointi esim. yhteishankintakomissiot €). - Palvelu- ja kustannustason säilyttäminen vuoden 2024 tasolla - Vastuullisuuden ja kestävä kehityksen huomioiminen toiminnassa kaupungin strategian mukaisesti - Palveluprosessien kehittäminen ja tehostaminen yhteistyössä asiakkaan kanssa
Vaasa Facilita -konserni (0469490-0)	100,0 %	- Vähintään nollatulos (tilikauden tulos)	<ul style="list-style-type: none"> - Vastuullisuuden ja kestävä kehityksen huomioiminen toiminnassa kaupungin strategian mukaisesti mm. energiatehokkuus. - Käyttöasteiden parantaminen. - Yhtiön ydintoiminnan, strategian ja kehityshankkeiden täsmentäminen.
Vaasan seudun Matkailu Oy (2599583-3)	54,1 %	- Tulostavoite 10 000 €	<ul style="list-style-type: none"> - Tavoitteena vastuullisuus sertifikaatti STF (Sustainable Travel Finland). - Tapahtumien määrän kasvattaminen. - Toimintastrategian päivittäminen, johon kuuluu mm. vuosikellon laatiminen. Strategian yhtenä painopisteenä on varautuminen Visit Finlandia koskeviin matkailualan leikkauksiin. - Yöpymisten määrän kasvattaminen - Sosiaalisen median vuorovaikutuksen määrän kasvu - Portaali-investoinnin selvittäminen (ennakkokäsityspyyntö omistajalle)

Yhteisön nimi (y-tunnus)	Omistusosuus	Taloudelliset tavoitteet	Toiminnalliset tavoitteet
Vaasan Satama -konserni (3390130-7)	100,0 %	- Maltillinen positiivinen tulos (puskurin kerryttäminen tulevia investointitarpeita varten)	- Sataman operatiivisen toiminnan kehittämistyön jatkaminen - Satamakonsernin toiminnan ja talouden rakentaminen kannattavalle pohjalla (mm. liiketoimintasuunnitelma)
Vaasan Sähkö -konserni (0209628-8)	99,9 %	- Osinkotavoite vähintään 15 milj. €, mutta lopullinen osingon määrä tarkentuu taloudellisen tilanteen pohjalta	- Investointisuunnitelman laatiminen omistajaraportoinnin tarpeiden pohjalta - Omistajaohjausyhteistyön tiivistäminen konsernijohdon kanssa - GigaVaasa-alueen kehittäminen yhteistyössä kaupungin kanssa - Strategiatyön yhteensovittaminen kaupungin kanssa
Vaasanseudun Kehitys Oy – Vasaregionens Utveckling Ab (1850796-9)	58,1 % (in house)	- Nollatulos	- Vastuullisuuden ja kestävän kehityksen huomioiminen toiminnassa kaupungin strategian mukaisesti - Erityispanostus seudun työvoimatarpeiden turvaamiseen sekä pitovoimatarpeiden turvaamiseen sekä pitovoima- että vetoimatoimenpiteillä - Vaasan ekosysteemisopimuksen 2021-2027 toteutus ja rahoitus - EnergyVaasa, GigaVaasa ja Invest In -panostukset yhdessä kaupungin ja muiden toimijoiden kanssa - Yhtiön laajan yrityspalvelukokonaisuuden jatkuva onnistunut toteutus
Vähänkyrön Vuokratalot Kiinteistö Oy (0992710-1)	100,0 %	- Nollatulos - Taloudellinen käyttöaste 90 %	- Vastuullisuuden ja kestävän kehityksen huomioiminen toiminnassa kaupungin strategian mukaisesti - Kohteiden kuntoarviot ja PTS (pitkän tähtäimen suunnitelma)

Osakkuusyhtiöt (y-tunnus)	Omistusosuus	Taloudelliset tavoitteet	Toiminnalliset tavoitteet
Kvarken Link Oy (2965226-4)	50,0 %	- Lainan takaisinmaksusuunnitelman laatiminen	- Vihreän siirtymän huomioiminen investointiohjelmassa
Kvarkenhamnar Ab/Kvarken Ports	50,0 %	- Tulosityksiköiden erillisten kirjanpitojen varmentaminen	- Vaasan satamaorganisaation muutosprojektiin osallistuminen
Mico Botnia Oy Ab (2876122-3)	38,2 % (in house)	- Vähintään nollatulos - Suoriteperusteisen laskutuksen priorisointi - Kulurakenteen kriittinen läpikäynti (kilpailutukset)	- Kriittisten prosessien ja erityisosaamisen turvaaminen esim. varahenkilöjärjestelyin - Prosessien kehittäminen pääasiassa yhtiön sisäisin resurssein - Yhtiön organisaatorakenteen tarkistaminen
TT Botnia Oy (2995396-4)	37,2 % (in house)	- tavoitteena on tuottaa palvelut omistajalle mahdollisimman kustannustehokkaasti ja laadukkaasti sekä toimialan yhtiöihin verrattuna kilpailukykyisesti. - tulostavoite vuoden 2024 tasolla	- Työterveysprosessien kehittäminen yhdessä omistajan kanssa - Kriittisten prosessien turvaaminen ja avainhenkilöjärjestelyt

Muita kaupungin osakkuusyhtiöitä ovat Fastighets Ab Formansgatan 14 Kiinteistö Oy (0469390-8), Kyrönmaan Jätevesi Oy (0613909-7), Oy Merinova Ab (0778620-2), Vaasan Merikampus Oy (2994564-9) ja VP Facilities Oy Ab (2917961-4).

1.6. Talousarvion sitovuus ja seuranta sekä tilivelvolliset

1.6.1. Talousarvion sitovuus

Talousarvion sitovia eriä ovat kuntalain 110 §:n mukaisesti valtuuston hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Valtuustoon nähden sitovaksi tasoksi voidaan määritellä bruttoperiaatteella määräraha ja tuloarvio tai nettoperiaatteella toimintakate. Bruttoperiaate tarkoittaa, että menot ja tulot budjetoidaan erikseen määrärahoina ja tuloarvioina. Nettoperiaate tarkoittaa, että talousarviossa sitovuus määrätään nettomääräisesti tulojen ja menojen erotuksena.

Sitovuus merkitsee mm. sitä, että määrärahaa tai nettomäärärahaa ei saa ylittää, tuottotavoitetta ei saa alittaa tai sitova tavoite ei saa jäädä saavuttamatta ilman kaupunginvaltuuston hyväksymistä.

Vaasan kaupungissa valtuustoon nähden sitovia ovat tulosalueiden toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä niitä vastaavat toimintakatteen sekä nettoinvestoinnit.

Talousarviovuoden aikana ilmenevät määrärahojen ylityspaineet ja mahdollisuudet menojen alitukseen tai tulojen ylityksiin tulee tuoda esiin talouden seurantaraportissa.

Mahdolliset talousarviomuutokset viedään pääsääntöisesti kaupunkitasoisesti valtuuston käsittelyyn osavuositarkastusten yhteydessä.

Lukiokoulutuksen sitova taso opetustoiminnan puolesta on valtionosuusnormin mukaiset kustannukset €/oppilas ovat korkeintaan valtionosuusnormin suuruiset. Toimintaan sovelletaan ylivuotista nettobudjetoitinta. Valtuustoon nähden sitovana, tilinpäätöksessä todettu normihinnan ylitys ("alijäämä") tulee kattaa kahden seuraavan vuoden aikana. Normihinnan alituksen ("ylijäämä") kertymistä ei rajoiteta. Sitova taso maksupalvelutoiminnan puolesta on toiminnan kattaminen toimintatuloilla. Alijäämä voidaan kattaa opetustoiminnassa syntyneellä ylijäämällä. Ylijäämän kertymistä ei rajoiteta.

Vamia on ylivuotisessa nettobudjetoinnissa oleva yksikkö, jolle laaditaan informatiivinen tuloslaskelma ja rahoituslaskelma. Talouden ohjauksessa noudatetaan soveltuvin osin tukipalvelujen ohjauksen ja arvioinnin menettelytapaohjeita. Sitova taloudellinen tavoite on: jos yksikön tulos-/rahoituslaskelma on tilinpäätöksessä alijäämäinen tai talousarvion laatimisvuoden ennuste näyttää alijäämää, on tämä alijäämä katettava viimeistään kolmen seuraavan vuoden aikana. Ylijäämän kertymistä ei rajoiteta.

Talousarviokirjan investointiosassa investoinnit voidaan esittää hankekohtaisesti, vaikka sitovuus on ylempällä tasolla.

Talousarviomuutoksia voidaan tehdä seuraavasti:

1. Lisämäärärahoista ja tulosalueiden välisistä muutoksista käyttötaloudessa ja investointiosassa päättää valtuusto.
2. Organisaatiomuutoksiin liittyviä toimintoja ja niihin liittyviä määrärahoja voidaan siirtää kaupunginhallituksen päätöksellä.
3. Kaupunginhallitus voi päättää varausmäärärahojen sekä hankevastinrahojen tulosalueiden välisistä siirroista. Konserniohjauksen alaisten tulosalueiden toimintasäännössä on säännelty talous- ja strategiajohtajan oikeudesta siirtää hankevastinrahoja.
4. Tulosaluetasoa alemmista muutoksista päättää tulosaluejohtajat käyttötalouden osalta ja lautakunnat investointien osalta. *Nämä muutokset tulee tuoda tiedoksi lautakunnille, joilla on otto-oikeus asiaan.*
5. Kaupunginhallitus päättää kuitenkin yli miljoonan euron investointihankkeen käyttötarkoituksen muutoksesta ja valtuusto yli 5 miljoonan euron investointihankkeen käyttötarkoituksen muutoksesta.
6. Valtuusto päättää verotulojen, valtionosuuksien sekä rahoitustuottojen/-kulujen muutoksista.
7. Valtuusto päättää antolainojen, ja lainanoton muutoksista.
8. Valtuusto päättää muutoksista liikelaitosten tuloutustavoitteisiin, liikeylijäämään sekä nettoinvestointien kokonaismäärään.
9. Sairausvakuutuskorvaukset budjetoidaan varausmäärärahoihin ja siirretään talousarviovuoden lopussa toteutuneiden tulojen perusteella muille tulosalueille (pl. liikelaitokset, Vamia ja lukiot) ilman erillistä päätöstä.
10. Kesätyöllistämisen määrärahat, jotka budjetoidaan Konsernihallinto -tulosalueelle, siirretään talousarviovuoden lopussa toteutuneiden menojen perusteella muille tulosalueille (pl. liikelaitokset, Vamia ja lukiot) ilman erillistä päätöstä.
11. Työllistämismäärärahat, jotka budjetoidaan varausmäärärahoihin, siirretään talousarviovuoden lopussa toteutuneiden menojen perusteella muille tulosalueille (pl. liikelaitokset, Vamia ja lukiot) ilman erillistä päätöstä.
12. IT-laitteiden leasingkustannukset ja sellaiset keskitetyt hallinnoitavat kustannukset budjetoidaan Keskitetyt hallinnoitavat kustannukset -tulosalueelle ja siirretään talousarviovuoden lopussa toteutuneiden menojen perusteella muille tulosalueille (pl. liikelaitokset, Vamia ja lukiot) ilman erillistä päätöstä.
13. Lautakunnalla ei ole oikeutta aloittaa uutta toimintaa tai lisätä palvelutasoa, joita ei ole sisällytetty talousarvioon.

Toimielin	Tulosalue	Sitovuus
Keskusvaalilautakunta Tarkastuslautakunta Kaupunginvaltuusto	Vaalit Tarkastustoimi Kaupunginvaltuusto	Netto Netto Netto
KONSERNIOHJAUKSEN TOIMIALA Kaupunginhallitus	Kaupunginhallitus Konsernihallinto Hyvinvointipalvelut Avustukset Jäsenmaksut Osuudet Varausmäärärahat Keskitetysti hallinnoitavat kustannukset	Netto Netto Netto Netto Netto Netto Netto Netto
Pohjanmaan työllisyyslautakunta	Pohjanmaan työllisyyspalvelut	Netto
Vähäkyrön aluelautakunta	Vähäkyrön Aluepalvelut Nuorten työpaja Följy	Netto Netto
SIVISTYSTOIMEN TOIMIALA Kasvatus- ja opetuslautakunta	Varhaiskasvatus Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvaukset Suomenkielinen perusopetus Ruotsinkielinen perusopetus	Netto Netto Netto Netto
Koulutuslautakunta	Vaasan Lyseon lukio Vasa Gymnasium & Vasa Svenska Aftonläroverk Vamia Nuorisopalvelut Vaasan kaupungin opistot Aikuisten perusopetus	Netto, ylivuotinen, valtiosuusnormi Netto, ylivuotinen, valtiosuusnormi Netto, ylivuotinen, valtiosuusnormi Netto Netto Netto
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta	Liikuntapalvelut Taseyksikkö Hietalahden Stadion Vaasan kaupungin museot Kulttuuri- ja kirjastopalvelut Vaasan kaupunginorkesteri Vaasan kaupunginteatteri	Netto Netto Netto Netto Netto Netto
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA Rakennus- ja ympäristölautakunta	Rakennusvalvonta Ympäristönsuojelu Terveysvalvonnan yhteistoiminta-alue Eläinlääkintähuollon yhteistoiminta-alue	Netto Netto Netto Netto
Kaupunkiympäristölautakunta	Yhteispalvelut Kiinteistötoimi Kuntatekniikka Kaavoitus	Netto Netto Netto Netto
Vaasan seudun jätelautakunta	Jätelautakunta	Netto

Tuloslaskelma	Sitova taso
Verotulot	Brutto
Valtionosuudet	Brutto
Rahoitustuotot- ja kulut	Netto

Investoinnit	Sitova taso
Tulosalueiden investoinnit	Netto
sekä	
yli 1 M€ hankkeet	Hankekohtaisesti sitova, brutto
lisäksi	
yli 5 M€ hankkeet	kattavampi raportointi valtuustolle osavuosisikatsauksen Q2 ja tilinpäätöksen yhteydessä

Rahoituslaskelma	Sitova taso
Antolainat	Netto
Pitkäaikaisten lainojen lisäys ja lyhennys	Netto
<i>Lyhytaikaisia lainoja saa olla enintään 100 M€, ja niiden osuus saa olla korkeintaan 30 % koko lainasalkusta.</i>	

Liikelaitokset	Sitova taso
Tuloutustavoite Vaasan Vesi Vaasan Talotoimi	xx euro
Liikelylijäämä ilman poistoja Vaasan Vesi Vaasan Talotoimi	xx euro
Liikelaitosten investoinnit: Vaasan Vesi Vaasan Talotoimi	Netto Netto

1.6.2. Talousarvion seuranta

Tulosalueiden tulee antaa lautakunnille selvitys sitovien taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta sekä tilinpäätösennuste.

Aikataulu:

1. käyttösuunnitelmien tarkistus lautakunnissa tammikuussa
2. osavuositarkistukset laaditaan neljännesvuosittain maaliskuu-, kesä-, syys- ja joulukuun lopun tilanteista. Osavuositarkistus sisältää talouden toteuman ja tilinpäätösennusteen
3. osavuositarkistus (Q2) on laajempi puolivuotistarkistus, joka sisältää toteutuman ja tilinpäätösennusteen lisäksi investointien, riskien, henkilöstöseurannan ja tavoitteiden seurannan.
4. osavuositarkistus (Q3) sisältää talouden toteuman ja tilinpäätösennusteen käyttötalous- ja investointiosasta.

1.6.3. Tilivelvolliset

Kuntalain mukaan tilivelvollisia ovat hallituksen, lautakuntien sekä niiden jaostojen jäsenet sekä tehtäväalueiden johtavat viranhaltijat.

Vaasan kaupungissa tilivelvollisia ovat:

- kaupunginhallituksen ja sen jaostojen jäsenet
- lautakuntien ja niiden jaostojen jäsenet
- johtokunnan jäsenet
- kaupunginjohtaja
- toimialajohtajat
- tulosaluejohtajat
- ylemmät viranhaltijat, jotka toimivat alaistensa päätöksentekovelvoitteen esittelijöinä
- varajäsenet päätöksentekovelvoitteen esittelijöissä

Tilivelvollisuusvelvollisuus ei rajoitu kaupunginvaltuuston hyväksymien määrärahojen ja niiden perusteiden ja tuloperusteiden noudattamiseen. Ilmoitusvelvollisilla yhteisöillä on kokonaisvastuu omista vastuualueistaan.

2. Käyttötalousosa

2.1. Vaalit

Toiminta-ajatus

Kunnan keskusvaalilautakunta on lakisääteinen kunnallinen lautakunta, joka toimii kuntavaaleissa, aluevaaleissa ja valtiollisissa vaaleissa.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Keskusvaalilautakunnan toimintaa ohjaavat vaali- ja puoluelainsäädäntö sekä muut kunnan toimintaa ohjaavat lait

ja asetukset. Keskusvaalilautakunta järjestää suunnittelukaudella 2025 - 2027 alue- ja kuntavaalit 13.4.2025 ja eduskuntavaalit 18.4.2027. Keskusvaalilautakunta järjestää sekä ennakoäänestyksen että varsinaisen vaalipäivän äänestyksen ja hoitaa alue- ja kuntavaaleissa myös ääntenlaskun.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Keskeisenä tavoitteena on huolehtia äänestysaktiivisuuden nostamisesta järjestämällä ennakoäänestyspisteet mahdollisimman lähelle paikkoja, joissa äänestäjät yleensä liikkuvat sekä järjestämällä äänestyspäivän paikkoihin mahdollisuuden kuitata koneellisesti äänestyksiä jonojen välttämiseksi.

Tavoitteet

Strateginen teema	Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Vaalien toimittamisen turvaaminen	Tilaratkaisun löytyminen	Pysyvä tilaratkaisu Ennakoiva henkilöstösuunnittelu Kokonaistaloudelliset ICT-ratkaisut Varautuminen

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Toimintatuotot	125	382	178
Toimintakulut	- 221	- 566	- 399
Toimintakate	- 96	- 184	- 221
Nettokulut/asukas	1,39	2,72	3,27

Henkilöstö

Keskusvaalilautakunnalla ei ole vakituista henkilöstöä, vaan se palkkaa tarvittavaa tilapäistä henkilöstöä vaaleja varten.

2.2. Tarkastuslautakunta

Toiminta-ajatus

Kaupunginvaltuuston alainen tarkastuslautakunta huolehtii kaupungin sekä kaupunkikonsernin hallinnon ja talouden ulkoisen valvonnan järjestämisestä. Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Tarkastuslautakunta arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet kaupungissa ja kaupunkikonserneissa sekä onko palvelutoiminta järjestetty tarkoituksenmukaisesti.

Tulosalue sisältää tarkastuslautakunnan, ulkoisen tilintarkastuksen (ostopalvelu) ja tarkastusyksikön toiminnan.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Tarkastuslautakunta toteuttaa talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytyjen strategisten tavoitteiden arviointia sekä muita kuntalaissa sille määrättyjä tehtäviä.

Toiminnan painopistealueet

Arvioida sitovien tavoitteiden ja resurssien yhteensovittamisen seurauksena syntyvät tulokset. Kaupungin palvelutoimintaa arvioidaan suhteessa sitoviin tavoitteisiin.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Tarkastuslautakunta toimii kaupunginvaltuuston alaisena ja valmistelee valtuustolle toimialaansa kuuluvat asiat. Kuntalain nojalla lautakunta antaa vuosittain valtuustolle arviointikertomuksen edellisen tilikauden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta sekä valvoo kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi kaupungin hallintosäännössä määrätyn tavoin.

Ulkoisen tilintarkastaja tarkastaa kuntalain nojalla onko kaupungin hallintoa hoidettu lain ja valtuuston asettamien päätösten mukaisesti, antavatko kaupungin tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitiilinpäätös tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta sekä ovatko valtionosuuksien perusteista ja käytöstä annetut tiedot oikeita. Lisäksi tilintarkastaja tarkastaa onko kaupungin sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.

Tarkastusyksikkö järjestää tarkastuslautakunnan alaisen hallinnon sekä valmistelee tarkastuslautakunnalle esiteltävän arviointikertomuksen ja muut kaupungin ulkoiseen arviointiin liittyvät asiat. Lisäksi tarkastusyksikkö avustaa tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajan työn yhteensovittamisessa.

Tavoitteet

Strateginen teema	Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Arviointikertomus vuodelta 2024	Kertomus laadittu: Toteuma 0.0, Tavoite 4.0	Laaditaan arviointikertomus tarkastuslautakunnan valtuustokauden mukaisen arviointikehikon perusteella.
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Arviointisuunnitelman mukainen toiminta	Suunnitelma laadittu: Toteuma 0.0, Tavoite 4.0	Toimintavuoteen 2024 kohdistuvan arviointisuunnitelman toteuttaminen

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Ulkoinen tilintarkastus /pv	83,3	80,7	85	80	80

Talouden tunnusluvut

Suorite	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Ulkoinen tilintarkastus, ostopalvelu /1000 €	34,7	35,4	35,4

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Toimintatuotot	4	-	-
Toimintakulut	- 228	- 290	- 279
Toimintakate	- 224	- 290	- 279
Nettokulut/asukas	3,25	4,29	4,12

Henkilöstö

Henkilöstö	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Vakituiset	1,3	2	2
Määräaikaiset	0,3	-	-

2.3. Kaupunginvaltuusto

Toiminta-ajatus

Kaupunginvaltuusto toimii kaupungin ylimpänä päätöksentekuelimenä, päättää Vaasan toiminnan suuntalinjoista sekä kuntalaisille järjestettävien palveluiden määrästä ja laadusta. Kaupungin strategia on valtuuston keskeisin väline kaupungin toiminnan ja talouden pitkäjänteisessä johtamisessa. Valtuusto hyväksyy talousarviossa ja -suunnitelmassa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kaupungin toimialoille sekä päättää toiminnan rahoituksesta. Kaupunginhallitus vastaa kaupunginvaltuuston päätösten valmistelusta ja täytäntöönpanosta. Kaupunginvaltuuston valitsemat lautakunnat järjestävät palvelut valtuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Toimintaympäristössä panostetaan positiiviseen väestönkasvuun, talouden pitämiseen tasapainossa sekä palvelurakenteen jatkuvaan tarkasteluun ja uudistamiseen. Kaupungin veto- ja pitovoimaa vahvistetaan työpaikkatarjonnan, asemakaavoituksen, tontti- ja

asuntotuotannon sekä palveluiden markkinoinnilla. Kaupungin henkilöstön eläköityminen ja lähtövaihtuvuus asettavat haasteita osaamisen hallintaan ja työhyvinvointiin.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Kaupungin vision ja strategisten linjausten toimeenpano ja valtuustoon nähden sitovien tavoitteiden asettaminen, mittareiden kehittäminen ja seuraaminen toimialoille, tulosalueille ja palveluille. Tavoitteiden toteuman seuranta puolivuositain. Vaasan kaupungin konserniohjauksen vahvistaminen ja toimintaohjelmien ohjausvaikutuksen kehittäminen.

Sisäinen valvonta

Valtuuston päätösten oikeudellinen valvonta tapahtuu kaupunginhallituksen täytäntöönpanopäätösten yhteydessä. Valtuuston päätöksiin on valitusoikeus.

Tavoitteet

Kaupunginvaltuuston tehtävänä on päättää kaupungin strategiasta ja seurata sen toteutumista, eikä sille laadita omia tavoitteita.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Kaupunginvaltuuston kokoukset ja seminaarit	10	11	11	10	10
Päätökset lkm.	143	109	90	110	110

Talouden tunnusluvut

Suorite	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Kustannukset € / kokous ja seminaarit	32 272	46 430	49 130

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Toimintatuotot	1	-	0,2
Toimintakulut	- 355	- 464	- 492
Toimintakate	- 354	- 464	- 491
Nettokulut/asukas	5,13	6,86	7,26

Henkilöstö

Kaupunginvaltuuston alaisuudessa ei ole omaa henkilöstöä.

2.4. Konserniohjauksen toimiala

Toimialan kuvaus

Konserniohjaus huolehtii kaupunginhallituksen alaisena hallinnon, henkilöstön, talouden, hyvinvoinnin, Pohjanmaan työllisyysalueen ja Vähänkyrön aluehallinnon palveluista.

Konserniohjauksen toimiala koostuu kaupunginhallituksen, konsernihallinnon, hyvinvointipalveluiden, työllisyyden yhteistoiminta-alueen sekä Vähänkyrön aluehallinnon tulosalueista. Työllistämisen tulosalue on lakkautettu 31.12.2024. Konsernihallinnon tulosalue koostuu edelleen seitsemästä palvelualueesta; talous ja strategia, omistajaohjaus, henkilöstö, hallinto ja asiointi, viestintä ja yhteiskuntasuhteet, digitalisaatio ja innovaatiot sekä sihteeripalvelut. Konserniohjauksen toimialaan kuuluu myös tulosalueita, joissa on vain määräraha, mutta ei toimintaa. Edellä mainitut tulosalueet ovat Avustukset, Jäsenmaksut, Osuudet, Varausmäärärahat sekä Keskitetysti hallinnoitavat kustannukset. Osuudet eriytettyssä kirjanpidossa oleviin liikalaitoksiin sekä liike- ja maksupalvelutoimintaan kohdistettavat kustannukset -tulosalue on lakkautettu 31.12.2024 ja määrärahat siirretty Keskitetysti hallinnoitavat kustannukset -tulosalueelle 1.1.2025 alkaen.

Keskeiset toimintaympäristön muutokset

Konserniohjauksen toimintaympäristöön tulee muutos, kun työllisyys- ja elinkeinopalvelut siirtyvät valtiolta Pohjanmaan työllisyysalueelle 1.1.2025. Vaasa toimii vastuukuntana. Pohjanmaan työllisyysalue aloittaa toimintansa haastavassa taloustilanteessa. Haasteena on rahoituksen riittävyys lakisääteisiin palveluihin mikä toisaalta luo mahdollisuuden uusien toimintatapojen luomiseksi osana kunnan toimintaa. Myös kotouttamislain muutos tuo lisäavustuksia hyvinvointipalveluille.

Konserniohjaus keskittyy kaupungin talouden kestäväydestä huolehtimiseen kaupunginvaltuuston hyväksymän tasapainottamisohjelman 2024-2027 (KV 29.4.2024 § 18) toimenpiteet huomioiden. Hallinnon toimintojen tehostamista toteutetaan mm. henkilöstösuunnittelulla ja uusilla toimintamalleilla sekä tekoälyä ja automatiikkaa hyödyntäen. Yhden luukun periaatetta jalkautetaan fyysisen asiakaspalvelun keskittämisen ja sähköisen asiakasportaalin avulla. Henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi ovat edelleen keskiössä, kuin myös Vaasan vetovoima ja etenkin opiskelijoiden pitovoima. Kaupungin elinkeinoelämän voimakkaan kehittymisen tueksi jatketaan aktiivista vetovoimaisuuden kehittämistä yhteistyössä Vasekin ja yritysten kanssa. Suunnitelmakaudella myös selvitetään toimitilojen rahoitusta ja päivitetään poistosuunnitelma.

Toimialan toimintamenot ovat noin 75 miljoonaa euroa ja toimintakate noin -51 miljoonaa euroa. Henkilökuntaa toimialalla on noin 285 vakituista ja noin 29 määräaikaista (htv-perusteinen).

2.4.1. Kaupunginhallitus

Toiminta-ajatus

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus valvoo kaupungin etua sekä hoitaa kaupungin ulkoisia suhteita. Kaupunginhallitus reagoi aktiivisesti toimintaympäristön muutoksiin.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Kaupunginhallituksen ja jaostojen kokoukset	54	54	43	43	40
Päätökset lkm.	744	590	544	730	750

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Toimintatuotot	18	96	16
Toimintakulut	- 1 632	- 2 020	- 1 841
Toimintakate	- 1 614	- 1 924	- 1 825
Nettokulut/asukas	23,41	28,43	26,97

Henkilöstö

Henkilöstö	TP2023	TA2024	TA2025
Vakituiset	4	4	4
Määräaikaiset	-	-	-

2.4.2. Konsernihallinto

Toiminta-ajatus

Konsernihallinto vastaa kaupunginvaltuuston, -hallituksen ja sen jaostojen valmistelu ja täytäntöönpanotehtävistä ja vastaa kaupungin talouden, omistajaohjauksen, henkilöstön ja hallinnon palveluista. Tulosalue ohjaa, tukee ja valvoo kaupungin organisaation toimintaa ja vastaa tytäryhteisöjen omistajaohjauksesta. Konsernihallinto järjestää hallinnollisten tukipalvelujen tuotannon kaupungin omille yksiköille ja vastaa kaupungin ja kaupunkikonsernin brändinhallinnasta. Se myös ohjaa tehtäväalansa tietotekniikan ja digitalisaation hyödyntämistä.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Työvoima- ja elinkeinopalveluiden järjestämisvastuu siirtyy valtiolta kunnille 1.1.2025. Pohjanmaan 9 kunnan alueelle on muodostettu Pohjanmaan työllisyysalue, jonka vastuukuntana Vaasa toimii. Konserniohjauksen henkilöstömäärä kasvaa noin 85 henkilöllä ja kustannusvaikutus on noin 12 m€. Uudistuksen myötä kaupungin työllistämisen dynamiikka muuttuu. Konsernihallinto keskittyy kaupungin talouden tasapainottamiseen ja kestävydestä huolehtimiseen. Suunnitelmakaudella selvitetään myös investointien rahoitusta kestäväällä tavalla pitemmällä aikavälillä. Kaupungin elinkeinoelämän voimakkaan kehittymisen tueksi jatketaan aktiivista vetovoimaisuuden kehittämistä yhteistyössä Vasekin ja yritysten kanssa. Hallinnon toimintojen ja tuottavuuden kehittämistyö jatkuu ja henkilöstön osaamisen ja hyvinvoinnin vahvistaminen on keskiössä.

Tavoitteet

Strateginen teema	Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Kestävä kuntatalous	Ali-/ylijäämä Lainakanta euroa/asukas	Otetaan käyttöön johdon työpöydän raportointityökalu. Tasapainottamisohjelman seuranta. Laaditaan strategiset linjaukset toimitilojen eri rahoitusvaihtoehdoille. Päivitetään kaupungin poistosuunnitelma. Hankitaan ulkopuolinen arvio talouden kestävydestä.
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Osaava henkilöstö ja erinomainen työntekijäkokemus	Mentorointiohjelma ja kuvatut urapolkumallit	Ennakoivan henkilöstösuunnittelun ja työurajohtamisen kehittäminen
Vetovoimainen Vaasa	Vetovoimainen ja pitovoimainen Vaasa	Imagotutkimus (3 vuoden välein) Kampanjakohtaiset mittarit Osallistujamäärä pitovoimatyön tapahtumiin	Brändin vahvistaminen, markkinointitoimenpiteet ja yhteiskampanjat. Opiskelijoiden pitovoimatyön toimenpiteet yhdessä Vasekin kanssa.
Vetovoimainen Vaasa	Yhden luukun periaate	Fyysisten asiakaspalveluiden keskittämisen tilanne. Sähköisen asiakasportaalin käyttöönoton eteneminen suunnitellun vaiheistuksen mukaisesti.	Fyysisen asiakaspalvelun keskittäminen Tammipihaan palvelusteeseen. Sähköisen asiakasportaalin käyttöönotto.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2025
HALLINTO JA ASIOINTI					
Kirjatut asiat (kpl)	1 356	1 218	2 168	3 000	5 500
OMISTAJAOHJAUS					
Konserniyhtiöiden liikevaihto 1000 € (ei sis. emo/kaupunki)	487 432	876 945	338 375	360 585	350 257
Konserniyhtiöiden tase 1000 € (ei sis. emo/kaupunki)	971 872	1 047 940	805 507	851 456	875 644
DIGITALISAATIO JA INNOVAATIOT					
Työasemien määrä (kpl), koko kaupunki	11 894	11 461	12 646	14 300	14 232
VIESTINTÄ JA YHTEISKUNTASUHTEET					
Mediatiedotteiden määrä	504	381	350	350	360
vaasa.fi -sivuston kävijät	848 211	629 524	635 211	670 000	640 000
Sosiaalisten medioiden seuraajat	36 163	39 688	42 065	43 700	44 000
HENKILÖSTÖ					
HTV (koko kaupunki, määräaika- ja vakituiset)	4 534	3 381	2 755	3 320	2 840
Sairauspoissaolot	17,8	19	14,3	18	15,5
Lähtövaihtuvuus	314	168	127	120	120

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Toimintatuotot	8 441	6 313	6 295
Toimintakulut	- 22 993	- 24 305	- 23 620
Toimintakate	- 14 500	- 17 992	- 17 325
Nettokulut/asukas	210,28	265,85	256,00

Henkilöstö

Henkilöstö	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Vakituiset	164,5	174,77	169,6
Määräaikaiset	14	8,18	8,01

2.4.3. Hyvinvointipalvelut

Toiminta-ajatus

Hyvinvointipalveluiden tehtävänä on koordinoita ja kehittää hyvinvointipalveluita kokonaisvaltaisesti, vastata asukkaiden hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisestä niiltä osin, kun tehtävien järjestämisvastuuta ei ole siirretty Pohjanmaan hyvinvointialueelle tai muille toimialoille ja laatia hyvinvointisuunnitelma ja -kertomus sekä seurata niiden toteutumista. Hyvinvointipalveluiden tehtäviin kuuluvat myös lakisäätien rikos- ja riita-asioiden sovittelu ja kotoutumispalveluiden järjestäminen. Hyvinvointipalveluihin kuuluvat seuraavat palveluyksiköt: hyvinvointi, kotouttamispalvelut, sovittelutoiminta ja työllistäminen. Hyvinvointipalveluista vastaa hyvinvointijohtaja.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Vuonna 2025 useiden yksiköiden on sopeuduttava uuteen toimintaympäristöön. Lakisäätiset työllisyys- ja elinkeinotehtävät toteutetaan Pohjanmaan työllisyyden yhteistoiminta-alueella. Kotouttamispalveluille siirtyä lisää vastuuta uusien kohderyhmien kotoutumisen koordinoinnista sekä tehtäviä, jotka liittyvät asiakkaiden kotoutumissuunnitelmien laatimiseen ja omakielisen yhteiskuntaorientaation järjestämiseen. Sovittelutoiminnassa varaudutaan tehtävien muutokseen ja kehitetään lasten ja nuorten sovittelua.

Hyvinvointipalvelujen verkostokumppanien toimintaan kohdistuvat valtakunnalliset säästöt voivat aiheuttaa muutoksia ja jopa toiminnan keskeytymisiä, mikä haastaa yhteistyötä ja ennakointia.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Hyvinvointi rakennetaan yhdessä, ja niukkoina taloudellisina aikoina yhteistyö, priorisointi ja resurssien tehokas käyttö ovat tärkeämpiä kuin koskaan. Keskeinen osa tätä on tiedonvaihto ja tiedottaminen sekä kaupunkiorganisaation sisällä että ulkoisten toimijoiden kanssa. Päällekkäistä työtä eri organisaatioiden välillä pyritään välttämään kehittämällä operatiivista yhteistyötä.

Hyvinvointisuunnitelman seurantar ryhmät seuraavat vuonna 2024 hyväksytyt suunnitelman toimenpiteitä ja edistävät eri ikäryhmien hyvinvointia. Hyvinvointiyksikön asiantuntijat seuraavat ajankohtaista tilannetta ja koordinoivat toimenpiteitä, jotka liittyvät muun muassa terveisiin elintapoihin, osallisuuteen ja turvallisuuteen. Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelman toteutumista koordinoidaan työryhmissä, ja lisäksi luodaan uusi tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusohjelma.

Kotoutumispalveluissa kehitetään toimintaa uusien lakisäätien velvoitteiden mukaisesti tavoitteena tarjota kotoutujille riittävää ja oikea-aikaista tukea, ohjausta ja neuvontaa, jotta he oppivat toimimaan uudessa yhteiskunnassa. Yhteistyötä tiivistetään Welcome Officen ja monialaisen verkoston kanssa. Kotoutumisohjelman toteutumista koordinoidaan yhdessä hyvinvointiyksikön kanssa.

Sovittelutoiminnassa kehitetään lasten ja nuorten sovittelua yhteistyössä koulujen ja Ankkuritoiminnan kanssa, ja palveluista tiedotetaan uusille asiakasryhmille. Sovitteluun etsitään asiakkaille ja tilanteisiin sopivia menetelmiä, kuten conferencing-sovittelua. Työllistämispalveluissa tuetaan erityisryhmien työllistymistä uudessa toimintaympäristössä.

Tavoitteet

Strateginen teema	Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Asiakslähtöisen hyvinvoinnin yhteistyömallin kehittäminen	Hyvinvointisuunnitelman keskeiset mittarit.	<p>Vahvistetaan operatiivisen tason yhteistyötä ja yhteistä visiota keskeisten kumppanien kanssa organisaatiosta riippumatta.</p> <p>Yhteydenpidon säännöllisyyttä ja vastuunjakoa kehitetään.</p> <p>Asiakkaan tarpeet, turvallisuus ja mielipide otetaan huomioon.</p>
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Onnelliset ja hyvinvoivat asukkaat	<p>Asiakaspalaute</p> <p>Hyvinvointisuunnitelman keskeiset mittarit</p> <p>Hyvinvoinnin ja sosiaalisen kestävyuden mittarit (Mayors Indicators)</p> <p>Onnellisuuskysely</p>	<p>Valtavirtaistetaan hyvinvointi kaupungin organisaatiossa ja seurataan edistymistä Hyvinvointisuunnitelman kautta.</p> <p>Tiedotetaan palveluista selkeästi ja monikanavaisesti tavoitteena saavuttaa oikeat kohderyhmät.</p> <p>Kuntalaisten osallisuutta ja kriisinkestokykyä edistetään mm. tiedon jakamisen ja motivoinnin keinoin.</p> <p>Varmistetaan palvelujen saavutettavuus, turvallisuus ja soveltuvuus eri väestöryhmille. Vältetään päällekkäisen työn tekeminen optimoimalla resurssien käyttö.</p> <p>Kehitetään toimintaa hanketoiminnan kautta.</p>
Vetovoimainen Vaasa	Asukasmäärän lisääminen ja osaavan työvoiman turvaaminen	<p>Asukasluku</p> <p>Työvoiman saatavuus (työvoimapula-alojen määrän väheneminen)</p>	<p>Kehitetään yhteistyötä erityisryhmien työllistämiseksi uudessa toimintaympäristössä.</p> <p>Vaasan International House-malli kehitetään.</p>

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2025
VASTAANOTTOKESKUS					
Majoitusvuorokaudet / vuosi	68 416	229 872	276 730	230 000	0
Majoitusvuorokauden hinta, euroa / vrk	34	28	28,6	37	0
Keskimääräinen kuntaan siirtymisaika (vrk) päätöksensaannista	42	50	75	60	0
KOTOUTTAMISPALVELUT					
Asiakasmäärä	492	376	485	500	750
- joista yli 7-vuotiaita	417	331	430	450	700
Uusien asiakkaiden määrä	94	88	219	200	100
- joista kiintiöpakolaisstatuksella	0	19	21	20	10
Perheenyhdistämisen kautta siirtyneet	18	26	26	20	10
SOVITTELUTOIMINTA					
Aloitteiden määrä	558	516	507	580	550
Asiakasmäärä	1 391	1 225	1 206	1 500	1 400
Sovitteluiden määrä	458	512	395	450	450
Rikos- ja riita-asioiden määrä vuosittain	811	785	711	800	800
HYVINVOINTIYKSIKKÖ					
Yhdistysavustukset				36	30
- joista uusia avustuksia hakeneita yhdistyksiä				14	8
TYÖLLISTÄMISTOIMINTA					
Työllistettyjen määrä työllistämistoiminnassa				27	20
Työllistämistä edistävien palveluiden osanottajien asiakasmäärä (työkokeilut, harjoittelut, TET, jne.)				55	50
Työllistymistä edistävien palveluiden asiakaspäivien määrä/ka/vuosi				1 250	1 200
Kesätyöllistettyjen määrä, tuettu työllistäminen				200	180

Vastaanottokeskuksen toiminta päättynyt kaupungilla 31.5.2024.

Osa työllistämispalveluiden tehtävistä ja toiminnasta siirtyvät osaksi Hyvinvointipalveluita 1.1.2025 alkaen. Siirtyvä toiminta jatkuu Työllistämistoiminta yksikössä.

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Toimintatuotot	8 508	8 766	2 346
Toimintakulut	- 9 147	- 10 047	- 3 583
Toimintakate	- 639	- 1 282	- 1 238
Nettokulut/asukas	9,27	18,94	18,29

Työllistämispalveluiden tulosalue päättyy 31.12.2024 ja osa toiminnasta siirtyy Hyvinvointipalveluiden tulosalueelle. 1.1.2025 alkavan Työllistämistoiminta yksikön budjetti sisältyy Hyvinvointipalveluiden vuoden 2025 talousarvioon. Vuoden 2025 talousarviossa pienentyneet toimintatuotot ja toimintakulut johtuvat vuonna 2024 Vastaanottokeskuksen toiminnan päättymisestä kaupungilla.

Henkilöstö

Henkilöstö	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Vakituiset	22,2	30,93	25,93
Määräaikaiset	17,7	18	19,91

TA2025 määräaikaiset luku sisältää työllistettyjen ja kesätyöntekijän htv:t.

2.4.4. Avustukset

Tulosalueen määräraha yhteensä 3 908 800 euroa sisältää Vaasan osaamisperustan vahvistamisen 446 000 euroa, avustuksia 778 600 euroa sekä sisäisen vuokra-avustuksen nettoyksiköille 2 724 200 euroa.

VAASAN OSAAMISPERUSTAN VAHVISTAMINEN - LAHJOITUSPROFESSUURIT JA TUTKIMUSTOIMINTA:	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Vaasan yliopisto, energiatekniikan professorit (osarahoitus)		80 000	80 000
Åbo Akademi Vasa, kielikylpyprofessori	100 000	100 000	100 000
Åbo Akademi Vasa, valtio-opin akatemialehtoraatti	30 000	30 000	30 000
Åbo Akademi Vasa, Lasten ja nuorten kestävä hyvinvointi	76 000	76 000	76 000
Helsingin yliopisto, Vaasassa järjestettävään oikeustieteelliseen koulutukseen	90 000	125 000	160 000
YHTEENSÄ	296 000	411 000	446 000

AVUSTUKSET	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Vaasan kesäyliopisto 4)	30 000	30 000	
IB-opetus	55 000	55 000	55 000
Vaasanseudun Urheiluakatemiesäätiö ry	30 000	30 000	30 000
Asukasyhdistyksille annettavat avustukset	23 350	25 000	25 000
Vaasassa vuoden aikana järjestettäviin tapahtumiin 1)	116 200	145 000	100 000
Elinkeinojen kehittäminen 2)	120 807	161 100	161 100
Korkeakoulujen kehittämistoimintaan	200 000	200 000	200 000
Vaasan yliopistosäätiö	83 000	83 000	83 000
Högskolestifelsen i Österbotten	38 000	38 000	38 000
Taito Etelä-Pohjanmaa ry 4)	10 000	10 000	
Kuntsin säätiö	5 000	5 000	5 000
Garantiföreningen för Evangeliska folkhögskolan i Svenskfinland rf 4)	3 000	3 000	
Fria kristliga folkhögskolföreningen rf 4)		1 000	
Muut avustukset 3)	70 851	83 500	81 500
YHTEENSÄ	812 208	869 600	778 600

Talousarviomäärärahaan sisältyy yleisen avustusrahas-ton sääntöjen mukainen käytettävissä oleva arvioitu tuotto 40 000 €.

1) Energy Week 15 000 €, eSports pelitapahtuma 30 000 €, muut tapahtumat 50 000 €

2) LNG terminaali palvelumaksu (KH 1.2.2021 § 28)

3) Sisältää varauksen avustuksiin mm. Koy Vaasan Myllynrannan ja Asemakorttelin tilintarkastusmaksuihin, hulevesimaksuihin ja kiinteistöveroon.

4) Tasapainottamisohjelman toimenpide (KV 29.4.2024 § 18)

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Toimintatuotot	45	60	40
Toimintakulut	- 4 144	- 4 269	- 3 949
Toimintakate	- 4 099	- 4 209	- 3 909
Nettokulut/asukas	59,44	62,19	57,76

2.4.5. Jäsenmaksut

Määräraha 340 000 € sisältää seuraavat konserniohjauksen maksamat yhdistysten ja yhteisöjen jäsenmaksut:

Suomen Kuntaliitto ry 145 000 €
 Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT 45 000 €
 Pohjanmaan kauppakamari 30 400 €
 Osuuskunta Viexpo 20 000 €
 Merenkurkun Neuvosto 20 000 €
 Kapiosto ry 20 200 €
 Teosto ry 14 800 €
 Climate Leadership Coalition -verkosto 11 000 €
 GT musiikkiluvat Oy 9 000 €
 Rakli ry 8 000 €
 Motiva Services Oy (FISU -verkosto) 8 000 €
 Union of the Baltic Cities 3 300 €
 Kasvukaupungit 2 000 €
 Elävät kaupunkikeskustat ry 1 400 €
 Suomen kotiseutuliitto 900 €
 Vaasan kesäyliopisto 400 €
 Finsk-svenska Handelskammaren i Sverige 400 €
 Kunnallistieteen yhdistys 200 €

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Toimintatuotot	-	-	-
Toimintakulut	- 319	- 340	- 340
Toimintakate	- 319	- 340	- 340
Nettokulut/asukas	4,63	5,02	5,02

2.4.6. Osuudet

KUNTAYHTYMÄT	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Vaasanseudun Areenat Kuntayhtymä	1 373 130	1 387 000	1 387 000
Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur (summaan sisältyy osuus Wasa Teaterista ja kulttuuritoiminnasta)	1 082 605	1 036 200	1 037 300
Pohjanmaan liitto	1 324 988	1 340 000	1 368 800
YHTEENSÄ	3 780 723	3 763 200	3 793 100

MUUT	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Vaasan osuus maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen menoista	74 573	81 700	81 700
Vaasan seudun Kehitys Oy, VASEK	1 019 820	1 015 200	1 015 200
Vaasan seudun Matkailu Oy	266 634	528 600	528 600
Pohjanmaan työllisyysalue *)	-	-	6 620 100
Työttömyysetuuksien kuntaosuus	-	-	8 609 800 **)
YHTEENSÄ	1 283 700	1 360 600	16 855 400

*) Sisältää Vaasan maksuosuuden Pohjanmaan työllisyysalueen kustannuksiin sekä tuloarvion kotouttamiskorvauksesta. Työllistämisen tulosalue on lakkautettu 31.12.2024.

**) Sisältää osuuden työmarkkinatuesta, peruspäivärahasta sekä ansiopäivärahasta

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Toimintatuotot	175	-	362
Toimintakulut	- 5 176	- 5 389	- 21 011
Toimintakate	- 5 001	- 5 389	- 20 649
Nettokulut/asukas	72,52	79,63	305,12

2.4.7. Varausmäärärahat

Tulosalueen määräraha sisältää mm. seuraavat varaukset:

Palkka- ja henkilöstömenoihin liittyvät varaukset uudelleensijoitustoimintaan 190 900 euroa, palkankorotuksiin sekä työnantajakulujen nousuun 1,4 m€ sekä palkkatukityöllistämiseen 1 m€. Tuloeränä palkkavaraukseen sisältyy sairausvakuutuskorvaus 1 200 000 euroa. Korvaus budjetoidaan yhtenä eränä palkkavarauksenmenon vähennykseksi (lukuun ottamatta liikelaitoksia ja nettoyksiköitä). Vuoden aikana saatavat

korvaukset kirjataan hallintokunnille palkkamenon vähennykseksi.

Varaus työllisyyspalveluihin 400 000 euroa.

Maakauppojen ja vuokra-alueiden lunastuksen yhteydessä tulleiden rakennusten ja rakenteiden ylläpito-, korjaus-, hallinto- ja purkukustannukset sekä sotekiinteistöjen kehitystyöhön 800 000 euroa.

Projektiluonteisiin kohteisiin; Ekosysteemisopimus 563 000 euroa, kehittämisraha 238 000 euroa.

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Toimintatuotot	445	-	-
Toimintakulut	- 321	- 498	- 3 647
Toimintakate	124	- 498	- 3 647
Nettokulut/asukas	-	7,36	53,89

2.4.8. Keskitetysti hallinnoitavat kustannukset

Tulosalueen määräraha 1 592 700 € sisältää mm. seuraavat varaukset:

- tasausmaksu 3 542 100 €
- kaupungin suoraan maksamat eläkkeet ja eläkevastuuvараuksen tuloutus 35 000 €
- lakisääteinen tapaturmavakuutusmaksu 300 000 € (maksu kohdistetaan palkkojen suhteessa muille hallintokunnille)
- riskien hallinta 134 600 € (liikelaitoksille ja nettoyksiköille kohdistetaan niiden osuus palo- ja vastuuvakuutusmaksuista, tähän kohtaan budjetoidaan muiden hallintokuntien osuudet. Lisäksi määrärahaan sisältyy varaus niihin

kaupungin omalla vastuulla oleviin vahingonkorvauksiin, joita ei rahoiteta vahinkorahastosta)

- vakuutusmaksut 67 500 €
- IT-laitteiden leasingvuokrat 1 020 000 €
- korvaus koordinoinnista, kilpailuttamisesta ja asiantuntijapalveluista Graafisille palveluille 20 000€
- työsuhde-etu, ePassi, 250 000 €
- Teknisen viraston työpaikkaruokalan vuokra 13 700 €
- tuloeränä 3 411 100 € liike- ja maksupalvelutoimintaan sekä tuotannollisiin tukipalveluihin kohdistettavat kustannukset sekä sisäiset maanvuokratulot Vaasan talotoimelta. hallintokunnille)

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Toimintatuotot	-	-	3 411
Toimintakulut	- 3 544	- 4 506	- 5 003
Toimintakate	- 3 544	- 4 506	- 1 592
Nettokulut/asukas	51,40	66,58	23,52

Osuudet eriytettyssä kirjanpidossa oleviin liikelaitoksiin sekä liike- ja maksupalvelutoimintaan kohdistettavat kustannukset -tulosalue on lakkautettu 31.12.2024 ja määrärahat siirretty Keskitetysti hallinnoitavat kustannukset -tulosalueelle.

2.4.9. Työllisyyden yhteistoiminta-alue

Toiminta-ajatus

Työvoimapalveluiden järjestäminen ja muut työvoimapalveluihin liittyvät lakisääteiset tehtävät muodostavat kunnille uuden valtiosuustehtävän 1.1.2025. Vaasan kaupunki toimii vastuukuntana Pohjanmaan työllisyysalueella, johon kuuluvat myös Pohjanmaan kunnista Uusikaarlepyy, Kaskinen, Vöyri, Mustasaari, Laihia, Maalahti, Närpiö sekä Korsnäs.

Palvelusta on laadittu kuntien välinen yhteistyösopimus. Kuntalain 8 §:n 2 momentin mukaan tehtävien hoidosta järjestämisvastuussa oleva kunta vastaa järjestettävien palvelujen ja muiden toimenpiteiden yhdenvertaisesta saatavuudesta, tarpeen, määrän ja laadun määrittelemisestä, tuottamistavasta, tuottamisen valvonnasta ja viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Työllisyyden ja elinkeinopalveluiden siirtyessä valtiolta osaksi kunnan monialaista konsernia, on mahdollisuus muotoilla uudet entistä toimivammat työllisyyspalvelut kunnassa olevia toimintoja hyödyntäen. Haasteena tulee olemaan rahoituksen riittävyys ja sen myötä palveluiden turvaaminen ja henkilöstöresurssien riittävyys.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Työllisyysalue on sitoutunut järjestämään kaikki lakisääteiset tehtävät, mitä laissa työvoimapalveluiden järjestämisestä säädetään. Mikäli kunnat haluavat panostaa työllistymiseen enemmän kuin laki velvoittaa, toteuttavat he ne omalla resurssoinnilla.

Työllisyyden yhteistoiminta-alue kehittää ja suunnittelee työllisyyden hoidon palveluita. Lakisääteiset palvelut ovat: työnvälityspalveluja, tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluja, valmennusta, työvoimakoulutusta, muutosturvakoulutusta. Julkisiin työvoimapalveluihin kuuluvat myös henkilöasiakkaan palveluprosessiin liittyvät asiantuntija-arvioinnit, tämän lain mukaiset kokeilut, työttömyysetuudella tuettu työnhakijan omaehtoinen opiskelu sekä työnantajalle ja henkilöasiakkaalle myönnettävät tuet ja korvaukset.

Tavoitteet

Strateginen teema	Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Onnelliset ja hyvinvoivat asukkaat	-	Nuorten palvelukokonaisuuden saavutettavuuden parantaminen Kotoutujien palveluihin pääsyn sujuvoittaminen
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Osaavan työvoiman turvaaminen	KEHA:n mittaristo	Kehitetään uusia toimintatapoja kohtaannon tehostamiseksi Yhteistyö keskeisten verkostojen kanssa. Yritysten tukemisen tehostaminen erilaisissa tehtävissä erilaisissa työllistämistoimissa.

Talouden tunnusluvut

Suorite	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Työttömyysturvamaksulista tilanne / kk		5 920 000	

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Toimintatuotot	-	-	11 104
Toimintakulut	-	-	- 11 104
Toimintakate	-	-	0
Nettokulut/asukas	-	-	0

Henkilöstö

Henkilöstö	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Vakituiset	-	-	82,1
Määräaikaiset	-	-	

Julkisten työvoimapalveluiden ja niihin liittyvien tehtävien järjestämisvastuun siirtyessä valtiolta kunnille 1.1.2025 työ- ja elinkeinotoimistossa, ELY-keskuksessa ja KEHA-keskuksessa työ- tai virkasuhteessa olevat, työvoimapalveluihin liittyvissä tehtävissä olevat viranhaltijat, siirtyvät vastuukunta Vaasan palvelukseen, siten kuin siitä liikkeenluovutus sopimuksessa Vaasan kaupungin ja luovuttajatahon kesken sovitaan. Siirtyvien henkilöiden määrä on 87.

2.4.10. Vähänkyrön aluepalvelut

Toiminta-ajatus

Vähänkyrön aluepalvelut huolehtii yhdessä kaupungin muun organisaation kanssa Vähänkyrön lähipalvelujen, elinkeinojen ja osallistumisen kehittämisestä poikkihallinnollisesti hyvinvoinnin, elinvoiman, sekä osallisuuden edistämiseksi.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Syntyvyyden lasku ja kaupungistuminen haastavat pieniä paikkakuntia koko Suomessa. Toisaalta hybridityö voi lisätä elämänlaatua tarjoavien maaseutumaisten kaupunkialueiden vetovoimaa, ja muun muassa luonto- ja lähimatkailu palveluiden kehittämistä tulee priorisoida. Kotiin toimitettavien palveluiden mahdollistaminen on tärkeää, huolehtimalla Posti-palveluista. Vaasan energiaklusterin ja GigaVaasan tiimoilta Vähässäkyrössä tulee tehdä ennakoivaa tonttipolitiikka ja kunnallisteknistä suunnittelua.

Myös työvoimapula näkyy Pohjanmaalla, ja nuoria tulee tukea kohti työelämää, ja toisaalta tukea ikääntyvän väestön jaksamista työelämässä mahdollisimman pitkään. Myös työperusteisen maahanmuuton edellytyksiä tulee lisätä. Vähänkyrön väestökehitys ja elinvoima edellyttää panostuksia

virikkeelliseen ympäristöön ja nuorisopalveluihin, sekä joukkoliikenteen kehittämiseen, kuin myös työllistymiseen ja vanhemmuuden tukemiseen. Kuntalaiset toimivat aktiivisina kehittäjäkumppaneina.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Alueen asukkaiden, yhdistysten ja yritysten osallistuminen, heidän tarpeistaan lähtevä toiminta sekä kumppanuuksien edistäminen ovat lähtökohtina alueen elinvoiman ja hyvinvoinnin kehittämisessä. Aluepalvelut osallistuu aktiivisesti aluetta koskevien asioiden esille nostamiseen, valmisteluun ja päätöksentekoon yhteistyössä eri toimialojen ja muiden toimijoiden kanssa. Tarjoamme myös maksuttomia kokoontumis- ja näyttelytiloja. Yhteispalvelupiste on kuntalaisten ensisijainen yhteydenottoaika. Se on asiakaslähtöinen, tehokas ja helppokäyttöinen kanava erilaisten asiointi- ja neuvontapalveluiden hankkimiselle yhdestä pisteestä. Väestön ikääntyminen ja etäisyys kantakaupungin neuvonta- ja muihin palveluihin lisäävät henkilökohtaisen palvelun tarvetta. Yhteispalvelupiste turvaa postin palveluja Vähänkyrön kirkonkylällä ja sen lähialueilla. Aluepalvelut tuottaa kesäkahvila- ja museopalveluita Kirkonmäen kulttuurialueella, ja kehittää mm. ulkoilualueita asukas-yhteistyössä.

Tavoitteet

Strateginen teema	Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Asukkaiden, yhdistysten, yrittäjien ja julkisten tahojen yhteistyö	Yhteistapahtumien lkm. Vähässäkyrössä	Toimimme mahdollistajana ja fasilitoijana
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Vähänkyrön palveluverkon kehittäminen	Palveluverkon kattavuus Vähässäkyrössä	Aktiivinen toimialarajat ylittävä yhteistyö

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Järjestettyjen tilaisuuksien lkm.	13	20	13	13	20
Palvelu- ja neuvontatapahtumat, fyysiset asiakaskäynnit	19 564	19 054	18 009	18 000	18 000
Palvelu- ja neuvontatapahtumat, puhelut ja sähköpostit	2 900	1 747	2 085	2 300	2 000
Aluelautakunnan kokoukset	8	9	8	8	8
Asioiden lukumäärä	48	49	43	55	50

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Toimintatuotot	110	56	73
Toimintakulut	- 410	- 412	- 417
Toimintakate	- 300	- 356	- 344
Nettokulut/asukas	4,35	5,26	5,08

Henkilöstö

Henkilöstö	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Vakituiset	0,5	1	1,25
Määräaikaiset	1,3	1	1

2.4.11. Nuorten työpaja Följy

Toiminta-ajatus

Nuorten työpaja Följy on Kyrönmaan kuntien yhteinen, Vaasan kaupungin hallinnoima työpaja.

Nuorten työpajakokonaisuus toimii nuorisolain mukaisena valmennuspaikkana, jonka tehtävänä on ohjata alle 29-vuotiaita työttömäksi ilmoittautuneita nuoria kohti työmarkkinoita ja koulutusta Kyrönmaan (Laihia, Isokyrö, Vähäkyrö) alueella. Kyseessä on lähipalvelu Kyrönmaan alueen nuorille nuorisotyöllisellä ja henkilökohtaisella työotteella.

Nuorten työpaja Följyssä pyritään siihen, että toiminta on aktivoivaa ja työelämälähtöisesti vaikuttavaa. Toiminnan tarkoituksena on nuoren osallisuuden, kasvun ja itsenäistymisen tukeminen.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Työpajatoiminnalle on tarvetta työelämään ja koulutukseen siirtymisen polkuna. Elämänhallinnalliselle tuelle on jatkuva tarve ja työpajatoiminnan vaikuttavuutta tulee kehittää yhä työelämälähtöisemmäksi yhteistyöverkoston avulla.

Toiminnassa tulee huomioida vaikuttavuus useamman vuoden päähän.

Kuntien ja hyvinvointialueiden toimenpiteiden merkitys työllisyyden hoidossa on kasvanut ja se korostuu edelleen. Toiminnassa tulee huomioida työllisyyspalveluiden siirtyminen kuntien ja kuntayhtymien vastuulle vuoden 2025 alusta.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Seutukunnallinen Nuorten työpaja Följy tuottaa sopimuskunnille (Isokyrö, Laihia, Vaasa (Vähäkyrö)) jalkautuvaa työpajatoimintaa, joka sisältää yksilöllisen tavoitteen mukaista ohjausta, työ- tai opiskelupaikan hakua, palkkatuki- ja työkokeilupaiikkoja, tutustumisia yrityksiin ja oppilaitoksiin sekä työllistymistä avoimille markkinoille. Täydentävänä toimintana myös ryhmävalmennusta.

Toiminnassa on huomioitu heikot kulkuyhteydet Kyrönmaan alueella, minkä myötä asiakkaita voidaan tukea kotoa liikkeelle lähtemisen suhteen myös siten, että nuori noudetaan palvelun piiriin ohjaajan toimesta.

Följy haluaa kehittää toimintaansa yhteistyössä lähettävien tahojen ja muiden yhteistyötahojen kanssa, olla toimija syrjäytymisen ehkäisemisessä ja toimia poluttajana kohti työelämää.

Tavoitteet

Strateginen teema	Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Kyrönmaalaisten nuorten poluttaminen työelämään	Jatkopoluille päässeet nuoret lkm.	Laadukas henkilökohtainen ohjaus ja jatkopolun räätälöinti

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Työpajatoimintaan osallistuvat	9	17	17
Työpajatoiminnan työpäivät	-	-	1 071
Positiiviset keskeytykset prosentteina	-	-	80

Nuorten työpaja Följy käynnistyi vuonna 2023, ja se on vakiinnuttanut muotonsa toimivaksi vuonna 2024.

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Toimintatuotot	125	138	132
Toimintakulut	- 147	- 170	- 162
Toimintakate	- 22	- 32	- 30
Nettokulut/asukas	0,32	0,47	0,44

Henkilöstö

Henkilöstö	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Vakituiset	1,7	2	2
Määräaikaiset	1,4	1,2	1,2

2.5. Sivistystoimen toimiala

Toimialan kuvaus

Sivistystoimi koostuu kolmesta lautakunnasta: kasvatus- ja opetuslautakunta, koulutuslautakunta ja kulttuuri- ja liikuntalautakunta, joihin kuuluu yhteensä 13 tulosaluetta. Sivistystoimen toiminnan tavoitteena on elinvoimainen ja hyvinvoiva sivistyskunta, jolla on laadukas, kattava ja kustannustehokas palveluverkko.

Keskeiset toimintaympäristön muutokset

Toimenpiteitä laadukkaan, kattavan ja kustannustehokkaan palveluverkon saavuttamiseksi v. 2025:

- Vuoden 2025 aikana käyttöön otettavat ja rakennettavat kohteet: Haga skolan peruskorjaus valmistuu. Palosaaren päiväkotit ja Kasarmin päiväkotit -projektien toteutus sekä Merikaarron päiväkodin tilaelementtihankinta.
- Keskustan yhtenäiskouluhankkeen valitukset on hylätty hallinto-oikeudessa. Korkein hallinto-oikeus ei myöntänyt jatkokesittelylupaa. Hankesuunnitelma päivitetään.
- Museoiden säilytys- ja konservointitilojen tarveselvitys on hyväksytty kaupunginhallituksessa jo syksyllä 2018. Hankkeen tarveselvitystä on päivitetty vuoden 2023 aikana ja päivitetty tarveselvitys on hyväksytty kaupunginhallituksessa elokuussa 2024.
- Tarveselvitysryhmät työstävät palveluverkkoselvityksissä esille nostettujen päiväkotien ja koulujen palvelutarpeita ja -ratkaisuja, mm. Isolahden päiväkodin hankesuunnitelma on valmistumassa ja Onkilahden yhtenäiskoulun hankesuunnittelu on alkamassa.
- Liikuntapaikkarakentamisessa pesäpallokentän kunnostaminen on alkanut syyskuussa 2024 ja työ jatkuu vuonna 2025.

0-6 vuotiaiden lasten määrä on vähentynyt lähes vuosittain, mutta varhaiskasvatuksen osallistumisprosentti on noussut.

Subjektiiivinen oikeus kunnan järjestämään varhaiskasvatuspaikkaan sekä alentuneet asiakasmaksut ovat vaikuttaneet osallistumisasteeseen korottavasti. Varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä ei siten välttämättä seuraa syntyvyystilastoja.

Perusopetuksessa valmistavan opetuksen sekä vaativan erityisopetuksen ryhmät ovat lisääntyneet merkittävästi, mikä kasvattaa palkankorotusten ja inflaation lisäksi toiminnan menoja. Tämä kehitys ennustetaan pysyvän ennallaan vuonna 2025. Keskustan yhtenäiskoulun asemakaavasta tehtyjen valitusten vuoksi hankkeen toteutus on viivästynyt, mutta valitukset on nyt hylätty hallinto-oikeudessa. Hanke jatkuu hankesuunnitelman päivittämisellä.

Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden ensi vuoden odotettu asia on uuden kirjastoauton käyttöönotto tammikuussa 2025.

Vuonna 2024 laadittu ja hyväksytty kaupungin talouden tasapainottamisohjelma toimeenpannaan vuosina 2025-27 ja se vaikuttaa sivistystoimen palveluihin esim. palveluverkkojen tiivistämisenä, supistuneina aukioloaikoina, palveluiden vähentämisenä ja hintakorotuksina. Kulttuuri-, liikunta- ja kurssitarjonta pyritään kuitenkin pitämään laadukkaana ja monipuolisena.

Kulttuurilaitosten tulevat valtionosuusleikkaukset (arviolta n. 50 000-150 000 euroa/laitos) huolestuttavat, vaikka niitä ei ole tässä vaiheessa sisällytetty tulosalueiden kehyyksiin.

Tämän lisäksi valtio tulee leikkaamaan ammatillisen opetuksen valtionosuuksia, mikä tarkoittanee n. 1 M€ vähennystä Vamian rahoitukseen. Tämän johdosta Vamia tulee luopumaan suuresta osasta Hansa 2 rakennuksen tiloista. Hansa 2 liikuntatila siirtyy liikuntapalveluiden hallinnoimaksi.

Yhteistyö Uumajan kanssa etenee yhteisen strategian viitoittamalla tiellä; yhteistyö liikunnan ja kulttuurin saralla on vilkasta ja tuo tervetulleeseen lisän ohjelmistoon.

Sivistystoimen toimialan toimintamenot ovat n. 202 M€ ja toimintakate n. -183 M€. Henkilökuntaa on n. 2150, joista vakinaisia n. 1700 ja määräaikaista n. 450 (TA25, htv-perusteinen).

2.5.1. Varhaiskasvatus

Toiminta-ajatus

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on turvata jokaisen lapsen oikeus laadultaan hyvään ja monipuoliseen varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen sekä tasa-arvoiset mahdollisuudet kehittyä omien edellytystensä mukaisesti. Palvelut tulee tarjota tasavertaisesti suomen- ja ruotsinkielisinä, sekä monikulttuurisuus huomioiden. Varhaiskasvatuksen pedagoginen toiminta perustuu valtakunnallisiin varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen opetussuunnitelmiin sekä kasvatusta ja opetuslautakunnan hyväksymiin kuntakohtaisiin opetussuunnitelmiin.

Subjekttiivinen oikeus kunnan järjestämään varhaiskasvatuspaikkaan alkaa sen kuukauden alusta, kun lapsi täyttää yhdeksän kuukautta, jatkuen siihen saakka, kunnes lapsi oppivelvollisena siirtyy perusopetukseen. Subjekttiivinen oikeus toteuttaa alle kouluikäisen lapsen oikeutta varhaiskasvatukseen ja huoltajien oikeutta saada lapselleen varhaiskasvatuspaikka. Varhaiskasvatusta tulee lain mukaan järjestää tarvittavassa laajuudessa sekä mahdollisuuksien mukaan huoltajien toivomassa muodossa.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Vaikka syntyvyys on vähentynyt myös Vaasassa sekä tilastokeskuksen että kaupungin oman väestösuunnitteen mukaan lapsimäärä 2020- ja 2030-luvuilla pysyy samana tai laskee maltillisesti. Samalla varhaiskasvatuksen osallistumisastetta pyritään nostamaan sekä valtakunnallisin että paikallisin keinoin. Eri kieli- ja kulttuuritaustaisten lasten määrä on lisääntynyt merkittävästi ja kasvun odotetaan jatkuvan työ- ja opiskelulähtöisen maahanmuuton vahvistuessa edelleen. Pätevien varhaiskasvatuksen opettajien saatavuus on haastava.

Asiakasmaksut ovat pienentyneet merkittävästi edellisen hallituksen lakimuutosten myötä. Vaasassa enää alle puolet perheistä maksaa varhaiskasvatuksesta lainkaan. Vaasan varhaiskasvatuksesta 25 % toteutetaan yksityisenä palvelutuotantona palvelusetelin avulla.

Varhaiskasvatuksessa on käynnissä järjestelmä uudistus ja tavoitteena on, että huoltajia palvellaan paremmin yhden järjestelmän kautta.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Varhaiskasvatuksen palveluverkkoselvitys on hyväksytty opetus- ja kasvatustaloussuunnitelmassa sekä tilahallintaryhmässä keväällä 2024. Palveluverkossa on meneillään paljon muutoksia, kun uusia päiväkotiteja suunnitellaan ja

rakennetaan, ja vanhoja peruskorjataan. Palveluverkkoselvityksessä esitetään, että 1-2 ryhmän yksiköistä pyritään vähitellen luopumaan. Pienet yksiköt ovat taloudellisesti haastavia sekä henkilöstökustannusten että tukipalveluiden järjestämisen näkökulmasta. Osana talouden sopeutustoimia, pieniä yksiköitä ja niiden jatkoa tarkastellaan jatkuvasti. Tavoitteena on, että toimintaa tiivistämällä pystyttäisiin nopeuttamaan joistakin pienistä yksiköistä luopumista.

Palveluverkkoon tiedossa olevat muutokset taloussuunnittelukaudella 2025 -2027:

- Palosaaren päiväkotite v. 2025 (141 paikkaa)
- Merikaarron pk tilaelementti, valmistuminen 8/2025 (75 paikkaa, suomenkielinen)
- Kasarmin päiväkotite rakennussuunnitelmavaiheessa, valmistuminen 3/2026
- Isolahden-Gerbyn alueen päiväkotite hankesuunnitelmavaiheessa, valmistuminen 8/2026

ESIOPETUS

Vaasassa maksuton esiopetus järjestetään koko 6-vuotiaiden ikäluokalle 4 h/pv, oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna perusopetuslain (628/1998) mukaisesti. Esiopetusta annetaan suomen- ja ruotsinkielisissä ryhmissä. Esiopetusta annetaan ruotsin kielellä myös kielikyöpyryhmissä sekä vieraskielistä esiopetusta englannin kielellä. Eri kieli- ja kulttuuritaustaisille lapsille järjestetään esiopetuksessa perusopetukseen valmistavaa opetusta 5 h/pv. Mikäli esiopetuksessa oleva lapsi tarvitsee myös täydentävää varhaiskasvatusta, järjestetään se samassa yksikössä.

PÄIVÄKOTITOIMINTA

Varhaiskasvatusta järjestetään kokoaikaisena ja osa-aikaisena, siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Vaasassa palveluntarpeeseen vastaa 37 kunnallista ja 13 yksityistä päiväkotitea. Yksityisen varhaiskasvatuksen osuus on 25 % koko palvelutuotannosta.

PERHEPÄIVÄHOITO

Perhepäivähoito on varhaiskasvatusmuoto, joka tapahtuu kokoaikaisena tai osa-aikaisena perhepäivähoitajan kodissa, lapsen kotona tai muissa kodinomaisissa olosuhteissa (ryhmäperhepäivähoitokoti). Perhepäivähoidon osuus on vähentynyt vuosittain ja hoitajia on tällä hetkellä n. 30.

VARHAISERITYISKASVATUS

Varhaiskasvatuksen järjestäjä on velvollinen antamaan lapselle hänen tarvitsemaansa tukea päiväkodissa tai perhepäivähoidossa. Lapsen tuen tarve arvioidaan ja tukea järjestetään viivytyksettä. Tuki varhaiskasvatuksessa järjestetään yleisenä, tehostettuna ja erityisenä tukenä inklusiivisten periaatteiden mukaisesti. Jokaisella lapsella on

lähtökohtaisesti oikeus saada tukea omassa lapsiryhmässään erilaisin joustavin järjestelyin.

Varhaiskasvatustalakiin kirjattiin syksystä 2022 alkaen entistä vahvemmin sekä lapsen oikeudesta tukeen että tuen järjestämisen tavoista. Vaasan varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa tukimuodot ovat sekä kunnallisten että yksityisten päiväkotien käytössä. Varhaiserityiskasvatuksen kustannukset ovat lakimuutoksesta johtuen kasvaneet, ja lasten tukemisen lisäksi pyritään vahvistamaan henkilöstön osaamista tuen antamisessa.

KIELI- JA KULTTUURITIETOINEN OPETUS

Eri kieli- ja kulttuuritaustaisten lasten suomi 2-kielenä opetuksessa toimii kaksi varhaiskasvatuksen S2-opettajaa. Opettajat kiertävät ryhmissä tukemassa lapsia ja ryhmän henkilökuntaa lähinnä pienryhmätoiminnan avulla. Ruotsi toisena kielenä opettajaa tuetaan puhelinkonsultaation

kautta. Lasten kieli- ja kulttuuritietoinen varhaiskasvatus Vaasassa vaatii vahvistamista, etenkin kun monikulttuurisen toimintaympäristön ja toimijuuden tukeminen on mainittu yhtenä kaupungin strategisena toimena.

DIGIPEDAGOGIIKKA

Vaasassa digitaalisuus on osa varhaiskasvatuksen arkea. Digitaalista osaamista tarvitaan vuorovaikutuksessa, viestinnässä, dokumentoinnin ja arvioinnin yhteydessä päivittäin. Varhaiskasvatuksen tehtävänä on edistää koulutuksellista tasa-arvoa ja varmistaa, että jokainen oppija saa tulevaisuuttaan varten yhdenvertaisesti riittävät digitaaliset taidot. Varhaiskasvatuksessa painopiste on lapsia osallistavassa toiminnassa, digitaalisten välineiden ja oppimisympäristön avulla harjoitellaan yhteistyötaitoja ja vuorovaikutusta sekä laitteiden tarkoituksenmukaista, turvallista ja ergonomista käyttöä.

Tavoitteet

Strateginen teema	Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Hyvinvoivat lapset	Laatua ja lasten hyvinvointia seurataan lapsille ja huoltajille suunnatuilla säännöllisillä palautekyselyillä.	Lapsen osallistuminen varhaiskasvatuksen toiminnan suunnitteluun. Henkilöstön osaamisen vahvistaminen kasvun ja oppimisen tuen osalta Pedagogiikan ja yleisen tuen menetelmien vahvistaminen sekä lapsen riittävän tukitoimen. Arviointijärjestelmän kehittäminen varhaiskasvatuksen laadun vahvistamiseksi
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Henkilöstön pito- ja vetovoiman vahvistaminen	Kelpoisen henkilöstön määrän seuranta Uusi mittari	Perehdytysuunnitelman laatiminen sekä päiväkotien työntekijöille että pk johtajille. Positiivisen työnantajakuvan vahvistaminen Henkilöstön työhyvinvoinnin vahvistaminen
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Johtajuuden tukeminen	Tyhykysely: esihenkilötoiminta KA	Säännölliset kokoukset esihenkilöiden kanssa, sekä hallinnolliset että pedagogiset. Apulaisjohtajajärjestelmän kehitetään edelleen.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP2021	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Vaasan alle kouluikäisten lasten määrä 31.12	4 222	4 089	3 930	4 111	4 072
- joista 0-2 vuotiaita	1 732	1 721	1 617	1 670	1 669
- joista 3-6 vuotiaita	2 490	2 368	2 313	2 441	2 403
Varhaiskasvatuksen piirissä koko kunnan 0–6-vuotiaiden asukkaiden ikäryhmästä (%)	73	75	76	79	80
- 0–2 v. lapsia kunnan asukkaiden ikäryhmästä (%)	41	44	45	50	50
- 3-6 v. lapsia kunnan asukkaiden ikäryhmästä (%)	94,5	96,6	98	98	98
Lapsia varhaiskasvatuksessa					
0-6 v. lapsia varhaiskasvatuksessa, yhteensä	3 058	3 041	2 979	3 264	3 257
0-6 v. lapsia päiväkodissa, yhteensä	2 915	2 906	2 867	3 144	3 145
joista kunnallisessa päiväkodissa	2 356	2 356	2 311	2 504	2 510
joista palvelusetelipäiväkodissa	559	550	556	640	635
0-6 v. lapsia perhepäivähoidossa, yhteensä	143	135	112	132	112
Lapsia esiopetuksessa	656	694	614	630	600
Lasten kotihoidontuen ja yksityisen hoidon tukea saaneista perheitä keskim./kk	691	687	675	700	635
Perusopetukseen valmistavan opetuksen lapsimäärä	44	53	38	40	40
Palveluverkko					
Kunnalliset päiväkodit	19	19	19	19	18
Yksiköitä yhteensä (päiväkodit muodostuvat kokonaisuuden, joissa yhden esimiehen alaisuudessa voi olla useita yksiköitä)	36	36	36	37	36
palvelusetelipäiväkodit	10	9	13	13	13
perhepäivähoitajien määrä (omassa kodissa)	42	36	29	30	30
Ryhmäperhepäiväkoti	2	1	1	1	1

Perhepäivähoidossa olevat lapset					
0-2 vuotiaat perhepäivähoidossa	62	74	55	78	62
3-6 vuotiaat perhepäivähoidossa	81	61	57	54	50
Päiväkodeissa olevat lapset					
0-2 vuotiaat päiväkodeissa	647	667	679	739	739
3-6 vuotiaat päiväkodeissa	2 268	2 239	2 188	2 405	2 406
Varhaiserityiskasvatus					
Lapsia varhaiserityisvarhaiskasvatuksessa, joista tuen piirissä yhteensä	533	540	342	320	340
Kahdenpaikkalaiset, tilanne 30.4	99	96	61	75	50
Yleisen tuen tukipalvelut			1	4	5
Tehostettu tuki			250	220	240
Erityinen tuki			91	85	90
Ryhmäkoon pienennys			15	16	20

Kuntalisä päättyi 31.7.2020

Talouden tunnusluvut

Suorite	TP2023	TA2024	TA2025
Bruttomenot 0- 6 v	13 599	13 144	13 180
Nettomenot 0- 6 v	12 724	12 610	12 659
Palvelumaksutulot (kaupungin) €	2 185 082	2 120 000	2 030 000
Palvelumaksutulot/kokonaismenoista %	4,1	3,92	3,78
Nollamaksuluokassa olevien lasten määrä 31.12	1 223	1 600	1 600

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Toimintatuotot	3 432	2 194	2 129
Toimintakulut	-53 347	- 53 714	- 53 826
Toimintakate	-49 915	- 51 520	- 51 697
Nettokulut/asukas	723,87	761,26	763,90

Henkilöstö

Henkilöstö	TP2023	TA2024	TA2025
Vakituiset	428,5	685,27	657,33
Määräaikaiset	309,6	60	65

Vakituisien ja määräaikaisten todelliset toteutuneet määrät saadaan vasta tilinpäätöksessä. Ta-luvut ovat arvioita.

2.5.2. Kotikuntakorvaukset, esi- ja perusopetus

Tulosalueen menoksi kirjataan kotikuntakorvaukset muissa kuin kaupungin esi- ja perusopetuksessa opiskelevista vaasalaisista oppilaista ja tuloksi korvaus muiden kuntien

oppilaista, jotka opiskelevat kaupungin esi- ja perusopetuksessa.

Tulosalueen menot ja tulot budjetoidaan kuluvan vuoden tasoon. Valtionvarainministeriön päätös vuoden 2025 korvauksista saadaan vuodenvaihteessa ja luvut oikaistaan käyttösuunnitelmassa päätöksen mukaiseksi.

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Toimintatuotot	1 443	1 479	1 561
Toimintakulut	-7 211	- 6 944	- 7 328
Toimintakate	-5 768	- 5 465	- 5 767

2.5.3. Suomenkielinen perusopetus

Toiminta-ajatus

Suomenkielisen perusopetuksen tehtävänä on opetussuunnitelman mukaisen laadukkaan ja ajanmukaisen opetuksen järjestäminen kaupungin perusopetuksen kouluissa.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Suomenkielisen perusopetuksen koulujen oppilasmäärä Lukuvuoden 2024-2025 alussa Vaasan kaupungin suomenkielissä kouluissa opiskelee vajaa 4443 oppilasta sekä Mustasaaren keskuskoulussa 107 vaasalaista lasta Länsiniityn ja Koskisuon alueelta.

Yleinen hintojen nousu, palkankorotukset, vammaisoppilaiden sekä valmistavan opetuksen uudet ryhmät kasvattavat tulosalueen menoja merkittävästi. Oppilaiden erilaisten tuen tarpeiden kasvu aiheuttaa sopeuttamistarpeita koulujen toiminnalle ja tilojen käytölle sekä lisää myös tarvetta suunnata opetuksen resurssia uudella tavalla.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Suomenkielisessä perusopetuksessa järjestetään:

- yleisopetusta vuosiluokille 1-9
- luokkamuotoista erityisopetusta vuosiluokille 1-9
- integroitua erityisopetusta vuosiluokille 1-9
- sairaalaopetusta
- etappiluokkatoimintaa
- JOPO-opetusta vuosiluokilla 8-9
- perusopetusta lastensuojeluyksiköissä
- maahanmuuttajataustaisten oppilaiden valmistavaa opetusta
- suomi toisena kielenä opetusta
- nivelluokkaopetusta yläkouluissa
- painotettua opetusta
- musiikkiluokkaopetus
- kielikylpyopetus, ruotsin kieli
- kaksikielinen opetus, suomi - englanti
- englanninkielinen opetus
- liikuntaluokkaopetusta Variskalla ja Onkilahden yhtenäiskoulussa
- koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa
- oppilaskerhoja

Opetus ja pedagogiset palvelut

Opetuksen tavoitteena on, että oppilaat saavuttavat ne tavoitteet sekä tiedot ja taidot eri oppiaineissa, jotka

valtakunnallisen opetussuunnitelman perusteissa sekä Vaasan kaupungin kuntakohtaisessa opetussuunnitelmassa on kullekin ikäluokalle asetettu. Opetus pyritään toteuttamaan resurssien puitteissa mahdollisimman yksilöllisesti kunkin oppilaan oppimisedellytykset huomioiden. Vaasan kaupunginvaltuuston päätöksen mukaan oppilaskohtainen keskimääräinen opetusresurssi on 2,0 vvh.

Lukuvuonna 2024–2025 opetuksen painopisteet ovat turvallisuus, kielitietoisuus opetuksessa sekä energia.

Opetushallitus voi myöntää valtion erityisavustusta kuntien hakemusten perusteella opetuksen kehittämiseen. Suomenkielinen perusopetus on vuonna 2025 mukana kuudessa eri hankkeessa. Keskeisimmät hankkeet ovat tasa-arvo-hanke, kielikylpyopetuksen kehittämishanke, yläkoululaisten maahanmuuttajataustaisten oppilaiden kielen vahvistamisen hanke, opiskeluhuollon kehittämishanke, Ankkuri-hanke ja liikkuva yläkoulu -hanke.

Kouluilla järjestetään oppituntien ulkopuolella erilaista kerhotoimintaa sekä hankerahoituksen että perusopetuksen omalla rahoituksella. Nuorisotoimen hallinnoimassa Vaasan harrastemallissa pyritään saamaan oppilaille kokemuksia erilaisista harrastusmahdollisuuksista. Oppilaskerhojen ohjaajat voivat olla koulun henkilökuntaa tai kolmannen sektorin toimijoita.

Opiskeluhuolto

Opiskeluhuollolla tarkoitetaan oppilaan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa koulu yhteisössä. Opiskeluhuolto toteutetaan ennaltaehkäisevänä koko koulu yhteisöä tukevana yhteisöllisenä opiskelijahuoltona sekä opiskelijan lakisääteisenä oikeutena yksilökohtaiseen opiskelijahuoltoon. Yksilökohtaisella opiskelijahuollolla tarkoitetaan oppilaalle annettavia kouluterveydenhuollon palveluja, psykologi- ja kuraattoripalveluja sekä yksittäistä oppilasta koskevaa monialaista opiskeluhuoltoa.

Opiskeluhuollon palveluista vastaa Pohjanmaan hyvinvointialue. Hyvinvointialue vastaa henkilöstöresurssien jakamisesta perusopetukseen.

Elokuusta 2025 alkaen uusia kustannuksia aiheuttaa konsultatiivisen sairaalaopettajan sekä erityisopettajan palkkaaminen erikoissairaanhoidon avohuollossa oleville oppilaille.

Aamu- ja iltapäivätoiminta

Perusopetuslain mukainen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta on tarkoitettu 1. ja 2. vuosiluokan oppilaille sekä muiden vuosiluokkien oppilaille, joille on tehty erityisen tuen päätös. Kunta voi järjestää aamu- ja iltapäivätoimintaa itse, hankkia ostopalveluna tai antamalla avustusta palveluntuottajille. Toimintaa tarjotaan kullekin osallistuvalla lapselle vähintään 760 tuntia lukuvuodessa (keskimäärin 4 h/koulupäivä).

Toiminnasta peritään asiakasmaksu (120 €/kk). Käyttökustannuksiin myönnetään valtionosuutta 57 prosenttia kunnalle valtionosuuden laskemisen perusteeksi vahvistetun tuntimäärän (3 tai 4 tuntia/pv) ja ohjaustunnin hinnan tulosta. Suomenkielinen perusopetus järjestää aamutoimintaa kaikissa alakouluissa ja iltapäivätoimintaa kuudessa alakoulussa. Palveluntuottajina toimintaa järjestävät Vaasan Steinerkoulu, Kristillinen koulu, Suvituuli SMH osuuskunta ja Vaasan Palloseuran Juniorit ry.

Koulunkäynninohjaajat tekevät tärkeää työtä tukemalla oppilaiden oppimista ja koulunkäynnin sujumista. Lisäksi jokaisessa yläkoulussa työskentelee kouluvalmentaja.

Oppilasruokailulla tuetaan oppilaan tervettä kasvua ja

kehitystä. Oppilasruokailun tarkoituksena on täyttää n. 1/3 oppilaan päivittäisestä ravinnontarpeesta. Ruokapalvelut ostetaan TeeSe Oy:ltä.

Vaasan perusopetuksessa noudatetaan kasvatus- ja opetuslautakunnan hyväksymiä oppilaskuljetusten järjestämisperusteita. Ilmainen koulukuljetus myönnetään, jos koulumatka on vuosiluokkien 1-2 oppilailla yli 3 km ja sitä vanhemmilla oppilailla yli 5 km. Koulukuljetus on mahdollista saada myös, mikäli muut perusopetuslaissa määritellyt edellytykset täyttyvät. Ilmainen koulukuljetus myönnetään oppilaalle osoitettuun lähikouluun virallisesta kotiosoitteesta.

Tavoitteet

Strateginen teema	Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Hyvinvoivat oppilaat	Koulupoissaolotunnit; ka per oppilas / lukuvuosi Fyysisen toimintakyvyn kokonaistulos Move-testissä, 5.lk Kouluviihtyvyyksely 2024; Tulen mielelläni kouluun 3-6 lk. oppilaista, %	Koulut toimivat koulupoissaolojen puuttumisen mallin mukaisesti Kouluissa on käytössä tunnetaito-ohjelma. Koulujen turvallisuuteen ja kouluviihtyvyyteen panostetaan joka koulussa.
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Hyvinvoiva henkilöstö	Sairauspoissaolojen määrä, ka per hlö, pv Työhyvinvointikyselyjen tulokset 2024; työyhteisön toimivuus, ka %	Henkilöstöllä on mahdollisuus täydennyskoulutukseen ja työnohjaukseen tarpeen mukaan. Virassa oleville opettajille tarjotaan mahdollisuus työkiertoon. Työyhteisössä kiinnitetään huomioita yhteisiin pelisääntöihin, tasa-arvoisuuteen ja viihtyvyyteen. Säännölliset kehityskeskustelut
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Laadukas perusopetus	Opetukseen varattu oppilaskohtainen viikkotuntimäärä pysyy nykyisellä tasolla Sisäilma-ilmoitusten määrä vuodessa Päätoiminen opetushenkilöstö on muodollisesti pätevä, %	Opetusresurssit kohdennetaan koululle lain ja yhteisten kriteerien mukaan. Edistetään oppimisympäristöjen ja opiskelumateriaalien ajanmukaisuutta Palkataan mahdollisuuksien mukaan muodollisesti pätevää henkilökuntaa Henkilöstölle järjestetään täydennyskoulusta eri aihepiireistä Edistetään koulujen peruskorjaus- ja uudisrakennushankkeita

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP2021	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Aamu- ja iltapäivätoiminta / Koululaisten määrä					
Kaupungin omissa yksiköissä	119,5	116,5	106,5	103	111
Yhteistyökumppaneiden järjestämä	350,5	361	364	363	307
Yhteensä	470	477,5	470,5	466	418
Kouluverkko					
Koulujen lukumäärä	14	13	13	13	13
Ohjaajatoiminta					
Ohjaajien lukumäärä*	144	151	158	168	176
Ohjaajia HTV*	117,5	100	100,5	111,8	104,8
Oppilaita / laskennallinen ohjaaja *	38	45,6	43,6	39,1	41,2
Opetustuntien määrä oppilasta kohti					
Peruskoulut, vuosiluokat 1-6	1,55	1,62	1,67		
Peruskoulut, vuosiluokat 7-9	2,29	2,32	2,31		
Vammaisopetus	4,45	4,27	4,05		
Luokkamuotoinen erityisopetus	2,8	2,93	2,88		
Peruskoulut keskimäärin	1,93	1,95	1,98	2	2
Oppilaskuljetukset					
Kuljetettavia oppilaita	745	780	755	763	693
Kuljetettavien oppilaiden osuus %	16,6	17,6	17,2	17	16,1
Kustannukset € / kuljetettava oppilas	1 588	1 755	1 753	1 499	1 781
Oppilasmäärä / lukuvuosi					
Luokkien 1-6 oppilaat	2 915	2 875,5	2 815	2 782	2 742
Luokkien 7-9 oppilaat	1 549,5	1 548,5	1 568,5	1 593	1 574
Yhteensä (ilman valmistavaa opetusta)	4 464,5	4 424	4 383,5	4 375	4 316
- joista erityisen tuen päät. saaneita, ei pid. opv	390,5	427	448		
- joista vaikeimmin kehitysvammaisia, pid. opv	18,5	18	21		
- joista muita vammaisoppilaita, pid. opv	84,5	84,5	90,5		
Valmistava opetus	32	133	139	143	127

* Ohjaajien määrä TP23 on laskettu lukuvuoden (elo-toukokuun) henkilökunnan määrästä ja luvut sisältävät myös ulkopuolisella hankerahoituksella palkatut sekä ohjaajat, joiden palkkakustannukset laskutetaan oppilaiden kotikunnilta.

Oppilaskuljetukset TP 2021 sisältää Vanhan Vaasan koulun linja-autokuljetukset (ka 146 oppilasta).

Talouden tunnusluvut

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Toimintatuotot	2 057	1 536	1 480
Toimintakulut	-49 149	- 49 404	- 49 665
Toimintakate	-47 092	- 47 868	- 48 184
Nettokulut/asukas	682,93	707,30	711,99

Henkilöstö

Henkilöstö	TP2023	TA2024	TA2025
Vakituiset	329,2	342,9	360,6
Määräaikaiset	200,1	228,4	212,7

TP 2023 määräaikaiset sisältää myös ulkoisella rahoituksella (hankerahoitus) palkatun henkilökunnan. Lisää henkilöstöä on palkattu uusille valmistavan opetuksen luokille sekä vaativan erityisen tuen uusille opetusryhmille.

2.5.4. Ruotsinkielinen perusopetus

Toiminta-ajatus

Perusopetuksen tärkein tehtävä on tarjota kaikille oppivelvollisille laadukasta opetussuunnitelman mukaista opetusta sekä tukea heidän oppimistaan, kehitystään ja hyvinvointiaan. Perusopetus tarjoaa oppilaille laajan yleissivistyksen sekä antaa edellytykset ja valmiudet toisen asteen opintoihin.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Ruotsinkielisen perusopetuksen oppilasmäärä pysyy vakaana tulevina vuosina.

Koulujen lisätilojen tarpeisiin liittyvät toimenpiteet on hoidettu tai niitä hoidetaan parhaillaan. Borgaregatans skolalle tulee kolmen luokkahuoneen tilaelementti vuoteen 2028 asti. Haga skolassa on meneillään kunnostus, jonka arvioidaan valmistuvan vuoden 2025 alussa. Gerby skolan ruokasalin lisätilan tarpeeseen vastataan ja musiikkiluokka kunnostetaan vuoden 2025 aikana.

Koulujen käyttötalousarvion määrärahat on budjetoitu alakanttiin, koska muun muassa oppikirjojen, opetusmateriaalin ja muiden tarvikkeiden kustannukset kasvavat. Myös kouluruokailun, koulukyytien, vuokrien ja siivouksen kustannukset kasvavat.

Yhä useampi oppilas tarvitsee laajaa tukea oppimiseen ja koulunkäyntiin, ja koulunkäynninohjaajien tarve on suuri.

Yleiset hinnan- ja palkankorotukset vaikuttavat tulosalueen menoihin.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Ruotsinkielinen perusopetus tarjoaa:

- perusopetusta vuosiluokille 1–9
- joustavaa perusopetusta
- luokkasidonnaista erityisopetusta
- sairaalaopetusta
- aamu- ja iltapäivähoitoa
- perusopetukseen valmistavaa opetusta
- ruotsia toisena kielenä ja äidinkielen opetusta maahanmuuttajataustaisille oppilaille
- tukea oppimiseen ja koulunkäyntiin
- ehkäisevää oppilashuoltoa
- kerhotoimintaa.

Kaikilla oppilailla on perusopetuslain mukaan oikeus saada

tukea oppimiseen ja koulunkäyntiin sekä oppilashuollon palveluja ja ohjausta. Turvallinen ja suvaitseva oppimisympäristö edistää oppimista, hyvinvointia, osallisuutta ja mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen.

Ruotsinkielisen perusopetuksen toimintaa kehitetään aktiivisesti Opetushallituksen, opetus- ja kulttuuriministeriön, Svenska kulturfondenin ja aluehallintoviraston tuella.

Opetus ja pedagogiset palvelut

Kasvatus- ja opetuslautakunnan ruotsinkielisen jaoston hyväksymä ruotsinkielisen perusopetuksen paikallinen opetussuunnitelma ohjaa opetusta ja koulunkäyntiä. Opetuksen ja oppimisen laadukkaan ja hyvän tason takaamiseksi on tärkeää, että tuntiresurssi pysyy 2,0 vuosiviikkotunnissa oppilasta kohden.

Aamu- ja iltapäivätoiminta

Perusopetuslain mukaan aamu- ja iltapäivätoiminta on tarkoitettu 1. ja 2. vuosiluokan oppilaille sekä erityisen tuen päätöksen saaneille vuosiluokkien 3–9 oppilaille. Kunta voi järjestää aamu- ja iltapäivätoimintaa itse, hankkia sen ostopalveluna tai tukea palveluntuottajaa. Ruotsinkielisen perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminta on ulkoistettu kokonaan palveluntuottajille. Toiminnasta peritään asiakasmaksu (120 euroa/kk). Valtionosuuksia myönnetään toiminnan käyttökustannuksiin.

Oppilashuolto

Oppilashuollolla tarkoitetaan oppilaan opintomenestyksen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä. Oppilashuolto koostuu koko koulun toimintaa tukevista yhteisistä ennaltaehkäisevistä toimenpiteistä ja lakisääteisestä oikeudesta yksilölliseen oppilashuoltoon. Yksilöllisellä oppilashuollolla tarkoitetaan kouluterveydenhuollon palveluja, psykologi- ja kuraattoripalveluja sekä yksittäistä oppilasta koskevaa monialaista oppilashuoltoa.

Oppilashuollon palveluista vastaa Pohjanmaan hyvinvointialue. Hyvinvointialue vastaa henkilöstöresurssien jakamisesta perusopetukseen.

Elokuusta 2025 alkaen uusia kustannuksia aiheuttaa konsultatiivisen sairaalaopettajan sekä erityisopettajan palkkaaminen erikoissairaanhoidon avoimuudessa oleville oppilaille.

Koulunkäynninohjaajat

Koulunkäynninohjaajien tehtävä on auttaa oppilaita oppimisessa, koulunkäynnissä ja arjen toiminnoissa sekä osallistua opetuksen suunnitteluun yhdessä opettajien kanssa. Koulunkäynninohjaajien tarve kasvaa jatkuvasti, koska yhä useammat oppilaat tarvitsevat paljon yksilöllistä tukea oppimiseen ja koulunkäyntiin.

Kouluruokailu

Kouluruokailulla tuetaan oppilaan tervettä kasvua ja kehitystä. Kouluruokailun tarkoituksena on täyttää noin kolmasosa oppilaan päivittäisestä ravinnontarpeesta. Ruokapalvelut ostetaan TeeSe Oy:ltä.

Koulukuljetukset

Ilmainen koulukuljetus myönnetään, jos koulumatka on

- 1.–2. vuosiluokan oppilaalla yli 3 km
- 3.–9. vuosiluokan oppilaalla yli 5 km tai jos
- muut perusopetuslaissa määritellyt edellytykset täyttyvät.

Ilmainen koulukuljetus myönnetään oppilaan lähikoulun ja vakituisen kotiosoitteen väliselle matkalle.

Tavoitteet

Strateginen teema	Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Laadukas opetussuunnitelman mukainen opetus	Oppilaskohtaisen tuntiresurssin pitäminen nykyisellä tasolla. Pätevä opetushenkilöstö %.	Riittävät resurssit, ajanmukaiset oppimisympäristöt ja opetusmateriaalit.
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Hyvinvoivat oppilaat	Poissaolotunteja/oppilas/lukuvuosi keskimäärin. Niiden oppilaiden osuus, joiden fyysinen toimintakyky on sellainen, että se mahdollisesti heikentää terveyttä ja hyvinvointia, Move-mittauksen mukainen %. Kouluviihtyvyysskysely 2024: Tulen kouluun mielelläni, vuosiluokat 3–6, %.	Riittävästi resursseja opetukseen ja ohjaukseen oppilaiden oppimisen, koulunkäynnin ja hyvinvoinnin tukemiseksi. Varhainen puuttuminen. Positiivisen psykologian menetelmiä käytetään kaikissa kouluissa. Toimiva yhteistyö hyvinvointialueen kanssa. Koulut noudattavat koulupoissaolomallia. Koulut panostavat turvallisuuteen ja kouluviihtyvyyteen.
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Hyvinvoiva henkilöstö	Sairauspoissaolopäiviä/henkilö keskimäärin. Työterveyskysely 2024, työyhteisön toimivuus keskimäärin.	Täydenniskoulutus. Työnohjaus. Hyvät toimintamallit tukea tarvitsevien oppilaiden kohtaamiseen. Kiinnitämme huomiota yhteisiin pelisääntöihin, yhdenvertaisuuteen ja viihtyvyyteen. Vaalimme henkilöstön hyvinvointia.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP2021	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Aamu- ja iltapäivätoiminta / Koululaisten määrä					
Kaupungin omissa yksiköissä	0	0	0	0	0
Yhteistyökumppaneiden järjestämä	295,5	306	316,5	313	298
Yhteensä	295,5	306	316,5	313	298
Kouluverkko					
Koulujen lukumäärä	5	5	5	5	5
Ohjaajatoiminta					
Ohjaajien lukumäärä *	65	66	71	66	64
Ohjaajia HTV *	47,4	35,5	37,2	36,3	32,1
Oppilaita/laskennallinen ohjaaja *	27,4	36,9	35,6	37	41,6
Opetustuntien määrä oppilasta kohti					
Peruskoulut, vuosiluokat 1-6	1,71	1,76	1,81		
Peruskoulut, vuosiluokat 7-9	2,05	2,08	2,12		
Luokkamuotoinen erityisopetus	4,25	4,25	4,37		
Peruskoulut keskimäärin	1,93	1,95	1,98	2	2
Oppilaskuljetukset					
Kuljetettavia oppilaita	198	255	275	268	254
Kuljetettavien oppilaiden osuus %	15,2	19,7	20,8	20	19
Kustannukset €/kuljetettava oppilas	1 366	1 075	1 365	1 064	1 403
Oppilasmäärä / lukuvuosi					
Luokkien 1-6 oppilaat	893	890,8	887	886	870
Luokkien 7-9 oppilaat	407	406,5	437	462	467
Yhteensä (ilman valmistavaa opetusta)	1 300	1 297	1 324	1 343	1 337
-joista erityisen tuen päät. saaneita, ei pid. opv	65	63	65		
-joista vaikeimmin vammaisia, pid. opv	14	14	13		
-joista muita vammaisoppilaita, pid. opv	16	16	17		
Valmistava opetus	6,5	12,5	15	10	10

* Ohjaajien määrä TP23 on laskettu lukuvuoden (elo-toukokuun) henkilökunnan määrästä ja luku sisältää myös ulkopuolisella hankerahoituksella palkatut sekä ohjaajat, joiden palkkakustannukset laskutetaan oppilaiden kotikunnilta.

Talouden tunnusluvut

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Toimintatuotot	640	287	286
Toimintakulut	-15 016	- 14 680	- 14 866
Toimintakate	-14 376	- 14 393	- 14 580
Nettokulut/asukas	208,48	212,67	215,44

Henkilöstö

Henkilöstö	TP2023	TA2024	TA2025
Vakituiset	112,5	122,9	120,78
Määräaikaiset	53,8	57,6	64,94

TP2023 määräaikaiset sisältää myös ulkoisella rahoituksella palkatun henkilökunnan.

2.5.5. Vaasan Lyseon lukio

Toiminta-ajatus

Lukio-opintojen tavoitteena ovat lukion päättötodistus ja ylioppilastutkintotodistus. Yleissivistävänä oppilaitoksena lukio antaa jatko-opintokelpoisuuden yliopistoon ja korkeakouluun.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Vaasan lyseon lukio toimii kaksikielisellä kampuksella yhdessä kaupungin ruotsinkielisen lukion Vasa Gymnasiumin kanssa. Lyseo toimii toisen asteen urheilupainotuksen koordinoivana kouluna.

Oppivelvollisuus ja maksuttomuus koskevat nyt koko ikäluokkaa. Oppilaitoksen hankkimat oppimateriaalit ovat nyt kaikilla samanarvoisesti käytössä.

Digitalisaatio vaikuttaa edelleen laajasti opetukseen. Sähköiset oppimateriaalit ja mm. tekoälyn nopea kehittyminen haastavat perinteiset opetusmenetelmät. Uuden lukiolain velvoitteet ja hallitusohjelman kirjaukset lukioiden erityisopetukseen ja ohjaukseen edellyttävät lisäresurssointia ja uusia pedagogisia toimintatapoja. Hallituksen talousarvioesityksessä on esitetty oppimisen tuelle 10 miljoonan lisärahoitus.

Taloussuunnittelukaudella 2026-2027 ei ole näköpiirissä, että maksuttomuuteen olisi tulossa rajauksia.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Lyseo kehittää kaksikielistä yhteistyötä Vasa gymnasiumin kanssa yhteisellä kampuksella. Lisäksi lyseolla on yhteistyösopimukset Vaasan yliopiston ja Vaasan ammattikorkeakoulun sekä Turun yliopiston kanssa. Yhteistyötä tehdään myös ammattiopisto Vamian kanssa.

Vaasan lyseon lukion vahvuutena on suuri määrä opetusta. Se tarjoaa laajan valinnaisuuden ja mahdollisuuden opiskelijakohtaisiin painotuksiin sekä joustaviin ja yksilöllisiin opintojen järjestelyihin. Lyseon toiminnassa korostuvat kansainvälinen toiminta, työelämäyhteistyö sekä yrittäjyyskasvatus. Energiakoulutuksen polkua kehitetään yhteistyössä kaupungin kasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen yksiköiden kanssa. Kansainvälisyyskasvatusta kehitetään painopistealueena lukion kansainvälisyysuunnitelman mukaisesti.

Opiskelijoitten oppimisen ja hyvinvoinnin tueksi lyseolle on palkattu oma erityisopettaja ja panostettu ohjaukseen. Lyseo on saanut ulkopuolisen rahoituksen, joka on kohdistettu hyvinvointialueelle. Tällä ulkopuoliselle rahoituksella on palkattu psykiatrinen sairaanhoitaja, jonka toimintapaikka on Vaasan lyseon lukio. Myös korkeakoulu-yhteistyötä on kehitetty solmimalla sopimuksia korkeakoulujen kanssa entistä jouhevimmista poluista lukiosta korkeakouluihin sekä järjestämällä korkeakoulujen kanssa yhteistyössä kurssikokonaisuuksia.

Kulttuurikasvatusta kehitetään myös. Toimintakaudella jatketaan yhteistyötä TaiKon-akatemia ja Vaasan kaupunginteatterin kanssa. Yhteisöllisyyttä ja opiskelijoitten hyvinvointia edistetään jatkamalla opiskelijakunnan kanssa tehtyä tiivistä yhteistyötä lukion kehittämisessä sekä tukemalla kiltatoimintaa.

Tavoitteet

Strateginen teema	Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Hiilineutraali Vaasa 202X	Kehittää energiakoulutuksen polkua	Suunnitelma on päivitetty (0=ei tehty, 1= tehty)	Osallistutaan energiakoulutustyöryhmän kokouksiin ja toteutetaan suunnitelmaa.
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Tyytyväiset opiskelijat	Opiskelijatyytyväisyys (1-5)	Hyvä opetus, toimiva opiskelijahuolto ja hyvä ohjauspalvelu. Opiskelijatyytyväisyys 3,5
Vetovoimainen Vaasa	Vaasan lyseon lukio on vetovoimainen lukio	Opiskelijamäärä 850	Lukion vetovoimaisuuden ylläpito

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP2021	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Päivälukio / opiskelijamäärä	843,92	827,25	844,17	860	870
Vakituiset opiskelijat	870,17	843,25	850,84	860	870
Aineopiskelijat	0,6	0,2	2,91	0	0

Talouden tunnusluvut

Suorite	TP2023	TA2024	TA2025
Yksikköhinta €/opiskelija/päivälukio	7 212,04	7 212,04	7 500,54
Yksikköhinta €/opiskelija/iltalukio	4 485,89	4 485,89	4 612,83

Tuloslaskelma	TP2023	TA2024	TA2025
Toimintatuotot	1 046	852	938
Toimintakulut	-7 704	- 7 352	- 7 872
Toimintakate	-6 658	- 6 499	- 6 934
Nettokulut/asukas	96,55	96,03	102,46

Henkilöstö

Henkilöstö	TP2023	TA2024	TA2025
Vakituiset	47,6	50,57	54,07
Määräaikaiset	14,5	8,91	5,16

2.5.6. Vasa Gymnasium & Vasa Svenska Aftonläroverk

Toiminta-ajatus

Vasa gymnasium tarjoaa nuorille hyvän yleissivistävän teoreettisen koulutuksen turvallisessa ympäristössä. Koulutus tukee jatko-opintoja kolmannella asteella. Vasa svenska aftonläroverk tarjoaa aikuisille ja nuorille mahdollisuuden opiskella lukion opintojaksoja etänä yksilöllisen suunnitelman mukaisesti, lähtökohtana opiskelijan omat tarpeet. Opintojaksojen suorittaminen etenee oman aikataulun mukaisesti ja antaa myös tarpeen mukaan mahdollisuuden lähiopetustapaamisiin.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

VG ja VSA toimii kaksikielisellä kampuksella yhdessä kaupungin suomenkielisen lukion Vaasan Lyseon lukion kanssa.

Oppivelvollisuus ja maksuttomuus koskevat nyt koko ikäluokkaa. Oppilaitoksen hankkimat oppimateriaalit ovat nyt kaikilla samanarvoisesti käytössä. Yksikköhintaan ei tulossa leikkauksia talousarviovuonna 2025.

Digitalisaatio vaikuttaa edelleen laajasti opetukseen. Sähköiset oppimateriaalit ja mm. tekoälyn nopea kehittyminen haastavat perinteiset opetusmenetelmät. Uuden lukiolain velvoitteet ja hallitusohjelman kirjaukset

lukioiden erityisopetukseen ja ohjaukseen edellyttävät lisäresurssointia ja uusia pedagogisia toimintatapoja. Hallituksen talousarvioesityksessä on esitetty oppimisen tuelle 10 miljoonan lisärahoitus.

Taloussuunnittelukaudella 2026-2027 ei ole näköpiirissä, että maksuttomuuteen olisi tulossa rajauksia.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

VG ja VSA kuuluvat Vaasan kaupungin toisen asteen oppilaitoksiin. Yhteistyötä tehdään Vaasan lyseon lukion, VAMIAn, Yrkesakademin, FKFn ja Vi -7 lukioiden kanssa sekä Vaasan seudun urheiluakatemiaan kanssa. VG:n opiskelijoista suurin osa tulee Vaasan työssäkäyntialueelta, kun taas VSA:n toimintaympäristö on koko Suomi.

VG on ainoa kunnallinen ruotsinkielinen lukio Vaasassa. Koulu perustettiin v. 1997 ja tavoitteena on aina ollut viihtyvyys ja opiskelijakeskeinen oppilaitos. Lisäksi VG kehittää kaksikielistä yhteistyötä lyseon lukion kanssa. Tandemyhteistyö on yksi pedagogisen työn tukipilareista. Oppilaitokset tekevät yhteistyötä Vi7 ringin lukioiden kanssa. Energiakoulutuksen polkua kehitetään yhteistyössä kaupungin kasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen yksiköiden kanssa. VG on mukana useassa Erasmus+ -projektissa.

VSA on ainoa ruotsinkielinen aikuislukio maassamme. VSA on etälukio, joka tarjoaa lukio-opintoja koko maan aikuisille ja nuorille. Opintoja tarjotaan ruotsia puhuville suomalaisille myös maan rajojen ulkopuolelle. Myös muiden lukioiden opiskelijat ovat voineet täydentää opintojaan opintojaksoilla, jotka suoritetaan aftonläroverketissä.

Tavoitteet

Strateginen teema	Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Hiilineutraali Vaasa 202X	Energiapolun kehittäminen	Suunnitelma päivitetty (0 = tekemättä, 1 = tehty)	Energiapolkutapaamisiin osallistuminen ja suunnitelman toteuttaminen.
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Tyytyväiset opiskelijat	Tyytyväiset opiskelijat (1–5)	Hyvä opetus ja toimiva opiskelijahuolto. Tyytyväiset opiskelijat 3,5 (asteikolla 1–5).
Vetovoimainen Vaasa	Laadukas koulutus	Opiskelijamäärä 204	Koko henkilöstö työskentelee yhteisöllisyyden, viihtyvyyden ja turvallisuuden eteen hyvän opiskelumotivaation rakentamiseksi.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP2021	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Päivälukio / opiskelijamäärä	203	208,67	203,67	200	215
Aikuislukio / opiskelijamäärä	100,03	116,42	87	94	100
Aineopiskelijat	3,8	1,8	1,3	0	0

Talouden tunnusluvut

Suorite	TP2023	TA2024	TA2025
Yksikköhinta €/opiskelija/päivälukio	7 212,04	7 212,04	7 500,54
Yksikköhinta €/opiskelija/iltalukio	4 485,89	4 485,89	4 612,83

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Toimintatuotot	366	374	349
Toimintakulut	-2 472	- 2 195	- 2 559
Toimintakate	-2 106	- 1 821	- 2 209
Nettokulut/asukas	30,54	26,91	32,64

Henkilöstö

Henkilöstö	TP2023	TA2024	TA2025
Vakituiset	18,4	20	20,17
Määräaikaiset	2,9	1	0,82

2.5.7. Vamia

Toiminta-ajatus

Vamia tarjoaa tutkintoon valmistavaa koulutusta, ammatillista peruskoulutusta, lisäkoulutusta, oppisopimuskoulutusta ja muita koulutuspalveluja opiskelijoiden työllistymiseksi sekä alueen työ- ja elinkeinoelämän muuttuvat tarpeet huomioon ottaen. Lisäksi tavoitteena on antaa elinikäisen oppimisen valmiuksia sekä jatko-opiskeluvalmiuksia ylemmälle koulutusasteelle.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Vamia on kaksikielinen oppilaitos, joka antaa opetusta suomen, ruotsin ja englannin kielellä. Oppilaitos tarjoaa ammatillisen koulutuksen lisäksi kahden tutkinnon opintoja turvatakseen opiskelijoiden työllistymisen ja jatko-opiskelukelpoisuuden. Kriittisiä tekijöitä ovat vuosina 2025–2026 tulossa olevat lainsäädäntömuutokset, hallitusohjelman linjausten vaikutukset (mm. aikuiskoulutustuen lakkauttaminen) ammatillisen koulutuksen rahoitukseen sekä

yleisten kustannusten nousu ja konsernihallinnon sisäisten vyörytyserien kasvu. Lisäksi epävarmuutta aiheuttaa v 2025 tulossa oleva työvoimapalveluiden siirto kunnille. Vuoden 2025 aikana on myös valmistauduttava hakuprosessiin koskien vuoden 2026 alusta käynnistyvän ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilua.

Keskeinen tekijä on jatkuva osaamisen kehittäminen yhdessä työelämän kanssa. Yritysten uudet investoinnit vaativat joustavia keinoja työvoiman saantiin.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Vamia huolehtii nuorten osalta koko ikäluokan kouluttamisesta ja tukee työuran eri vaiheissa olevien osaamisen kehittämistä siten, että osaaminen vastaa työmarkkinoiden ja yksilöiden urakehityksen muuttuvia tarpeita. Opiskelijoille tarjotaan yksilöllisiä opintopolkuja, mikä mahdollistetaan laajan opintotarjonnan avulla. Lisääntyvän ohjauksen avulla ehkäistään syrjäytymistä. Toimintaa kehitetään yhteistyössä sidosryhmien ja työelämän kanssa. Vaasan alue käy läpi suuria rakennemuutoksia, joihin liittyvät uudistukset aiheuttavat vaatimuksia koulutustarjontaan ja oppimisympäristöihin sekä edellyttävät uudenlaista osaamista henkilöstörekrytoinnin alueella.

Tavoitteet

Strateginen teema	Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Tyytyväiset asiakkaat	Opiskelijapalaute Työelämäpalaute	Monipuolinen, yksilöllinen ja laadukas opetus. ARVO-palautteiden (opiskelijapalaute ja työelämäpalaute) säännöllinen seuranta ja kehittämistoimenpiteet. Aktiivinen työelämäyhteistyö.
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Tasapainoinen talous	Talousarvio Käyttösuunnitelmien toteutuminen	Tasapainoinen taloussuunnittelu, budjetointi. Investointien huolellinen suunnittelu. Taloustilanteen säännöllinen seuranta. Myyntitulojen lisääminen. Henkilöstön määrän ja resursoinnin oikea mitoitus.
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Tilojen käytön optimointi	Käytössä olevat tilat /neliöt	Tehostetaan toimintaa ja luovutaan asteittain Hansa 2 kampuksen tiloista
Vetovoimainen Vaasa	Opiskelijat työllistyvät ja/tai jatkavat opintoja	Työllistymisaste opintojen päättymisen jälkeen Opintojaan jatkaneiden määrä tutkinnon suorittamisen jälkeen	Aktiivinen työelämäyhteistyö. Opiskelijoiden työnhakuvalmiuksien vahvistaminen. Riittävien jatko-opiskeluvalmiuksien turvaaminen. Aktiivinen uraohjaus. Kahden tutkinnon suorittamisen mahdollistaminen. AMK-väylän mahdollistaminen. Urheilijoiden ammatillinen koulutus.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP2021	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Ammatillisen koulutuksen rahoitus %					
Perusrahoitus (opiskelijatyövuodet)	70	70	70	70	70
Suoritusrahoitus (tutkintojen ja osatutkintojen määrä)	20	20	20	20	20
Vaikuttavuusrahoitus (työllistyminen ja jatko-opintoihin siirtyminen, opiskelijapalautteet, työelämäpalautteet)	10	10	10	10	10

Talouden tunnusluvut

Suorite	TP2023	TA2024	TA2025
Valtionosuus ammatillinen koulutus, perusrahoitus	17 868 014	18 017 000	18 200 000
Valtionosuus ammatillinen koulutus, suoritusrahoitus	5 703 789	5 147 800	5 200 000
Valtionosuus ammatillinen koulutus, vaikuttavuusrahoitus	2 545 267	2 547 200	2 600 000
Yhteensä	26 117 070	25 739 000	26 000 000

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Toimintatuotot	8 332	6 545	6 525
Toimintakulut	- 35 423	- 33 554	- 32 267
Toimintakate	- 27 091	- 26 851	- 25 673
Nettokulut/asukas	392,87	396,75	379,36

Henkilöstö

Henkilöstö	TP2023	TA2024	TA2025
Vakituiset	221,4	223,8	205,74
Määräaikaiset	39,2	27,86	18,93

2.5.8. Nuorisopalvelut

Toiminta-ajatus

Nuorisotyö kuuluu nuorisolain mukaan kunnan lakisääteisiin tehtäviin. Nuorisolain mukaisesti Vaasan kaupunki luo edellytyksiä nuorisotyölle ja nuorten omaehtoiselle toiminnalle. Nuorisopalvelut järjestää alle 29-vuotiaille vaasalaisille nuorille palveluita ja tiloja sekä tukee nuorten kansalaistoimintaa.

Nuorisopalveluiden perussuunnitelman mukaisesti nuorisotyön kasvatuksellisenä tavoitteena on tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä, vahvistaa nuorten vuorovaikutustaitoja, edistää yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä tukea nuorten yhteiskunnallista roolia ja mahdollisuuksia toteuttaa omia unelmiaan. Tavoitteena on, että nuorisopalveluiden palvelut, tilat ja toiminta ovat saavutettavia ja turvallisia osallistua ja harrastaa. Nuorisopalveluiden toiminnan järjestämisessä huomioidaan kestävän kehityksen periaatteet. Nuorisotyöllä edistetään nuorten hyvinvointia.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Viimeisimmän Nuorisobarometrin mukaan nuorista edelleen noin neljä viidestä antaa elämään tyytyväisyydelleen arvosanaksi kahdeksan. Kasvava joukko on aiempaa tyytymättömämpi elämäänsä. Nuorisotyön arjessa on nähtävissä nuorten hyvinvointierojen kasvu. Monilla nuorilla on arjessa omat voimavarat ylittäviä haasteita. Nuorten mielenterveyden, arjen hallinnan ja sosiaalisten suhteiden haasteet sekä väkivallalla ja rikoksilla oireilu näkyvät nuorisotyössä.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Nuorisotyön perussuunnitelman mukaisesti nuorisopalveluissa tehdään yksilöllistä, yhteisöllistä ja yhteiskunnallista nuorisotyötä. Palveluiden järjestäminen on jaettu yhteisöllisen nuorisotyön ja kohdennetun nuorisotyön palveluyksiköihin.

Kohdennetun nuorisotyön palveluyksikössä tehdään erityisesti yksilöllistä nuorisotyötä, jossa nuoria kohdataan, ohjataan ja tuetaan etsivässä nuorisotyössä, nuorten työpajatoiminnassa ja nuorten tieto- ja neuvontatyössä. Ennalta estävä toiminta Rannikko-Pohjanmaan Ankkuritiimissä rikoksilla oireilevien nuorten parissa on nuorisopalveluissa yksi moniammatillisista toimintamuodoista. Nuorten työpajatoiminnassa ja etsivässä nuorisotyössä omaa palvelutuotantoa täydennetään ostopalveluilla.

Lasten ja nuorten harrastustoimintaa edistetään nuorisopalveluissa muun muassa musiikillisella nuorisotyöllä Rokkikoulussa ja Harrastamisen Vaasan mallin kautta. Lisäksi nuorisopalvelut järjestää lapsille ja nuorille kohdennettua pienryhmä- ja leiritoimintaa. Nuoria kannustetaan ja tuetaan omaehtoisen toiminnan järjestämisessä eri tavoin. Harrastustoimintaa toteutetaan myös yhdessä järjestöjen kanssa.

Yhteisöllisen nuorisotyön palveluyksikössä tehdään yhteisöllistä ja yhteiskunnallista nuorisotyötä seitsemällä nuorisotilalla, kouluissa ja oppilaitoksissa, digitaalisissa toimintaympäristöissä ja liikkuvassa nuorisotyössä. Nuorten osallisuuden ja vaikuttamisen edistäminen nuorisovaltuuston ja nuorten omaehtoisen toiminnan tukemisen kautta ovat tärkeitä yhteisöllisen nuorisotyön muotoja. Nuorisopalvelut järjestää yhteistyössä nuorten ja eri organisaatioiden kanssa nuorille suunnattuja tapahtumia.

Nuorisojärjestöjen toimintaa nuorisopalvelut tukee jakamalla nuorisovavustuksia. Nuorten ohjaus- ja palveluverkosto toimii nuorisotyön moniammatillisen työn tukena. Monialaisesta ohjaus- ja palveluverkoston toiminnasta määrittellään nuorisolaissa.

Tavoitteet

Strateginen teema	Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Nuorten hyvinvoinnin vahvistaminen	<p>Yhteisöllisessä nuorisotyössä kohdatut nuoret</p> <p>Yksilö- ja ryhmäohjaukset nuorten tieto- ja neuvontatyössä</p> <p>Pienryhmä-, leiri- ja harrastustoiminnassa harrastuskertoja</p> <p>Tapahtumissa kävijöitä</p> <p>Harrastamisen Vaasan mallin toiminnassa osallistujia</p> <p>Etsivässä nuorisotyössä asiakkaita</p> <p>Etsivässä nuorisotyössä kohtaamisia</p> <p>Nuorten työpajalla valmentautujia</p> <p>Nuorten työpajalla valmennuspäiviä</p>	<p>Nuorten kohtaaminen eri toimintaympäristöissä</p> <p>Tavoitteellinen valmennus- sekä ohjaustyö eri palveluissa</p> <p>Järjestetään nuorille ohjattua toimintaa ja tapahtumia</p> <p>Järjestetään lapsille ja nuorille säännöllistä harrastustoimintaa</p> <p>Rikoksia ja väkivaltaa ennalta estävä työ</p>
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Nuorten osallisuuden, vaikuttamisen ja omaehtoisen toiminnan edistäminen	<p>Nuorten omaehtoiseen toimintaan osallistuneiden nuorten määrä</p> <p>Nuorisovaltuuston laatimat aloitteet ja lausunnot</p>	<p>Nuorisovaltuustovaaleissa valitun nuorisovaltuuston toiminta</p> <p>Nuorten omaehtoisen toiminnan tukeminen ja edistäminen</p> <p>Kysely nuorisotyön palveluista nuorille</p> <p>Lapsi ystävällinen kunta -toimenpiteiden toteuttaminen</p>

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP2021	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Kohdennettu nuorisotyö					
Etsivässä nuorisotyössä asiakkaita	421	435	451	350	400
Etsivässä nuorisotyössä nuorten kohtaamisia	0	0	0	2 000	4 000
Nuorten työpajalla valmentautujia	67	73	78	80	80
Nuorten työpajalla valmennuspäiviä	0	0	0	8 000	2 000
Yksilö- ja ryhmäohjaukset nuorten tieto- ja neuvontatyössä	1 251	375	2 007	400	600
Pienryhmä-, leiri- ja harrastustoiminnassa harrastuskertoja	0	0	0	0	3 000
Harrastamisen Vaasan mallin harrastustoiminnassa osallistujia	0	0	0	1 000	1 000
Harrastamisen Vaasan mallin harrastustoimintoja per viikko	0	0	0	90	80
Yhteisöllinen nuorisotyö					
Yhteisöllisessä nuorisotyössä kohdatut lapset ja nuoret	8 156	20 888	34 584	36 000	36 000
Tapahtumissa kävijöitä	9 381	1 000	1 680	1 000	1 200
Nuorten omaehtoista toimintaa järjestäneiden nuorten määrä	0	0	0	0	250
Nuorisovaltuuston tekemät aloitteet ja antamat lausunnot	0	0	0	0	10

Talouden tunnusluvut

Suorite	TP2023	TA2024	TA2025
Hankerahoituksen määrä nuorisolain mukaisen kunnalliseen nuorisotyöhön, €	441 000	403 000	385 000
Nuorisopalveluiden nettokäyttömenojen osuus per asukas*	28,13	29,63	31,96

*Kuntaliiton käyttämä mittari, jolla arvioidaan ja vertaillaan kuntapalveluiden kustannuksia.

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Toimintatuotot	489	132	368
Toimintakulut	-2 429	- 2 137	- 2 531
Toimintakate	-1 940	- 2 005	- 2 163

Henkilöstö

Henkilöstö	TP2023	TA2024	TA2025
Vakituiset	19,3	28,75	30,58
Määräaikaiset	18,5	3	2

2.5.9. Vaasan kaupungin opistot ja Aikuisten perusopetus

Toiminta-ajatus

Vaasan kaupungin opistot Kansalaisopisto Alma ja Kuula-opisto tarjoavat vapaan sivistystyön koulutusta ja taiteen perusopetusta Vaasassa, Laihialla ja Isossakyrössä sekä Mustasaaressa. Toimintamme perustuu yhdenvertaisuuden ja sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä kehityksen arvoihin sekä uudistavaan yhteistyöhön. Rakennamme Vaasan seudun hyvinvointia tuottamalla vastuullisesti, laadukkaasti ja pitkäjänteisesti sekä lasten ja nuorten että aikuis- ja senioriväestön vapaa-ajan palveluja. Vaalimme elävää kaksikielisyttä, etenemme kohti monikielisyttä.

Kotoutumiskoulutus

Aikuisten perusopetus on Alman tehtävänä. Opiskelijat ovat enimmäkseen maahanmuuttajia. Aikuisten perusopetus noudattaa perusopetuslainsäädäntöä ja se on osa kotoutumiskoulutusjärjestelmää. Kotoutumissuunnitelman mukaista kotoutumiskoulutusta järjestetään myös vapaan sivistystyön koulutuksena, nk. UMAKO-koulutuksena.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Vapaan sivistystyön rahoitusleikkaukset supistavat Alman palvelua ja vähentävät mahdollisuuksia kehittämistoimintaan. Uusi kansallinen perustaitojen osaamismerkistö ja osaamisperusteisuus huomioidaan opetustarjonnassa. Taiteen perusopetuksen lainsäädäntö uudistuu. Väestöennusteet enteilevät lasten vähenemistä mutta toisaalta maahanmuuton kasvua. On varauduttava maahanmuuttotaustaisten huomiointiin koko tulosalueen toiminnassa. Kansainvälistyminen vaatii englanninkielisen

palvelun kehittämistä.

Yhteistyötä Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa tiivistetään tärkeinä terveydenedistäminen, eri ikäisten psyykkisen hyvinvoinnin parantaminen ja toimintakyvyn ylläpitäminen. Almalla on valmius olla osaltaan toteuttamassa TE- ja kotouttamislakien mukaisia koulutustoimenpiteitä Vaasassa.

Kirkkopuistikko 15:n sulkeminen 1.4. - 31.12.2025 ja Keskustan yhtenäiskoulun rakennushanke hankaloittavat Alman toimintaa. Onkilahden yhtenäiskoulun suunnittelussa Kuula-opiston tulee olla mukana.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Vaikutavuustavoitteet:

- alueellinen ja poikkitaiteellinen yhteistyö taidekasvatuksen kehittämisessä
- yhteistyön rajapintojen luominen Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa
- englannin kielen lisääminen palveluketjussa: hallinnollisten aineistojen kääntäminen englannin kielelle, englannin kielisen asiakasviestinnän lisääminen

Tuotantotavoitteet:

- yhteistyömuotojen ja synergioiden kehittäminen
- taiteen perusopetuksen opintojen osaamisperusteinen kuvaaminen ja arviointi ja opetussuunnitelmien julkaiseminen ePerusteissa
- tanssinopetuksen järjestämisen tarkastelu ja kehittäminen
- englanninkielisen tarjonnan, palvelun ja viestinnän lisääminen ja parantaminen
- kurssilaiisten määrän lisääminen ryhmämuotoisessa opetuksessa

Tavoitteet

Strateginen teema	Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Alman ja Kuulan hallinto-ohjelmien yhtenäistäminen	Toteutus k/e	Siirretään Kuula-opiston oppilashallinto MultiPrimuksesta Hellewi-ohjelmaan.
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Osallistuja-/oppilasmäärän kasvattaminen ryhmämuotoisessa opetuksessa	Kuulan varhaisiän opetuksen oppilasmäärä Alman brutto-osallistujat	Kuula-opiston musiikin varhaisiän ja tanssinopetuksen opintopolkujen kehittäminen ja markkinointi Alman osallistujamäärän säilyttäminen
Vetovoimainen Vaasa	Pitovoimaa poikkitaiteellisista projekteista	Osallistujien määrä Tuotantojen määrä	Ikä- ja lajirajoja rikkova Kirsi Kunnas-projekti Monitaideprojekti (SKF) SKAPA-hanke (SKF) #MinunKulttuuriVaasa

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP2021	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
1. Vaasan kaupungin opistot/ Kansalaisopisto Alma					
Myönnetyt valtionosuustunnit	25 060	25 678	25 608	25 608	21 892
Myönnetyt valtionosuustunnit, kotoutumissuunnitelma	951	833	790	790	903
Kurssien määrä/ Alma	1 242	1 185	1 209	1 400	1 300
Opetustuntien määrä	26 336	27 976	29 894	30 000	24 500
Osallistujien määrä	12 370	14 000	15 608	14 000	15 000
1. Vaasan kaupungin opistot/ Kuula-opisto					
Myönnetyt valtionosuustunnit	24 860	24 860	24 860	24 860	24 860
Opetustuntien määrä	25 097	24 884	24 923	25 000	24 900
Osallistujien määrä	1 606	1 854	1 694	1 800	1 800
Aikuisten perusopetus					
Myönnetyt valtionosuussuoritteet	4 596	5 250	4 845	4 845	5 474
Kurssisuoritteiden määrä/ Aik.po	4 427	4 868	4 806	4 700	5 000
Kurssisuoritteiden määrä/ GruVux	862	427	450	500	500
Osallistujien määrä/ Aik.po+GruVux	137	239	244	225	250

Talouden tunnusluvut

Suorite	TP2023	TA2024	TA2025
1. Vaasan kaupungin opistot/ Kansalaisopisto Alma			
Valtionosuus, Vapaa sivistystyö	1 358 064	1 358 064	1 187 698
Valtionosuus, Kotoutumissuunnitelma, Vapaa sivistystyö	73 502	73 502	85 948
Nettomeno €, (toimintakate -valtionosuus -avustukset)	1 567 619	1 565 634	1 597 954
Nettomeno €/ osallistuja	100,4	111,8	106,5
Nettomeno €/ asukas	19,6	19,6	20
1. Vaasan kaupungin opistot/ Kuula-opisto			
Valtionosuus, Taiteen perusopetus	1 237 484	1 276 310	1 265 966
Nettomeno €, (toimintakate -valtionosuus -avustukset)	499 406	479 390	410 334
Nettomeno € / osallistuja	294,8	266,3	234,5
Nettomeno € / asukas	6,2	6	5,1
Aikuisten perusopetus			
Valtionosuus, Aikuisten perusopetus	1 585 914	1 585 914	1 797 498
Vuosikustannus	1 607 003	1 585 914	1 797 498

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Toimintatuotot	1 518	1 611	1 702
Toimintakulut	- 6 428	- 6 347	- 6 274
Toimintakate	- 4 910	- 4 736	- 4 572
Nettokulut/asukas	71,20	69,98	67,56

Aikuisten perusopetuksen toimintamenot (1000 €)

TP 2023	-1 607
TA 2024	-1 575
TA 2025	-1 526

Henkilöstö

Henkilöstö	TP2023	TA2024	TA2025
Vakituiset	57,03	61,09	60,98
Määräaikaiset	23,9	23,4	20,4

HTV luvut

- Vakinaiset ja määräaikaiset
- Tuntiopettajat sekä työllistetyt mukana

2.5.10. Hietalahden Stadion

Toiminta-ajatus

Hietalahden stadion tarjoaa laadukkaat jalkapallon ottelu- ja harjoitteluolosuhteet Vaasassa sekä toimii monipuolisena tapahtumakeskuksena erilaisille yleisötapahtumille. Hietalahden stadion on 100 %:sti Vaasan kaupungin omistama ja sen toiminta on ollut vuodesta 2021 alkaen Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan alaista. Kaupunginhallituksen yleisjaoston hyväksymän yhteistyösopimuksen mukaisesti stadionin operatiivisesta toiminnasta vastaa Vaasanseudun Areenat Kuntayhtymä toistaiseksi voimassa olevalla sopimuksella (Yj 18.5.2017, § 51). Toimintatulot koostuvat stadionin nimenmyyntioikeuden myynnistä saatavista tuloista. Toimintakulut koostuvat stadionin toiminnan alijäämän kattamisesta. Stadionin nimenmyyntioikeus siirtyi Vaasan Palloseura Oy:lle (Kh 17.1.2022, § 15). Vaasan kaupungin ja Vaasan Palloseura Oy:n välinen nimenmyyntisopimus allekirjoitettiin 16.2.2022.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Vuonna 2023 aloitettua vakiovuorosysteemiä jatketaan.

Vakiovuoro 1. 7.1.–31.5.2025 (vakiovuorossa 7.1.–31.3. talviajankäyttö, jolla poikkeava talviajankäytön hinnoittelu).

Vakiovuoro 2. 1.6.–30.10.2025

Ei kentänhoitoa 1.11.2025–6.1.2026 kenttä sääolosuhteiden puitteissa käytettävissä erillisillä varauksilla.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Hietalahden stadionin palveluja kehitetään edelleen käyttäjien ja omistajan kanssa yhteistyössä. Tiivistä keskusteluyhteyttä pidetään yllä stadionin eri käyttäjäryhmien ja Vaasan kaupungin kanssa. Kuntayhtymä käyttää omassa palvelutarjonnassaan aktiivisesti stadionin tiloja sekä tekee aktiivista stadionin markkinointia ja myyntiä tapahtumamyynnissään. Myös yhteistyöllä Visit Vaasan ja tapahtumajärjestäjien kanssa pyritään saamaan stadionia vuokrattua erilaisille tapahtumille, kokouksille, tyky- ja liikuntatapahtumille.

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Toimintatuotot	6	6	6
Toimintakulut	- 222	- 212	- 207
Toimintakate	- 216	- 206	- 201
Nettokulut/asukas	3,13	3,04	2,97

2.5.11. Liikuntapalvelut

Toiminta-ajatus

Liikuntapalveluiden tehtävänä on liikuntalain mukaisesti tarjota esteettömiä ja saavutettavia matalankynnyksen liikuntamahdollisuuksia kaikille kuntalaisille juniorista senioriin sekä kehittää ulkoilun ja arkiliikkumisen edellytyksiä, edistää liikuntakulttuuria ja luoda hyvinvointia liikunnan keinoin.

Liikuntapalveluiden tavoitteena on edistää terveysliikuntaa, kuntalaisten aktiivisuutta ja terveyserojen kaventumista liikunnan avulla. Liikunnan avulla tuetaan lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä, ylläpidetään työikäisten työ- ja toimintakykyä sekä lisätään ikäihmisten omatoimisuutta. Runsas lajitarjonta sekä eri lajien hyvin huoletut liikuntapaikat vahvistavat Vaasan imagoa liikunnan lippulaivana. Keskeisiä tavoitteita ovat yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon toteutuminen lasten, nuorten, perheiden sekä erityistä tukea tarvitsevien liikunnassa, ikääntyneiden liikuntamahdollisuuksien turvaaminen sekä terveyttä edistävä liikunta. Kolmas sektori on tärkeä osa liikuntapalveluiden verkostoa ja sen kehittämistä yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon näkökulmasta.

Liikunta ja urheilu ovat keskeisimpiä kohtaamisen edistäjiä, liikunta yhdistää. Yhteiset liikunnalliset harrastukset vähentävät ennakkoluuloja, edistävät kielen oppimista ja sosiaalisten suhteiden rakentamista. Maahanmuuttajien sopeutuminen edellyttää liikuntapalveluilta ja yhteistyökumppaneilta tarjontaa, joissa eri kansallisuuksien välisiä raja-aitoja ei tunneta.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Taloussuunnittelukauden aikana toiminta ja talousresurssit ovat pienentyneet säästövelvoitteiden vuoksi. Asiakasvirrat uimahallissa ja muilla liikuntapaikoilla ovat kuitenkin hyvällä tasolla.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

- monipuolisen liikuntatoiminnan järjestäminen aktivoimaan väestöä eri ikäkausina
- soveltavan liikunnan organisointi vastaamaan vammais- ja pitkäaikaissairaiden tarpeita
- ikääntyvien- ja maahanmuuttajien liikuntapalveluiden kehittäminen
- yhteistyö kolmannen sektorin kanssa, valtakunnalliset ja alueelliset liikuntakampanjat
- liikuntatila- ja aluevarausten hallinnoinnin ja seurayhteistyön kehittäminen
- lasten- ja nuorten liikuntatoiminnan saatavuuden turvaaminen sitä tehostamalla, lisäämällä ja kehittämällä
- henkilöstöpalveluiden ja työterveyshuollon kanssa yhteistyössä kehitetyn palvelumuodon vakiinnuttaminen. Palvelumuodon tavoitteena on kaupungin työntekijöiden hyvinvoinnin ja työssä jaksamisen parantaminen sekä sairaspöissaolojen vähentäminen.
- uimahallin uinti- ja vesiliikuntatoimintojen tuottaminen, kehittäminen ja markkinointi sekä uinninopetuksen organisoiminen eri ikäisille kohderyhmille, lisäksi kuntosalitoimintaa
- liikuntapaikkojen kehittäminen käytettävissä olevien resurssien mukaan

Tavoitteet

Strateginen teema	Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Laadukas ja kattava palveluverkko	Avustusta saaneiden liikuntayhdistysten lukumäärä Myönnetyt liikunta-avustukset (€) Sisä- ja ulkoliikuntatilaluovutusten määrä (h) Uusien liikuntapaikkojen määrä	Liikuntapalveluiden hallinnoimien liikuntatilojen ja -paikkojen käytön maksimoiminen
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Uimahallin kävijämäärien kasvattaminen ja vesiliikuntatoiminnan kehittäminen	Uimahallin kävijämäärät Vesijumppien osallistujamäärät Hydro Spinning tuntien osallistujamäärät Uimakoulujen osallistujamäärät	Uimahallin kävijämäärien säännöllinen seuranta Turvataan uimahallin teknisen huollon toimivuus
Vetovoimainen Vaasa	Elinvoimainen ja hyvinvoiva sivistyskunta	Terveysliikunnan avointen matalankynnyksen liikuntaryhmien osallistujamäärät Alakouluikäisten uimataito (%)	Monipuolisen liikuntatoiminnan järjestäminen aktivoimaan väestöä eri ikäkausina.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP2021	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Liikuntapalvelut					
Ryhmäliikunta Sovellettuliikunta kävijämäärä	5 000	7 593	13 797	10 000	8 500
Ryhmäliikunta Terveysliikunta kävijämäärä	2 685	5 114	8 169	10 000	7 000
Lasten ja nuorten liikunta kävijämäärä	1 680	2 722	3 240	5 000	3 500
Uimahallin kävijämäärä	183 762	203 018	238 925	260 000	260 000
Kesä uimakoulut ryhmät	20	20	20	20	20
Kesä uimakoulut osallistujamäärä	320	320	320	320	320
Uimahallin kuntosalin asiakasmäärä	28 404	30 217	37 719	35 000	40 000
Liikuntatilaluovutukset, h	48 457	47 322	38 777	50 000	50 000
Kaarlen kenttä (yleisurheilu- ja palloilualan käyttö), h	3 032	2 713	1 299	3 000	3 000
Jalkapallonurmet yht. (sis.tekonurmet), h	11 134	13 665	13 643	14 000	15 000
Pesäpallokenttä Vaasa, h	553	970	560	1 000	1 000
Pesäpallokentät Kyrölä, h	455	466	626	500	1 000
Vaasalaisten yläkouluun siirtyvien uimataito%	68	65	76	80	80
Liikuntatoimi/ Lasten ja nuorten liikunta					
Hiihtolomaleiri/ Öjberget osallistujamäärä	0	90	92	100	94
Kesäleirit kävijämäärä	249	207	269	250	260
Syysleirit kävijämäärä (v.2020 peruttu)	40	41	35	70	40
Lajikokeiluja osallistujamäärä	12	200	60	250	500
Uusi pilottihanke koulu PT-toiminta, osallistujamäärä	14	14	14	30	0
Hoppis perheliikunta tapahtumaa /vuosi	14	28	32	30	30
Perheluistelu tapahtumaa/vuosi	14	26	27	30	30

Lasten ja nuorten liikunta sekä Action-kerhotoiminta:

Ei Action -kerhotoimintaa. Siirretty Harrastamisen Suomen mallin hankkeen alle.

Talouden tunnusluvut

Suorite	TP2023	TA2024	TA2025
Valtionosuus €	240 980	240 980	242 309
Toimintatulot €	1 497 606	1 539 000	1 568 300
Toimintamenot €	5 144 003	5 207 400	5 219 300
- Vuokratulut/ sisäiset €	2 663 382	2 663 500	2 663 300
- Vuokratulut/ salivuorot €	173 720	239 300	218 800
- Liikuntaseuroille myönnetyt avustusmäärärahat €	208 016	212 700	212 700
Nettomenot /asukas, €	46,19	47,2	47,2
Liikuntapalveluiden menojen osuus koko kaupungin toimintamenoista, %	1,74	1,75	1,77

Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan liikuntajaosto myöntää määrärahojen puitteissa toiminta-avustuksia vaasalaisille liikuntaseuroille.

Ta 2023 ja Ta 2024: 1.1.2023 lukien Vaasan kaupunki ilman liikelaitoksia

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Toimintatuotot	1 498	1 539	1 646
Toimintakulut	-5 144	- 5 207	- 5 483
Toimintakate	-3 646	- 3 668	- 3 836
Nettokulut/asukas	52,87	54,20	56,68

Henkilöstö

Henkilöstö	TP2023	TA2024	TA2025
Vakituiset	24	24	24
Määräaikaiset	15,9	14	14

HTV luvut

-Vakinaiset ja määräaikaiset

-Työllistetyt mukana

2.5.12. Museotoiminta

Toiminta-ajatus

Vaasan kaupungin museoihin kuuluu neljä kohdetta: Kuntsin modernin taiteen museo, Tikanojan taidekoti, Vanhan Vaasan museo ja Pohjanmaan museo. Vaasan kaupungin museoilla on alueellisen vastuumuseon tehtävä toiminta-alueenaan Pohjanmaan maakunta. Vaasan kaupunki saa korotettua, alueellisiin suoritteisiin sidottua valtionosuutta. Alueellista toimintaa toteutetaan Museoviraston kanssa käytyjen neuvottelujen mukaisesti.

Museoiden tehtävänä on kerätä, säilyttää, tallentaa ja esitellä kulttuuriperintöä sekä palvella museoiden yleisöjä. Toiminnan lähtökohta ovat museoiden kokoelmat. Osa kokoelmista on jatkuvasti esillä pitkäkestoisissa näyttelyissä, mutta museot välittävät kulttuuriperintöä myös järjestämällä vaihtuvia näyttelyitä, yleisötapahtumia ja opastuksia sekä omana tuotantona että yhteistyössä muiden kanssa.

Museot tarjoavat aineksia identiteetin rakentumiseen, ne toimivat oppimisympäristöinä, synnyttävät elämyksiä ja mahdollisuuksia yhteisen kokemisen hetkiin. Kaupungin strategisiin tavoitteisiin museot vastaavat tuottamalla hyvinvointia edistäviä palveluja, jotka lisäävät osaltaan Vaasan veto- ja pitovoimaa ja asukkaiden onnellisuutta. Museoilla on asiantuntijaviranomaisen rooli kulttuuriympäristön hoitoon ja julkiseen taiteeseen liittyvissä kysymyksissä Vaasassa ja Pohjanmaalla. Museoiden tietopalveluita käyttävät ammattitutkijat, yritykset ja yksityiset henkilöt.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Kokoelmanäyttelyitä on uudistettu, mutta työ jatkuu ja se on pitkäjänteistä. Pohjanmaan museon näyttelyitä uudistetaan edelleen vähitellen ja Vanhan Vaasan museon uudistaminen odottaa vuoroaan.

Vastuumuseotehtävä aiheuttaa tarvetta tiivistää yhteistyötä maakunnan alueella. Uusia toimintatapoja toteutetaan. Digitaalisia palveluita ja kiertonäyttelytoimintaa kehitetään vastuumuseotehtävän mukaisesti entisten neuvonta- ja ohjaustehtävien sekä viranomaistehtävien lisäksi. Kokoelmanhallintaohjelma Koffertin käyttö lanseerataan paikallismuseoille.

Museoiden julkinen rahoitus on kiristynyt huomattavasti. Se asettaa entistä enemmän priorisointitarpeita. Talouden sopeuttaminen aiheuttaa supistuksia aukioloaikoihin. Museo on suljettuna su-ti ja lisäksi kuuden viikon ajan vuoden vaihteessa. Vaihtuvien näyttelyiden tasoa sopeutetaan taloustilanteeseen. Museoiden varasto- ja konservointitilojen suunnittelua ja kokoelmien siirtoja kuitenkin valmistellaan.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Palvelusuunnitelman tavoitteet liittyvät erityisesti strategian kohtiin Hyvinvoiva ja osaava Vaasa ja Vetovoimainen Vaasa. Kulttuuri- ja liikuntaohjelma ohjaa osaltaan museoiden toimintaa. Tavoitteina strategian ja Kulttuuri- ja liikuntaohjelman mukaisesti ovat julkisen taiteen toimintaperiaatteiden muotoileminen ja jalkauttaminen, varasto- ja konservointitilan edistäminen sekä nuorten kanssa tehtävän yhteistyön kehittäminen erityisesti korkeakoulu yhteistyötä lisäämällä. Digitaalisia palveluita kehittämällä parannetaan saavutettavuutta ja palvelun tarjoaminen kuuluu myös vastuumuseotehtävään. Tavoitteita edistetään yhdessä ulkoisten ja sisäisten kumppanien kanssa. Näyttelyitä tuotetaan entistä enemmän omista kokoelmista. Vanhan Vaasan museota on uudistettu pienin toimin vuosittain ja nyt aletaan tutkia mahdollisuutta perusteellisempaan näyttelyuudistukseen. Julkisen taiteen hankkeita edistetään vastuumuseosuunnitelman mukaisesti. Museoiden vaihtuvien näyttelyiden määrää on vähennetty, ja näyttelytoimintaa sopeutetaan käytössä oleviin resursseihin. Nuorten parissa tehtävää työtä kehitetään Vaasan kaupungin strategian mukaisesti. Museovierailujen on tutkimuksissa todettu lisäävän kokijan elämänlaatua ja hyvinvointia.

Tavoitteet

Strateginen teema	Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Näyttelytoiminnan kehittäminen	Yksi toteutettu perusnäyttelyuudistus	Sopeutetaan näyttelyt talouden tilanteeseen laadullisesti ja määrällisesti.
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Oppilaitosyhteistyön kehittäminen korkeakoulujen kanssa	toteutuneiden projektien lkm.	Jatketaan aloitettua yhteydenpitoa korkeakouluihin sekä luodaan ja kehitetään toimintamuotoja.
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Kustannustehokas palveluiden tuottaminen	Toteutuneet yleisölle suunnatut tapahtumat	Sopeuttamistoimenpiteiden priorisointi toiminnassa.
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Julkisen taiteen toimintaperiaatteiden muotoileminen	toteutunut Julkisen taiteen hankinnan prosessikuvaus	Viedään ohjelma tiedoksi yhteistyökumppaneille Vaasaan ja Pohjanmaalle sekä seurataan sen vastaanottoa ja vastataan mahdolliseen lisääntyvään neuvonta- ja ohjaustyöhön.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP2021	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Kokoelmanhallintajärjestelmiin digitoidut objektit	4 080	3 183	3 209	3 000	3 500
Konservoidut objektit	697	9 292	7 643	700	750
Antolainaukset kokoelmista	14	109	69	20	20
Arkistopalvelut	165	140	203	149	200
Kuvatilaukset	55	27	52	70	70
Näyttelyiden lkm.	15	11	11	7	7
Museokäyntien määrä	36 078	44 077	55 131	50 000	50 000
Museopedagogisen toiminnan ja yleisötapahtumien lkm.	388	61	218	350	300
Osallistujamäärä	6 028	1 148	3 650	3 500	3 000
Taideteosten sijoitustoiminta, uudet sijoitukset	1	0	2	2	2
Lausunnot määräajassa	202	188	199	300	300
Alueellisen museotoiminnan yleisölle suunnattujen toimenpiteiden lukumäärä	29	10	14	15	15
Saavutettavuuden, esteettömyyden ja monimuotoisuuden toimenpideohjelman mukaiset toimenpiteet	5	2	1	4	2

Talouden tunnusluvut

Suorite	TP2023	TA2024	TA2025
Valtionosuuteen oikeuttavat henkilötyövuodet	32	32	32
Valtionosuus	1 153 839	1 153 839	1 184 614
Nettomenot valtionosuus huomioiden	2 350 161	2 346 271	2 033 386
Nettomenot/asukas	34,11	34,67	30,05

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Toimintatuotot	517	446	462
Toimintakulut	-4 020	- 3 779	- 3 720
Toimintakate	-3 503	- 3 333	- 3 258
Nettokulut/asukas	50,80	49,25	48,14

Henkilöstö

Henkilöstö	TP2023	TA2024	TA2025
Vakituiset	26,6	32	32
Määräaikaiset	12,9	1	8

2.5.13. Kulttuuri- ja kirjastopalvelut

Toiminta-ajatus

Lukutaidon ja elävän kaupunkikulttuurin puolustaja.

Tuotamme asukkaille sivistyksen, kulttuurin ja hyvinvoinnin palveluja, sekä tuemme elävää kaupunkikulttuuria. Vastuullamme ovat lukutaidon ja -ilon sekä yleisen kulttuuritoiminnan edistäminen, hakeutuvat kulttuuri- ja kirjastopalvelut, taidelaitosten yhteistyön koordinointi, kulttuuritoimijoiden tukeminen sekä tapahtumatoiminta.

Kulttuuripalveluissa kehitämme ja tuotamme kaupunkiin monipuolista kulttuuritarjontaa sekä luomme mahdollisuuksia kulttuurityölle. Tehtävänämmä on lisätä kaupunkilaisten kulttuurihyvinvointia sekä edistää kulttuurin yhdenvertaista saatavuutta ja saavutettavuutta. Kulttuuripalvelut vastaa kaupungin yleisen kulttuuritoiminnan kehittämisestä ja koordinoinnista.

Kirjastopalveluissa takaamme jokaisen kuntalaisen sivistykselliset perusoikeudet tarjoamalla käyttöön monimuotoiset aineistot, kokoontumistiloja, laadukkaan asiakaspalvelun ja maksuttomat tapahtumat. Toimimme osana kansallista ja kansainvälistä kirjastoverkkoa sekä hoidamme alueellista kehittämistehtävää Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan maakunnissa.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Kirjaston toimintaympäristössä on ollut jo pidempään kaksi trendiä; tarve kirjastosta monipuolisena tilana ja palveluna on muuttunut, ja perinteisen lainauksen rinnalle ovat tulleet kilpailevat, maksulliset e- ja äänikirjapalvelut. Nämä vaikuttavat toimintaan ja lainaajamääriin. Tämä tarkoittaa

sitä, että meidän tulee kulttuuri- ja kirjastopalveluissa mm. tehdä aktiivisempaa yleisötyötä, kehittää ja panostaa kulttuurikasvatus- ja pedagogiseen työhön sekä tuoda toimintamme sisältöä ja palveluja näkyvämmiin ja monipuolisemmin esiin.

Väestörakenteen muuttuessa tulee huomioida vahvemmin vieraskielisten asukkaiden palveluiden tarve. Kaupunkistrategian mukaisesti mm. lapsiystävällinen kunta -malli, toimivat peruspalvelut, onnelliset ja hyvinvoivat asukkaat sekä merellinen kulttuuri- ja liikuntametropoli määrittävät ja luovat toimintaympäristöämme ja tavoitteitamme. Toimintaympäristöön vaikuttaa vahvasti myös heikentynyt taloudellinen tilanne, joka heijastuu palveluverkkoon ja toimintaan.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Kulttuuri- ja kirjastopalvelut rakentaa osaltaan hyvinvoivaa, kestävää ja vetovoimaista kuntaa aktiivisessa yhteistyössä muiden tulosalueiden ja toimijoiden kanssa yli sektorirajojen. Huolehdimme, että tulosalueen lakisääteiset tehtävät toteutetaan ja että alueellista kehittämistehtävää viedään vahvasti eteenpäin.

Palvelusuunnitelma sisältää:

- Kulttuuri- ja liikuntaohjelman tavoitteisiin ja toimenpiteisiin vastaaminen
- Lapsiystävällinen kunta -mallin toteuttaminen tulosalueen osalta
- Matalan kynnyksen ja ennaltaehkäisevien palveluiden kehittäminen ja aktiivinen yleisötyö
- Lukutaidon ja -ilon aktiivinen edistäminen sekä saavutettavat palvelut: kansallisen lukutaitostrategian edistäminen, moni- ja medialukutaidon edistäminen, monipuolinen pedagoginen toiminta, digitaaliset palvelut, hakeutuvan toiminnan edistäminen ja moninaisuuden edistäminen.

Tavoitteet

Strateginen teema	Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Hiilineutraali Vaasa 202X	Kestävä kehitys osana toimintaa	Koulutuksien osallistujamäärä Kaikukortin käyttöaste Muovittamattomuuden arviointi, palaute	Kirjastoaineiston muovituksen vähentämistä jatketaan Vihreä kirjasto -konseptin edistäminen ja hyödyntäminen sekä energiaoikeudenmukaisuuteen liittyvän tilan luominen pääkirjaston aulaan Alueellisen kehittämistehtävän kautta nostetaan kestävä kehitys esiin henkilökunnan koulutuksissa Sosiaalisesti kestävä toiminnan toteuttaminen tulosalueella
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Lukutaidon ja lukuharrastuksen edistäminen	Kokonaislainaus/ asukasluku Aktiiviset asiakkaat, % Uusi kirjastoauto, palaute	Kansalliseen lukutaitostrategiaan vastaaminen Päivitetyn kokoelmaohjelman jalkauttaminen ja toteutus Perheiden, työikäisten ja muun kielisten lukemisen edistämistyön vahvistaminen Uuden kirjastoauton käyttöönotto
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Kulttuuri ennaltaehkäisevänä voimana ja hyvinvoinnin lähteenä	Hakeutuvan kirjastotyön asiakasmäärä Kaikukortin käyttöaste Kulttuurikummi- ja -kavereiden määrä Lätäkkö - lastenkulttuuriviikot, osallistujamäärä	Rajapintayhteistyön (mm. LAKU-lähetä) kehittäminen hyvinvointialueen kanssa Lapsiystävällinen kunta -mallin toteuttaminen tulosalueen osalta Moninaisuuden vahvempi huomiointi tapahtumissa ja palveluissa Hakeutuvan kirjastotoiminnan kehittäminen kirjastososionomin työn kautta
Vetovoimainen Vaasa	Elävä kaupunkikulttuuri	Tapahtumien määrä Julkisen taiteen projektien määrä	Palveluverkkoselvityksen päivittäminen ja sen vaikutukset tilojen käyttöön ja kehittämiseen Kaupunkiympäristön viihtyisyyden lisääminen (julkisen) taiteen ja kulttuurin keinoin Kiinnostavien ja laadukkaiden tapahtumien tuottaminen Kulttuurifoorumin käynnistäminen ja aktiivinen dialogi vapaan kentän kulttuuritoimijoiden kanssa

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP2021	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
lainat, kpl	992 408	964 388	1 046 326	1 100 000	1 150 000
lainaajat	19 425	21 312	22 184	22 500	23 000
kirjaston kävijät	388 496	442 461	443 474	540 000	500 000
E-aineiston käyttö (määrä)	137 788	385 408	36 148	300 000	250 000
kirjaston tapahtumat / kävijät sis. digitapahtumat	16 661	15 880	16 646	20 000	20 000
Valtakunnallisen e-kirjaston käyttö, lainamäärä					20 000
pedagoginen toiminta / osallistujat	14 891	10 871	11 800	15 000	15 000
Kuorofestivaali, kokonaiskävijämäärä	2 900	3 595	21 596	10 000	15 000
Vaasa Littfest Vasa, kävijämäärä	1 350	1 012	925	2 200	1 500
LÄTÄKKÖ - lastenkulttuuriviikot, osallistujamäärä					1 500

Talouden tunnusluvut

Suorite	TP2023	TA2024	TA2025
Nettomenot per asukas, €	80,27	80,37	80,31
Jaettavat avustukset, myönnetty summa/haettu summa %	74	50	50
Ulkopuoliset avustukset, €	389 734	326 600	315 500
Vuokratuotot, €	111 235	77 800	85 300
Jaettavat avustukset, €	192 700	190 700	190 700
Vuokratuki (otettu käyttöön 1.1.2024)		20 000	20 000

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Toimintatuotot	690	557	517
Toimintakulut	-6 224	- 5 995	- 5 952
Toimintakate	-5 535	- 5 439	- 5 435

Henkilöstö

Henkilöstö	TP2023	TA2024	TA2025
Vakituiset	52,4	64	62,26
Määräaikaiset	18,3	0	4

2.5.14. Vaasan kaupunginorkesteri

Toiminta-ajatus

Vaasan kaupunginorkesteri tuottaa taiteellisesti korkeatasoisia ja monipuolisia musiikkielämyksiä sekä luo yhtenä keskeisenä kulttuurilaitoksena osaltaan kuvaa Vaasasta vetovoimaisena ja merkittävänä kulttuurikaupunkina. Orkesterin toimintaa ohjaa Vaasan kaupungin strategia.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Vaasan kaupunginorkesteri tulee konsertoimaan vuonna 2025 kaupungintalon lisäksi kaupunginteatterilla, Vaasan-, Mustasaaren-, Kokkolan kirkoissa sekä Seinäjoki-salissa. Jatkamme yhteistyötä Korsholman musiikkijuhlien sekä RUSK festivaalin kanssa. Jatkamme yhteistyötä myös Vaasa Baroque'in kanssa, mikäli he saavat tuotannolle lisärahoituksen. Osana laajentunutta yleisötyötä tulemme esiintymään mm. uimahallissa ja after work tyypisissä

matalan kynnyksen tilaisuuksissa sekä Strömsössä heinäkuussa -25.

Suunnitelmissa on, että kesälle luomme jälleen pop-up tyyppisiä ohjelmia ympäri kaupunkia.

Toiveenamme on, että ulkoilmakonsertti on mahdollista toteuttaa myös heinäkuussa -25.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

- korkeatasoinen, monipuolinen ja eri kohderyhmät huomioon ottava konserttitoiminta
- alueellinen toiminta kaksikielisellä Pohjanmaalla: Pietarsaari, Kokkola, Kaskinen, Maalahti
- poikkitaiteellinen ja organisaatiot ylittävä kaupallinen yhteistyö
- kansainvälinen toiminta ja Uumaja yhteistyön vahvistaminen
- yleisötyöprojektit ympäri kaupunkia
- Kansainvälinen Jorma Panula Kapellimestarikurssi
- kesälle 2025 uusia laajemmin kaupungille levittyviä tapahtumia

Tavoitteet

Strateginen teema	Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Alueellinen yhteistoiminta	Tapahtumien määrä Kävijämäärä	Yhteistyökumppanuuksien lisääminen Pohjanmaan alueella
Vetovoimainen Vaasa	Vaasalaisten kaupunginorkesteri	Esiintymisten määrä Kävijämäärä	Vuotuisen puistokonsertin järjestäminen heinäkuussa ja osallistuminen vanhojen tansseihin helmikuussa yhteistyössä lukioiden kanssa. Yleisötyön ja pienyhtyeiden esiintymiset ympäri kaupunkia. Tapahtumat ovat joko ilmaisia tai hyvin edullisia, joten ne edistävät saavutettavuutta ja sosiaalista tasa-arvoa.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP2021	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Vaasan kaupunginorkesteri					
Kuulijamäärä	5 683	22 566	20 500	25 000	21 000
Esiintymisten määrä yhteensä	23	66	96	81	72
Konsertit	14	24	30	43	24
-josta Aluetoiminta/ konserttiesitykset pohjanmaalla	1	8	5	7	4
Ooppera	0	11	15	12	8
Muu toiminta/ Tilausesiintymiset	9	6	2	5	5
Kurssitoiminta	2	3	1	2	1
Pienyhtyetoiminta	17	25	44	15	30
Verkko- ja TV-esiintymiset	0	4	0	4	0

Talouden tunnusluvut

Suorite	TP2023	TA2024	TA2025
Vaasan kaupunginorkesteri			
Valtionosuus	840 906	840 906	863 106
Ulkopuoliset avustukset	64 676	25 000	25 000
Toimintakate	2 338 897	2 224 700	2 193 000
Nettomenot € [=toimintakate - valtionosuus - ulkop.avustus)	1 433 315	1 358 794	1 304 894
Kustannukset / kuulija	70	54	62
Kustannukset / asukas	21	20	19

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Toimintatuotot	201	188	222
Toimintakulut	-2 540	- 2 401	- 2 415
Toimintakate	-2 339	- 2 213	- 2 193
Nettokulut/asukas	33,92	32,70	32,40

Henkilöstö

Henkilöstö	TP2023	TA2024	TA2025
Vakituiset	26	35	35
Määräaikaiset	10	0	1

2.5.15. Vaasan kaupunginteatteri

Toiminta-ajatus

Vaasan kaupunginteatteri tuottaa vetovoimaista, korkeatasoista ja moniäänistä teatteria ja luo yhtenä keskeisenä kulttuurilaitoksena osaltaan kuvaa Vaasasta merkittävänä kulttuurikaupunkina. Teatterin toimintaa ohjaa vastuu ammattiteatterina ja taidelaitoksena.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Vaasan kaupungin säästöohjelman mukaiset säästöt toteutetaan suunnitellun mukaisesti vuosina 2024 - 2027. Merkittävämpänä säästötoimenpiteenä on oopperatuotannon jääminen tauolle vuoden 2025 jälkeen. Mahdollinen valtionosuuksien leikkaaminen tarkoittaisi merkittävää taloudellista toimintaympäristön muutosta.

Teatterin lavastamo on muuttanut Sorakadulle uusiin tiloihin.

Kolmannen kerroksen keittiön muutostyöt toimistotiloiksi etenee aikataulun mukaisesti. Remontit jatkuvat suunnitellusti vuonna 2025. Remontit eivät vaikuta esitystoimintaan.

Vaasan kaupunginteatteri tekee yhteistyötä alan korkeakoulujen ja kaupungin eri tulosyksiköiden kanssa.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Vaasan kaupunginteatterin tavoitteena on tuottaa monipuolisia, taiteellisesti korkeatasoisia teatteriesityksiä, jotka taiteellisina kokonaisuuksina tuovat katsojille elämyksiä ja herättää kiinnostusta teatteritaidetta kohtaan. Kaupungin keskeisenä kulttuurilaitoksena teatteri osaltaan vahvistaa kuvaa Vaasasta vetovoimaisena kulttuurikaupunkina. Teatterin toimintaa ohjaa työ ammattiteatterina ja taidelaitoksena.

Teatterin tavoitteena on tuottaa vuoden 2025 aikana 7 uutta ensi-iltaa ja saavuttaa 43 000 katsojaa. Teatterin toimintaa ohjaa sen luonne ammattitaidelaitoksena, joka velvoittaa korkeatasoisten teatteriesitysten tuottamiseen.

Tavoitteet

Strateginen teema	Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Hiilineutraali Vaasa 202X	Kestävä kehitys osana toimintaa	Purkujätteen määrän seuraaminen (lavastus) Koulutettavien määrä	Kestävä kehitys osana toimintaa
Vetovoimainen Vaasa	Kaupunginteatteri tuottaa korkeatasoisia suomenkielisiä ammattiteatteriesityksiä.	Ensi-iltojen määrä Katsojamäärä Näytösten määrä	Laadukas ohjelmistosuunnittelu.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP2021	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Ensi-iltojen määrä	4	7	7	6	7
Näytäntöjen määrä	104	154	178	194	195
Katsojamäärä	22 773	24 940	33 752	43 000	43 000
Henkilötyövuodet, toteutuneet	60	72	76	71	74
Henkilötyövuodet, valtionosuuteen oikeuttavat	60	65	65	65	65

Talouden tunnusluvut

Suorite	TP2023	TA2024	TA2025
Nettomeno	-4 636 123	-4 637 800	-4 594 000
Valtionosuus	1 564 645	1 564 645	1 605 169
Nettomeno valtionosuus huomioituna	-3 071 478	-3 073 155	-2 988 831

Valtionosuus vuodelle 2025 on arvioitu viimeisimmän päätöksen tasolle, koska valtionosuuden mahdollisten leikkausten suuruus ei ole vielä tiedossa.

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Toimintatuotot	1 026	1 153	1 206
Toimintakulut	-5 663	- 5 745	- 5 800
Toimintakate	-4 636	- 4 592	- 4 594
Nettokulut/asukas	67,23	67,85	67,88

Henkilöstö

Henkilöstö	TP2023	TA2024	TA2025
Vakituiset	37	43	42
Määräaikaiset	38	28	32

Henkilötyövuodet. Exreporin määräaikaisten henkilötyövuosien lukuja muokattu vastaamaan todellisuutta.

2.6. Kaupunkiympäristön toimiala

Toimialan kuvaus

Kaupunkiympäristö vastaa elinympäristöstä, kaupungin teknisestä infrastruktuurista ja palveluista. Toimiala koostuu kahdeksasta eri tulosalueesta: kuntatekniikka, kaavoitus, kiinteistötoimi, rakennusvalvonta, ympäristötoimi ja jätelautakunta. Kaksi tulosaluetta, Vaasan Vesi ja talotoimi ovat liikelaitoksia.

Kaupunkiympäristön toimialaan kuuluu kaupunkiympäristön suunnittelu, rakentaminen, hoito, suojeleminen ja valvonta. Toimiala vastaa myös kaavoituksesta, logistiikasta ja liikenteestä sekä vesi- ja jätevesihuollosta. Lisäksi Kaupunkiympäristö vastaa kaupungin kiinteistönpidosta, maaomaisuuden hallinnasta sekä energia-asioista. Toimialalla on myös valvonta- ja suojeleminen, se huolehtii jäte- ja ympäristöhuollon viranomais tehtävistä, rakennustarkastuksesta ja pysäköinninvalvonnasta.

Kaupunkiympäristön toimialan toimintamenot, ilman liikelaitoksia, ovat n. -31 M€ ja toimintakate n. -4,0 M€. Liikelaitosten toimintamenot ovat n. -33 M€ ja toimintakate n. 19,7 M€. Koko toimialalla henkilökuntaa on n.351, joista vakituisia n.285 ja määräaikaisia n.66 (TA25, htv-perusteinen).

Keskeiset toimintaympäristön muutokset

Toimintaympäristössä yksi suurista haasteista liittyy talouden tasapainottamiseen, jolla toimialalta haetaan neljän vuoden aikana yli 10 milj.€:n säästöjä vuoteen 2023 verrattuna. Tähän pyritään toiminnan priorisoinnilla ja tehostuksella, samanaikaisesti, kun ulkopuoliset kustannukset nousevat. Vaasan sataman alueella on tehty ja tehdään yhä isoja investointeja. Sataman infra siirtyy yhtiön vastuulle vuoden 2025 alusta.

Kuntalain mukainen, hyvinvointialueille vuokrattavien kiinteistöjen yhtiöittäminen, astuu voimaan 1.1.2026, mikä vaatii resursseja vuoden 2025 aikana. Keskustan yhtenäiskoulu -hanke etenee suunnitteluun vuoden 2025 ja 2026 aikana, minkä jälkeen aloitetaan rakentaminen. Talotoimen suurimmat investointihankkeet vuodelle 2025 ovat Kasarmin alueen päiväkotirakennukset, Palosaaren päiväkotitoimi ja Isolahden koulu.

Kaavoituksessa valmistellaan hankkeita, jotka mahdollistavat maankäytön suunnittelun toteuttamisen mm. Vöyrinkaupungin konepaja-alueen, Rahkolan ja Saippuan alueen sekä Keskustan seurakuntakeskuksen alueilla. Vöyrinkaupungin konepaja-alue on yksityisessä omistuksessa ja kiinteistötoimissa on käynnissä mittavat maankäyttösopimusneuvottelut. Vaasan kokonaisyleiskaava

2040 ja viheraluejärjestelmä etenevät luonnosvaiheeseen. Lisäksi on useita muita julkisen hallinnon ja yksityisten yritysten investointihankkeita eri puolilla kaupunkia. Valtion investointiohjelmassa on vuonna 2025 toteutettava Vaasan meriväylän leventäminen ja valtatie 8 parantaminen Vaasan yhdistysten kohdalla. Yhdistysten osalta vuonna 2025 tehdään hankkeen aloittamiseen liittyviä valmisteluja ja varsinaisen rakennustyö alkaa 2026.

Elinympäristön turvallisuuden ja viihtyvyyden panostetaan mm. kestävä liikunnan teeman lisäksi puiden istutuksen ja hiilijalanjäljen pienentämisen keinoin. Hiilineutraali Vaasa 202X -tavoite on osa toimintaympäristöä ja se näkyy niin käyttötaloudessa kuin investoinneissakin. Toiminnassa pyritään vahvistamaan hiilinielua ja vähentämään liikenteen hiilidioksidipäästöjä. Huomioitavana on myös rakennusten energiatehokkuusdirektiivin kansallinen toimeenpano.

Korjausvelan hallinta on edelleen kaupungilla haasteena. Korjausvelkaa kertyy sekä kiinteistöissä että kunnallisteknisessä infran verkostoissa (mm. katu-, vesi-, jätevesi- ja hulevesiverkostoissa). Tulossa olevat energian käyttöön ja -tehokkuuteen vaikuttavat direktiivit lisäävät jatkossa investointitarpeita sekä haasteita korjausvelan hallintaan toimitilahallinnassa. Myös rakennusten ikärakenne luo paineita tähän. Kaupungin investointiohjelmassa on tasapainoitettava kestävästi uus- ja korjausinvestointien välillä.

Vaasan Veden uuden otsonointi- ja aktiivihillailoksen H-rakennuksen käyttöönoton myötä turvataan talousveden laatua pitkälle tulevaisuuteen. Kurikan syväpohjavesihanke, varavesilähteen varmistaminen, on seuraavien vuosien aikana Vaasan Veden osalta merkittävin yksittäinen hanke. Alueellisen vesihuollon yleissuunnitelma tulisi myös päivittää ELY-keskus vetoisesti. Vaasan Vesi osallistuu myös aktiivisesti hulevesien hallinnan hankkeisiin (VEMA ja KUHA). Talousvesi- ja jätevesidirektiivin uudistamiset tuovat tulevaisuudessa Vedelle lisää velvoitteita.

Uusi rakentamislaki ja sen korjaussarja tulee voimaan 1.1.2025. Alueidenkäyttölaki (korvaa maankäyttö- ja rakennuslain) tulee voimaan vuoden 2025 aikana tai 1.1.2026. Lain voimaantulo vaikuttaa monen tulosalueen toimintaan ja edellyttää koulutusta ja tiedonhallinnan suunnittelua. Hallitusohjelman kautta maankäytön suunnittelun toimintaympäristöön vaikuttaviin muutoksiin tulee varautua ja muuttuvat käytännöt ottaa haltuun.

Tämä kaikki tarkoittaa yhteistä tekemistä suurelle joukolla toimialan henkilöstöstä. Toteutuksessa on merkittäviä elinkeinoelämän muutoksia, jotka huomioidaan henkilöstöresurssien mitoituksessa, osaamisen kehittämisessä ja asioiden priorisoinnissa sekä investointirahoituksen painopisteissä. Toimialalla toteutetaan myös Copilot tekoäly pilotointia, jonka avulla uskotaan saavan aikaan toiminnan tehostamista, laadukkaampaa asiakaspalvelua ja mielekkäämpiä työtehtäviä.

2.6.1. Rakennusvalvonta

Toiminta-ajatus

Rakennusvalvonta on lakisääteistä viranomaistoimintaa, joka edistää, ohjaa ja valvoo laadukkaana rakennuskannan ja viihtyisän ympäristön syntymistä ja säilymistä. Rakennusvalvonta palvelee kuntalaisia ja huolehtii yleisen edun huomioon ottamisesta ja kunnassa tarvittavasta yleisestä rakentamisen ohjauksesta ja neuvonnasta.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Rakennusvalvonta tekee pitkäjännitteistä yhteistyötä rakennusalan eri toimijoiden kanssa, joita ovat mm. rakennushankkeeseen ryhtyvät, suunnittelijat, hankkeen

toteuttajat, muut viranomaiset, elinkeinoelämä, koulutus- ja tutkimuslaitokset.

Rakennus-, toimenpide- ja purkulupien ohella rakennusvalvonta käsittelee suunnittelutarveratkaisut ja poikkeamiset. Rakennusvalvonnan toimintaan vaikuttavat suhdannevaihtelut viiveellä. Manuaalisesta käsittelyprosessista on siirrytty lähes kokonaan sähköiseen prosessiin.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Rakennusvalvonta jatkaa laadunohjausta neuvonnalla ja ohjaamisella rakennushankkeissa. Kun suuremmat tontinluovutukset jälleen alkavat, palataan toimintaan, jossa rakentajille suunnataan myös luento- ja keskusteluiltoja. Ennako-ohjaukselle varataan aikaa. Sähköisen asiointin ja arkistoinnin käyttöä edelleen edistetään. Huolehditaan osaamisesta ja ammattitaidosta riittävällä koulutautumisella.

Tavoitteet

Strateginen teema	Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Osaava ja hyvä asiakaspalvelu.	Asiakaspalautteet. Prosessien nopeus.	Riittävä koulutus, verkostoituminen ja valmentava johtaminen.
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Tasapainoinen talous. Omarahoitteisuusosuus kolmen vuoden keskiarvona 95-100 %.	Omarahoitteisuuden keskiarvo %	Määrärahaseuranta, tavoitteellinen työskentely tulojen ja omarahoitteisuuden saavuttamiseksi.
Vetovoimainen Vaasa	Asukastyytyväisyys	Omarahoitteisuuden keskiarvo %	Laadunohjaus ja ennakkoneuvottelut. Nopea prosessi. Rakennetun ympäristön valvonta.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Myönnetyt luvat kpl	735	721	601	700	700
Lupien käsittelyajan keskiarvo pv	16	17	14	20	16
Katselmuksot kpl	1570	1616	1150	1700	1200
Poikkeamispäätökset		21	12	20	15
Suunnittelutarveratkaisut		36	25	40	0

Poikkeamispäätökset ja suunnittelutarveratkaisut ovat tulleet rakennusvalvonnalle vuoden 2021 syksyllä.

Talouden tunnusluvut

Suorite	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Henkilöstö	10,7	11	11
Tulot % menoista	57,2	95,5	97,8

Rakennusvalvonnan menoista yli 80 % on henkilöstökuluja. Rakennusvalvonnan omavaraisuutta tarkastellaan kolmen vuoden jaksolla, omavaraisuus 95 % - 100 %.

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Toimintatuotot	479	870	875
Toimintakulut	-837	-903	-895
Toimintakate	-358	-33	-20
Nettokulut/asukas	5,19	0,49	0,30

Henkilöstö

Henkilöstö	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Vakituiset	10,7	11	10,4
Määräaikaiset		0	0,6

Henkilöstömäärissä ei ole oleellisia poikkeuksia näköpiirissä. Kaikki 11 kokoaikaista ja vakituista vakanssia ovat täytettyinä, yksi vakituisista on opintovapaalla 31.7.2025 asti ja tilalla on määräaikainen työntekijä.

2.6.2. Ympäristön suojelu

Toiminta-ajatus

Toiminta-ajatuksena on edistää elinympäristön terveellisyyttä ja viihtyisyyttä sekä luonnon ekologista monimuotoisuutta ja kestävä kehitystä.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Yksikön tehtävänä on huolehtia eri laeissa säädetyistä kunnalle kuuluvista ympäristönsuojelun tehtävistä. Keskeisimpiä tehtäväkokonaisuuksia ovat jätehuollon, ilmansuojelun ja vesiensuojelun viranomaistehtävät.

Toiminta perustuu toimialalle vuosittain laadittavaan ympäristönsuojelun valvontasuunnitelmaan. Suunnitelmallisen valvonnan lisäksi tehtäviin kuuluu mm. ilmoitusten ja hakemusten käsittely, lausuntojen antaminen, valitusten käsittely sekä asiakkaiden neuvonta ja ohjaus.

Ympäristön tilan seuranta, tutkimusten ja selvitysten tekemistä jatketaan määrärahojen puitteissa. Ilmanlaadun mittauksia jatketaan yhteistyösopimuksen mukaisesti yhdessä energiantuotantolaitosten, teollisuuden sekä naapurikuntien kanssa. Osallistutaan edelleen valtakunnalliseen siitepölyseurantaan.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osalta on keskeistä henkilöstön määrän ja muiden resurssien ylläpitäminen ja kehittäminen siten, että ne ovat riittävät yksikön vastuulla olevien tehtävien suorittamiseen.

Tavoitteet

Strateginen tema	Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Hiilineutraali Vaasa 202X	Hyvä ja dokumentoitu ilmanlaatu	Ilmanlaadun mittauksen ajallinen kattavuus yli 90 % Ilmanlaatuasetuksen mukaisten normien ylityksiä alle 10/vuosi	Ilmanlaadun tulosten kertymistä seurataan ja mittausten laadusta huolehditaan säännöllisin kalibroinnein ja auditoinnein.

Talouden tunnusluvut

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Toimintatuotot	70	85	97
Toimintakulut*	-385	-530	-538
Toimintakate	-315	-445	-441
Nettokulut/asukas	4,57	6,58	6,52

*sisältää ympäristöterveydenhuollon varautumismäärärahan 2025: 12 000 euroa.

Henkilöstö

Henkilöstö	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Vakituiset	5	5	5

2.6.3. Terveysvalvonnan yhteistoiminta-alue

Toiminta-ajatus

Yksikön tehtävänä on vastata terveydensuojelu-, elintarvike- ja tupakkalaissa kunnalle säädettyistä tehtävistä Vaasan ja Laihian alueella. Terveysvalvonnan nettomenot kohdistetaan yhteistoiminta-alueella kuntien asukasluvun perusteella.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Toiminta perustuu toimialalle vuosittain laadittavaan ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmaan. Suunnitelmallisen valvonnan lisäksi tehtäviin kuuluu mm. ilmoitusten ja hakemusten käsittely, lausuntojen antaminen, valitusasioiden käsittely, epidemioiden selvittäminen, asumisterveysasiat sekä asiakkaiden neuvonta ja ohjaus.

Terveysvalvonnan nettomenot kohdistetaan yhteistoiminta-alueella kuntien asukasluvun perusteella.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osalta on keskeistä henkilöstön määrän ja muiden resurssien ylläpitäminen ja kehittäminen siten, että ne ovat riittävät yksikön vastuulla olevien tehtävien suorittamiseen.

Tavoitteet

Strateginen teema	Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Elintarvikevalvonnan ja terveydensuojelun lakisäätöiden ja suunnitelmien mukaisten tehtävien laadukas hoitaminen.	Valvontasuunnitelman toteutumisaste	Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman toteuttaminen.

Talouden tunnusluvut

Suorite	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Nettomeno (Toimintakate) Vaasa €	272 716	333 767	339 004
Nettomeno (Toimintakate) Laihia €	34 218	44 233	44 496
Toimintakate yhteensä €	306 935	378 000	383 500
€/asukas	4	5	5,08

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Toimintatuotot	246	215	217
Toimintakulut	-498	-548	-554
Toimintakate	-253	-333	-337
Nettokulut/asukas	3,67	4,92	4,98

Henkilöstö

Henkilöstö	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Vakituiset	9	9	9

2.6.4. Eläinlääkintähuollon yhteistoiminta-alue

Toiminta-ajatus

Eläinlääkintähuolto vastaa peruseläinlääkäripalveluista, eläinlääkäripäivystyksestä, eläinsuojelusta ja muista kunnalle säädetyistä eläinlääkintähuollon tehtävistä.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Eläinlääkinnän toiminta on ollut haasteellista eläinlääkäripulan vuoksi. Sijaisten ja vakituisten saatavuus on erittäin vaikeaa ja on jouduttu turvautumaan ostopalveluihin päivystysaikoina. Päivystyspalveluiden ostoa joudutaan todennäköisesti jatkamaan myös vuonna 2025.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Eläinlääkintähuolto järjestetään yhteistoimintana Vaasan ja Laihian kuntien kesken. Eläinlääkintä jakautuu kolmeen

yksikköön: Vaasan toimipiste, Laihian toimipiste ja päivystystoiminta.

Eläinlääkintähuolto vastaa peruseläinlääkintäpalvelujen saatavuudesta. Päivystysaikana palvelut järjestetään yhteistyössä Mustasaaren ja Vöyrin kanssa. Päivystysaikana tehdään tarvittaessa yhteistyötä myös Maalahti-Korsnäs-kuntayhtymän, Närpiön ja Kristiinankaupungin muodostaman päivystysalueen kanssa.

Eläinlääkintähuolto vastaa myös eläinsuojelulain valvonnasta, ennaltaehkäisevästä eläinlääkintätyöstä, tarttuvien tautien vastustuksesta ja kunnan velvollisuudesta huolehtia irrallaan tavattujen lemmikkieläinten tilapäisen hoidon järjestämisestä. Eläinlääkintähuolto neuvoo, tiedottaa ja antaa lausuntoja toimialaansa liittyvissä asioissa, ja ohjaa tarvittaessa erikoiseläinlääkäritasoista apua tarvitsevat asiakkaat eteenpäin.

Eläinlääkinnän kustannukset kohdennetaan Vaasan ja Laihian kesken €/käynti -perusteella.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osalta keskeisintä on yksikön pieni koko ja tästä aiheutuva alttius toiminnan häiriöille.

Tavoitteet

Strateginen teema	Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Kunnan vastuulla olevien eläinlääkinnän, eläinlääkäripäivystystoiminnan ja eläinsuojelun tehtävien laadukas tuottaminen.	Asiakastyytyväisyyden seuranta	Pyritään pitämään vakanssit täytettyinä. Huolehditaan työssä jaksamisesta. Pidetään yllä kontakteja mahdollisiin sijaistajiin.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Käynnit, Vaasan toimipiste	2 283	2 189	2 568	2 100	2 200
Käynnit, Laihian toimipiste	1 398	324	503	300	550

Talouden tunnusluvut

Suorite	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Toimintakate (nettoalijäämä) Vaasa €	266 018	275 098	269 598
Toimintakate (nettoalijäämä) Laihia €	52 109	39 303	67 403
Toimintakate yhteensä €	318 126	314 400	337 000
€/käynti	103,59	131	122,55

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Toimintatuotot	206	154	155
Toimintakulut	-430	-418	-442
Toimintakate	-224	-264	-287
Nettokulut/asukas	3,25	3,90	4,24

Henkilöstö

Henkilöstö	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Vakituiset	4	4	4

2.6.5. Vaasan Seudun Jätelautakunta

Toiminta-ajatus

Vaasan seudun jätelautakunta toimii jätehuoltoviranomaisena Vaasan seudulla ja vastaa jätehuollon kehitys- ja seurantatehtävistä jätelautakunnan yhteistyösopimuksen mukaisesti. Jätelautakunnan tehtäviin kuuluu mm. jäte- ja lietekuljetusrekisterien ylläpitäminen, jätehuoltomääräykset, jätehuollon palvelutason hyväksyminen, jätetaksan hyväksyminen, jätehuollon valvontatehtävät sekä vastuu jätestrategisen ohjelman laadinnasta.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Iso määrä pienkiinteistöistä kompostoi biojätettä. Tulevana vuotena jätelain uudistus on taas ajankohtainen, seurataan tilannetta. Painopiste lähivuosina tulee olemaan kiertotaloudessa. Jätehuoltoviranomainen valvoo myös järjestettyyn jäte- ja lietekuljetukseen liittymistä. Maailmantilanne nousseine kustannuksineen ja se, että kotitalouksilla on käytössään vähemmän varoja, saattavat myös vaikuttaa liittymisprosenttiin tulevaisuudessa, kun kotitaloudet pyrkivät leikkaamaan kulujaan.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Jätelautakunnan tehtävä on hoitaa kuntien laissa säädetyt jätehuollon viranomaistehtävät toiminta-alueella. Toiminta-alueen kunnat ovat yhteistyösopimuksen myötä perustaneet yhteisen jätelautakunnan. Jätelautakunnan tehtäviin kuuluu jätehuoltomääräyksiensä hyväksyminen, jätehuoltomääräyksistä poikkeamisten myöntäminen, jätteenkuljetusjärjestelmistä päättäminen poltettavan jätteen ja asumislietteen osalta, jätetaksan hyväksyminen, jätemaksumuistutusten käsitteleminen, jätemaksujen tarkistamisesta päättäminen, jätehuoltorekisterin ylläpitäminen sekä palvelutasosta ja jätteenkeräyspaikoista päättäminen.

Jätelautakunnan päätökset tehdään jätelautakunnan kokouksissa tai virkamiespäätöksinä. Joissakin asioissa päätäntävalta on siirretty jätehuoltopäällikölle, mutta suurista suuntaviivoista päätetään jätelautakunnan kokouksissa. Toivomme, että asiakkaamme voivat joustavasti ja nopeasti saada asiansa käsiteltyä. Asiakkaat voivat ottaa yhteyttä jätelautakuntaan puhelimitse, sähköpostitse, postitse ja kotisivun kautta. Tavoite on saada yhä enemmän hakemuksia sähköisessä muodossa ja taata kohtuullinen käsittelyaika. Tulosalueen riskeistä tehdään kartoitus kerran vuodessa sekä riskien seuranta vuoden aikana. Kompostorit on tarkastettu vuodesta 2018 alkaen. On tarkoitus tarkastaa kaikki kompostorit vähintään kerran. Viranhaltijapäätöksiä koskevaa päätöksentekoprosessia tulee kehittää sen nopeuttamiseksi ja koko päätösketjun laadun turvaamiseksi.

Tavoitteet

Strateginen teema	Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Hiilineutraali Vaasa 202X	Järjestettyyn jätteenkuljetukseen liittymättömien kotitalouksien vähentäminen	Kaikki taloudet ovat liittyneitä järjestettyyn jätehuoltoon	Kehotuskirjeitä lähetetään säännöllisesti.
Hiilineutraali Vaasa 202X	Järjestettyyn lietteenkuljetukseen liittymättömien kotitalouksien vähentäminen	Liittymisprosentti on 100 %	Kehotuskirjeitä lähetetään säännöllisesti
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Sähköisten prosessiemme kehittäminen ja parantaminen viranhaltijapäätösten tekoprosessin nopeuttaminen	Sähköisessä muodossa saapuvien hakemusten lukumäärä lisääntyy. Nopeampi päätöksentekoprosessi.	Ohjelmia ja sähköisiä palveluja tulee kehittää ja päivittää sisäisen päätöksentekoprosessin nopeuttamiseksi ja laadun turvaamiseksi.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Suoritetut tarkastukset	102	105	0	1 000	1 000
Käsiteltyjen jätehuoltomääräyksistä poikkeamisten lukumäärä	800	2 200	10 707	2 000	2 000
Käsittelyaika, viranhaltijapäätökset, keskimäärin päiviä	7,4	9,5	83,8	14	14
Sähköisessä muodossa vastaanotettujen päätösten osuus (%)	56,1	85,1	57,1	80	80

Talouden tunnusluvut

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Toimintatuotot	332	325	346
Toimintakulut	-332	-325	-346
Toimintakate	0	0	0
Nettokulut/asukas	0	0	0

Henkilöstö

Henkilöstö	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Vakituiset	2	2	2
Määräaikaiset	1	1	1

2.6.6. Yhteispalvelut

Toiminta-ajatus

Yhteispalvelut toimii suoraan kaupunkiympäristölautakunnan alaisena palveluyksikkönä. Yhteispalveluiden kautta hoidetaan tehokkaasti kaupunkiympäristön toimialan keskitettyjä kustannuksia. Se on yksi toimialan ohjaustyökalu. Lisäksi kaupunkiympäristölautakunnan määrärahat ovat budjetoituna Yhteispalveluissa.

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Toimintatuotot	0,8	-	-
Toimintakulut	-315	-338	-338
Toimintakate	-315	-338	-338
Nettokulut/asukas	4,57	4,99	4,99

2.6.7. Kaavoitus

Toiminta-ajatus

Kaavoituksen ydintehtävänä on tuottaa kaupungin strategisia tavoitteita toteuttavia kaupunkisuunnitelmia ja kaavoja sekä niihin liittyviä selvityksiä. Vuorovaikutteisella suunnittelulla ja suuntaa antavalla ohjeistuksella luomme edellytyksiä ekologisesti kestävien, toimivien, turvallisten ja viihtyisien elinpiirien rakentamiselle kaupungin ja kaupunkiseudun asukkaille, yrityksille ja eri toimijoille.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

"Pohjolan energiapääkaupunki -virtaa hyvään elämään" vision ja strategian toteuttaminen edellyttää, että myönteinen työpaikka- ja väestökehitys jatkuu ja että sille luodaan kaavoituksella edellytykset. Vetovoimaisuuden, viihtyvyyden, toimintaedellytysten ja asukkaiden osallisuuden ylläpito ja kehittäminen luovat asukkaiden ja yritysten hyvinvointia. Hallitusohjelman kautta maankäytönsuunnittelun toimintaympäristöön vaikuttaviin muutoksiin tulee varautua ja muuttuvat käytännöt otetaan haltuun.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Kaavoitus huolehtii kaupungin yleis- ja asemakaavoituksesta, maisema- ja viheraluesuunnittelusta sekä muista maankäyttö- ja rakennuslain mukaisista tehtävistä.

Kaavoituksen toiminnan painopistealueina vuodelle 2025 ovat:

- Vaasan yleiskaava 2040 ja viheraluejärjestelmä
- Vaasan keskustan ja keskustaan liittyvien ydinalueiden kehittäminen ja täydennysrakentamisen mahdollistaminen (mm. Vöyrinkaupungin konepajan alue ja muut ranta-alueet, Klemettiä eteläinen)
- Kaupunkiosakeskusten vahvistaminen (palvelut, liikenne, koulu, viheryhteydet, muuttuvat käytöt, asuminen)
- Työpaikkojen kehityshankkeiden ja toimintaedellytysten turvaaminen
- Strategisten ohjelmien laadintaan osallistuminen
- Monipuolisen asuntotarjonnan mahdollistaminen
- Viheralueverkoston ja kaupunkiluonnon toimivuuden turvaaminen ja kehittäminen
- Hulevesien hallinnan edistäminen
- Laadukkaan, ilmastollisesti kestävä ja monipuolisen kaupunkiympäristön kehittäminen
- Kävelyn ja pyöräilyn laatukäytäväverkoston mahdollistaminen

Tavoitteet

Strateginen teema	Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Hiilineutraali Vaasa 202X	<p>Tiivis yhdyskuntarakenne.</p> <p>Hiilinielujen määrän laadullinen parantaminen.</p> <p>Kävelyn ja pyöräilyn laatukäytäväverkoston kaavallinen mahdollistaminen.</p> <p>Kaupunkiosakeskuksien asemakaavojen tarkistaminen.</p> <p>Uusiutuvan energian mahdollistavien hankkeiden edistäminen.</p> <p>Yleiskaavatyössä huomioidaan joukkoliikenteen edellytysten parantaminen.</p>	<p>Pitkässä mittakaavassa autoistumisen määrän kehitys.</p> <p>Kävelyn ja pyöräilyn laatukäytävähankkeiden toteutuminen.</p> <p>Uusien/kehitettävien hiilinielujen määrä</p>	<p>Mahdollistetaan kaavallisesti kävelyn ja pyöräilyn laatukäytävän parantamisen kohteita.</p> <p>Ristinummen ja Länsiniityn keskustojen asemakaavoittaminen.</p> <p>Yleiskaavatyössä liikenteen tavoiteverkkotyön edistäminen.</p>
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	<p>Vuorovaikutteinen, sujuva ja oikeudenmukainen kaavoitusprosessi.</p>	<p>Osallistuminen kaavaprosessiin ja valituksettomat asemakaavat.</p>	<p>Osallistava ja lainmukainen kaavaprosessi.</p>
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	<p>Kehitystä tukeva kaavavaranto ja varautuminen kehitysprojekteihin.</p> <p>Kilpailukykyinen yhdyskuntarakenne, järkevä ja tehokas omaisuuden hallinta</p>	<p>Kaavavarannon ja kehitysprojektien määrä, mato-ohjelman tavoitteissa pysyminen.</p>	<p>Kaavatarpeiden ennakointi ja toteuman seuranta.</p>
Vetovoimainen Vaasa	<p>Väestönkasvu</p>	<p>Ohjelmissa pysyminen</p>	<p>Toteutetaan maankäytön toteuttamisohjelmaa ja kaavoituskatsaukseen nostettuja hankkeita</p>
Vetovoimainen Vaasa	<p>Turvallinen, terveellinen, viihtyisä, omaleimainen ja ekologisesti toimiva ympäristö.</p>	<p>Asukas- ja työpaikkamäärän kehitys.</p>	<p>Kaavojen ja yleissuunnitelmien kautta luodaan puitteet, joilla aikaansaadaan tavoitteet.</p>

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Arvioidaan kaavojen vanhentuneisuus 1 = toteutunut, 0 = ei toteutunut	1	0	1	1	1
Asemakaavamuutoshankkeita on yli 50 % kokonaisrakennusoikeudesta 1 = toteutunut, 0 = ei toteutunut	1	0	1	1	1
Suunnittelutarveratkaisujen kautta syntyneiden uusien asumisen rakennuspaikkojen (vuosittainen) määrä pienenee. 1 = toteutunut, 0 = ei toteutunut	0	0	1	1	1
Luontoinventoinnit vastaavat kaavoituksen tarpeita, 1 = toteutunut, 0 = ei toteutunut	1	1	1	1	1
Kolmen vuoden asumisen kaavavaranto; AK: ta 87 000 krs-m2, 1 = toteutunut, 0 = ei toteutunut	1	1	1	1	1
Kolmen vuoden asumisen kaavavaranto; AP: ta ja AR:ää yhteensä 24 000 krs-m2, 1 = toteutunut, 0 = ei toteutunut	0	1	1	1	1
Kolmen vuoden asumisen kaavavaranto; AO:ta 240 omakotitaloa, 1 = toteutunut, 0 = ei toteutunut	0	1	1	1	1

Talouden tunnusluvut

Suorite	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Kaavoituksen menot asukasta kohti	27,9	30	28,84

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Toimintatuotot	56	50	60
Toimintakulut	-1 994	- 2 022	- 1 981
Toimintakate	-1 936	- 1 972	- 1 921
Nettokulut/asukas	28,08	29,14	28,39

Henkilöstö

Henkilöstö	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Vakituiset	20,9	23	22,5
Määräaikaiset	2,2	0	1

2.6.8. Kiinteistötoimi

Toiminta-ajatus

Kiinteistötoimen toiminta-ajatuksena on luoda edellytykset toiminnallisesti ja yhdyskuntataloudellisesti kilpailukyiselle kaupunkirakenteelle huolehtimalla kaupungin maapolitiikan ja asunto-olojen kehittämisestä, maaomaisuuden hallinnasta, hankinnasta ja luovutuksesta, paikkatiedon hallinnan kehittämisestä ja kartastotehtävistä, kiinteistömuodostus- ja mittaustehtävistä sekä kiinteistörekisterin pidosta.

Tulosalue jakautuu neljään tulosityksikköön: tonttipalvelut, asumispalvelut, paikkatietopalvelut sekä kiinteistö- ja mittauspalvelut.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Toimintaympäristön muutokset:

- Kaupunkirakenteen tiivistäminen, hiilineutraaliustavoitteet sekä kuntatalouden vaatimukset korostavat entisestään maapolitiikan strategista merkitystä.
- Maankäyttö-, sosiaali- ja asuntopolitiikan yhteensovittamisen vaatimus korostuu. Yhä oleellisempänä haasteena asuntorakentamisen vastaaminen nuoren ja yhä kansainvälisemmän työvoiman tarpeisiin.
- Paikkatietojärjestelmien strateginen merkitys ja käyttömahdollisuudet lisääntyvät.
- Kaupunkimittauksen ja kiinteistömuodostuksen perustehtävä kaupunkirakentamisen alustana säilyy muuttumattomana.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Keskeiset vaikuttavuus- ja tuotantotavoitteet sekä kehittämisen painopisteet 2025-2026

Kiinteistötoimen palvelut:

- Maapoliittinen strategiatyö, maaomaisuuden hallinta/tonttilaitoksen ylläpito, maanhankinta/-luovutus
- Asuntotuotannon ohjaus/asuntopolitiikka, asumisen viranomaisasiat, avustukset
- Kaupungin paikkatietojärjestelmän ylläpito- ja kehittäminen sekä kartastot
- Kiinteistömuodostus, maasto- ja rakennusvalvontamittaukset

Kaupunkistrategiaa ja kuntataloutta tukeva maapolitiikka:

- Aktiivinen maanhankinta
- Aktiivinen tonttitarjonta
- Tehokas sopimustoiminta
- Kaupungin käytöstä poistuvien alueiden/kiinteistöjen kehittäminen
- Ilmasto- ja energiastrategian edistäminen maapolitiikan keinoin
- Keskusta-alueiden ja vanhojen yritysalueiden uudistumisen edistäminen
- Ajantasainen hintapolitiikka – maaomaisuuden tuoton parantaminen
- Maaomaisuuden hallintajärjestelmän parantaminen

Kaupunkistrategiaa tukeva asuntopolitiikka:

- Kaupungin asuntopolitiikan tuloksellinen harjoittaminen
- Asuntomarkkinoiden seurannan parantaminen
- Monipuolisen ja kohtuuhintaisen asuntotarjonnan varmistaminen
- Nuoren, yhä kansainvälisemmän työvoiman asumistarpeita ja -preferenssejä vastaava asuminen
- Erityisryhmien asumisen kehittäminen - erityisfokuksessa opiskelijat ja ikäihmiset
- Asuntomarkkinoiden seurannan ja väestösuunnitejärjestelmän edelleen kehittäminen
- Esteettömyyden monipuolinen edistäminen
- Hallinnon rajat ylittävät asuntoalueiden kehittämishankkeet

Kehitysedellytyksiä edistävä, tehokas paikkatietojärjestelmä:

- Kaupungin paikkatietolinjausten kehittäminen, selkeyttäminen ja toteuttaminen
- Sähköisten palvelujen käyttöönoton tukeminen
- Vuorovaikutteinen ja rakennemuutoksia ennakoiva toiminta
- Aineistojen laadun parantaminen
- Uusien teknologioiden käyttöönotto
- Seudullisten paikkatietoaineistojen kokoaminen
- 3D-kaupunkimallin kokoaminen eri aineistoista

Kaupunkirakentamisen mahdollistava tehokas ja oikea-aikainen kaupunkimittaus

- Kiinteistöjärjestelmän laadun parantaminen
- Toimintaprosessien tehostaminen ja sähköistäminen
- Uuden tekniikan täysimääräinen hyödyntäminen

Tavoitteet

Strateginen teema	Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Vetovoimainen Vaasa	Kaupunkistrategiaa ja kuntataloutta tukeva maapolitiikka.	Maavaranto Tonttitarjonta vs. kysyntä Keinovalikoiman laajuus ja vaikuttavuus	Aktiivinen maanhankinta Kysyntää vastaava tonttitarjonta Energia- ja ilmastotavoitteiden edistäminen maapolitiikan keinoin
Vetovoimainen Vaasa	Kaupunkistrategiaa tukeva asuntopolitiikka.	Raportti 1krt/vuodessa Asuntomarkkinakatsaus 1 krt/vuodessa Uusien hissien ja esteettömyysavustusten lkm.	Asuntopolitiittisen ohjelman seuranta Asuntomarkkinoiden seurannan parantaminen Hissirakentamisen ja esteettömyyden edistäminen
Vetovoimainen Vaasa	Kaupunkirakentamisen mahdollistava tehokas ja oikea-aikainen kaupunkimittaus.	Kiinteistöjärjestelmän laadun parantaminen Mittausprosessin laatu ja nopeus	Kiinteistöjärjestelmän laadun parantaminen Toiminnan tehostaminen uudistamalla mittauskalustoa
Vetovoimainen Vaasa	Kehitysedellytyksiä edistävä, tehokas paikkatietojärjestelmä.	Raportti 1 krt/vuodessa Sovellusten hyödyntämisen laajuus ja tehokkuus Kaavan pohjakartan ajantasaisuus	Paikkatietolinjausten kehittäminen, selkeyttäminen toteutumisen seuranta Uusien teknologioiden käyttöönotto Aineistojen laadun parantaminen

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Kaupungin omistama maapinta-ala, ha	6 481	6 570	6 665	6 750	6 780
Maanvuokrasopimukset, kpl	3 896	3 884	3 884	3 920	3 940
Maanhankinta, ha/v	81,87	99,15	96,12	100	100
Maankäyttö Sopimukset, kpl/v	2	2	0	2	2
Tontinluovutus Vuokraus, kpl/v	37	13	10	20	30
Tontinluovutus Myynti, kpl/v	8	2	1	10	10
Asuntopäätökset: hissi- sekä esteettömyysavustukset, kpl/v	9	7	5	10	10
Asuntopäätökset vuokra- ja asumisoikeusasiat, kpl/v (asumisoikeus- asiat siirtyneet ARA:lle v.2023)	150	204	191	150	100
Asukasvalinnat kpl (palvelutalojen asukasvalinnat siirtyneet HVA:lle v.2023)	963	1 097	892	800	750
Muodostettuja tontteja, kpl/v	64	51	28	60	60
Rakennusvalvontamittaukset, kpl/v	466	380	336	450	400
Asiakastytyväisyys (asteikolla1-5)	4	5	Palautelomakkeista luovuttu 2023	4	4
Työtyytyväisyys (asteikolla 1-5)	4,02	Kysely toteutuu joka toinen vuosi	Kyselyä ei järjestetty vuonna 2023	4	4

Talouden tunnusluvut

Suorite	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Maanvuokratulot, milj.€/v	11,7	12	12,6
Kiinteistöjen myyntivoitot, milj.€/v	0,65	1,5	1,5
Maanhankintakustannukset, milj.€/v	1,8	2,5	2,5
Maankäyttösopimukset, milj.€/v	1,8	1,6	0,5
Pilaantuneiden maa-alueiden kunnostus, milj.€/v	0,087	0,245	0,245

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Toimintatuotot	12 811	15 364	14 904
Toimintakulut	-4 145	- 3 132	- 3 068
Toimintakate	8 666	12 232	11 836
Nettotuotot/asukas	125,67	180,74	174,89

Henkilöstö

Henkilöstö	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Vakituiset	26,1	30,84	29,58
Määräaikaiset	3,5	0,58	1,6

Kaksi henkilöä eläköityy vuoden 2025 aikana.

2.6.9. Kuntatekniikka

Toiminta-ajatus

Kuntatekniikan toiminta-ajatuksena on huolehtia liikenteen, liikenneväylien, viheralueiden, torien ja muiden yleisten alueiden, pienvenesatamien sekä hulevesien hallinnan suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidon järjestämisestä. Tulosalue kehittää Vaasan seudun matkustaja- ja tavaraliikenteen toimintaedellytyksiä. Kuntatekniikka toimii joukkoliikenneviranomaistehtävissä, huolehtii kunnallisesta pysäköinninvalvonnasta sekä ajoneuvojen siirtämisestä ja romuajoneuvojen hävittämisestä. Tulosalueen tehtäviin kuuluvat myös kaivu- ja sijoituslupien myöntäminen, katualueiden tilapäinen vuokraaminen ja Vaasan kaupungin metsien hoito ja puunmyynti sekä ulkoliikuntapaikkojen kunnossapito ja hoito. Tulosalue vastaa lisäksi keskitetystä korjaamotoiminnasta ja kalustonhallinnasta.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Suurimmat haasteet toimintaympäristössä liittyvät talouden tasapainottamiseen. Kuntatekniikan osalta tämä tarkoittaa neljän vuoden aikana noin 7 miljoonaa euroa vuoteen 2023 verrattuna. Tähän päästään palvelumaksujen tarkistuksella sekä priorisoimalla tehtävää työtä. Sataman infran yhtiöittäminen vaikuttaa toteutuessaan erityisesti investointimäärään. Muutoin investoinneissa korostuu liikennealueiden ja puistojen korvausinvestoinnit. Uusia asuin- ja teollisuusalueita rakennetaan kysyntää vastaavasti. Kestävyysteeman osalta panostetaan kestävä liikumisen lisäksi puiden istutukseen sekä toiminnan hiilijalanjäljen pienentämiseen. Sesonkityövoiman saatavuus saattaa muodostua haasteeksi, mikäli vankityövoiman loppumisen lisäksi myös työllistettävien määrä vähenee - tämä voi johtaa laatutason laskuun viheralueilla. Jatkuvan parantamisen toimintamallin käyttöönotto kaikissa tiimeissä ja digitalisaation parempi hyödyntäminen nähdään edelleen keskeisinä kehityskohteina.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Kuntatekniikka on läsnä jokaisen vaasalaisen arjessa helpottaen arjen askareita ja lisäämällä hyvinvointia sekä kaupungin vetovoimaisuutta. Tulosalueen keskeisenä tehtävänä on osaltaan kaupunkistrategian, maa- ja asuntopoliittisten ohjelmien, maankäytön toteutusohjelman, keskustastrategian, pysäköintipolitiikan, energia- ja ympäristöohjelman sekä kestävä liikumisen ohjelman toimeenpano. Lisäksi on laadittu useita ylätasoon suunnitelmia

ja hankeohjelmia, jotka ohjaavat toimintaa. Useimmat tehtävät ovat kunnan lakisäätöisiä tehtäviä.

Henkilöstö on kuntatekniikan keskeisin voimavara. Työhyvinvointi on uusimman kyselyn perusteella kehittynyt hyvään suuntaan ja sitä pyritään entisestään parantamaan yksiköiden tekemien kehityssuunnitelmien pohjalta. Esihenkilöille ja sisäisille kehittäjille järjestetyn Yhdessä kehittämisen -valmennuksen oppeja pyritään saamaan käytäntöön kaikissa tiimeissä jatkuvan parantamisen menetelmän myötä. Keskeisiä kehittämistoimenpiteitä ovat yksikönpäälliköiden roolien kirkastaminen, ilmastoasioiden näkyväksi tekeminen sekä yhdessä tekemisen edistäminen kaikissa tiimeissä ja tiimien kesken.

Kaupungin strategiassa oleville kolmelle strategiselle teemaohjelmalle asetetaan kaksi tavoitetta kullekin. Hyvinvoinnin ja osaavan Vaasan osalta pyrimme pitämään ulkoliikuntapaikat hyvässä kunnossa sekä tekemään joukkoliikenteen käytöstä helppoa. Vetovoimaisen Vaasan osalta pyrimme varmistamaan, että kaupunkiympäristö on viihtyisä ja hyvin hoidettu sekä korjausvelan määrä saadaan tahtumaan. Hiilineutraalin Vaasan osalta pyrimme vahvistamaan hiilinielua ja vähentämään liikenteen hiilidioksidipäästöjä. Henkilöstön, osaamisen ja johtamisen osalta pyrimme varmistamaan, että kuntatekniikan toiminta on laadukasta ja käyttötalous on oikein mitoitettu.

Käyttötaloudessa korostuu tulevina vuosina talouden tasapainottaminen. Nykyistä laatutasoa ylläpidetään mahdollisuuksien mukaan, mutta todennäköisesti asukkaille näkyvät heikennykset lisäävät saatavan palautteen määrää. Sesonkityön osalta haasteeksi saattaa muodostua resurssien saatavuus. Kustannusten ennakkointia vaikeuttaa yleisen kustannustason muutosten lisäksi vaihtelevat sääolosuhteet. Investoinneissa panostetaan korvausinvestointeihin. Tämä tarkoittaa käytännössä yleisten alueiden saneerausta ja uudelleen pintaamista. Teknisiä järjestelmiä uusitaan toiminnan ja energiatehokkuuden parantamiseksi. Viheralueissa painopiste on leikkipuistojen ja viherrakenteiden korjaamisessa. Uutta infraa rakennetaan tonttikysynnän mukaisesti asuin- ja teollisuusalueille. Haasteena on käyttötalousvaikutusten huomioiminen, koska lisääntyviin pinta-aloihin ei ole saatu vastaavaa ylläpidon määrärahaa.

Rakentamisessa vastataan tonttikysyntään Kirjosieponkadun ja Vanhan sataman asuinalueiden rakentamisella. Tärkeimpinä korvausinvestointeina on Itäinen kasarmintori, Lehmustie ja muutamia katuja Huutoniemen alueella sekä yksi katu Vähässäkyrössä. Kronvikintien pyörätie tehdään valmiiksi. Satama-alueella isoimpana investointina on Lassen laiturin vaiheen 2 ro-ro-rampin rakentaminen. Kestävä liikumisen osalta aloitetaan

Suvilahden raitin toteutus ja peruskorjataan nykyistä verkkoa. Hulevesienhallintaa suunnitellaan ja parannetaan koko verkoston alueella.

Omaisuuksienhallinnassa jatketaan strategian laatimista. Sen on määrä valmistua toimintavuoden aikana ja se saatetaan poliittisesti päätettäväksi. Kunnossapidossa korostuu väylien pitäminen liikenneitävissä kunnossa kaikissa keliolosuhteissa. Aurasvallien poistoa tonttiliittymistä kehitetään saatujen palautteiden perusteella. Asfalttipintoja korjataan sekä uusitaan katuverkolla ja pyöräteillä. Kaluston hankinnassa pääpaino on ympäristöystävällisissä, tehokkaissa ja monipuolisissa kone- ja ajoneuvoyksiköissä. Vaasan vetovoimaisuutta pyritään edelleen tukemaan hoidettujen viheralueiden sekä liikuntapaikkojen myötä. Erityisessä asemassa tähän tavoitteeseen pääsemiseksi ovat sesonki- ja kesätyöntekijöitä sekä tukityöllistetyt henkilöt. Tehtäviä on

edelleen pyritty kehittämään esimerkiksi lisäämällä niittyjen määrää ja monivuotisten kasvien käyttöä lisäten. Metsien hoidossa lähtökohtana on metsänhoitosuunnitelman toimeenpano. Vaasa 100K -luontoliikuntareitistön toteuttamista jatketaan edelleen.

Joukkoliikenteen käyttäjämäärät ovat kasvussa ja palvelua pyritään parantamaan vuorotarjontaa lisäämällä. Leasing-mallilla hankittujen 12 vanhimman kaasubussin osalta on ratkaistava, miten palvelua tuotetaan jatkossa. Yleisten alueiden käyttöä luvitetaan ja valvotaan pysäköinninvalvonnan sekä käyttö- ja kaivulupien osalta. Lupien ja valvonnan osalta siirrymme entistä enemmän sähköisiin nykyaikaisiin järjestelmiin. Pysäköinninvalvonnan asiakaspalvelua parannetaan siirtämällä se kansalaisinfoon. Geopalvelut tekevät mittauksia ja maaperätutkimuksia Kuntatekniikan investointikohteisiin. Lisäksi tehdään liikennelaskentoja ja nopeusmittauksia.

Tavoitteet

Strateginen teema	Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Hiilineutraali Vaasa 202X	Hiilinielujen vahvistaminen	Hiilinielut (ktCO2 ekv.)	Edistetään puu jokaisella vaasalaisella hanketta
Hiilineutraali Vaasa 202X	Liikenteen hiilidioksidipäästöjen väheneminen	Liikenteen hiilidioksidipäästöt (kton CO2)	IoT-data-alustan käytön vakiinnuttaminen liikennemäärien ja -päästöjen seurannassa Kestävien kulkumuotojen edistäminen
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Ulkoliikuntapaikat ovat hyvässä kunnossa	Asukastyytyväisyys: kuntosalat ja ulkoilureitit Asukastyytyväisyys: urheilu- ja pelikentät	Pesäpalkokentän uudistaminen etenee Edistetään kulttuuri- ja liikuntaohjelman tavoitteita
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Joukkoliikenteen käyttö on helppoa	Matkustajamäärä kasvaa Asiakastyytyväisyys paranee	Otetaan käyttöön liikennevaloetudet myöhässä aikataulustaan oleville busseille Optimoidaan koulujen ja joukkoliikenteen aikatauluja

Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Kuntatekniikan toiminta on laadukasta	Kustannustaso on keskimääräistä edullisempaa Työtyytyväisyys ja työhyvinvointi paranevat	Osallistutaan vuosittain yhdyskuntateknisten palveluiden asukastyytyväisyys kyselyyn
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Käyttötalouden riittävyys	Myönnetyt määrärahat riittävät	Varmistetaan määrärahojen riittävyys. Perustellaan pakolliset lisämäärärahatarpeet huolellisesti
Vetovoimainen Vaasa	Kaupunkiympäristö on viihtyisä ja hyvin hoidettu	Asiakastyytyväisyys paranee Palautteisiin ja aloitteisiin vastataan nopeasti	Osallistutaan vuosittain yhdyskuntateknisten palveluiden asukastyytyväisyyskyselyyn
Vetovoimainen Vaasa	Korjausvelan kasvu saadaan taittumaan	Korjausvelan määrä	Korvausinvestointien summa on suurempi kuin korjausvelan kasvuvauhti

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Hallinto / Kuntatekniikka					
Työtyytyväisyys (asteikolla 1-5)	ei kyselyä	3,8	ei kyselyä	3,9	4,0
Hanketoiminta - Projektitoimisto					
Kävelyn ja pyöräilyn määrät (mittauspisteet)					
- kävelijät	635 000	860 000	1 010 000	1 000 000	1 100 000
- pyöräilijät	959 000	945 000	960 000	1 200 000	1 300 000
Asukastyytyväisyys katuvalaistukseen	4,03	4,13	4,1	4,2	4,3
Asukastyytyväisyys liikennevaloihin			3,5	3,8	3,9
Asukastyytyväisyys sadevesiviemärien toimintaan	3,65	3,71	3,8	3,9	4,0
Hanketoiminta - Rakentaminen					
Katurakenteet, m2	29 400	57 104	16 540	60 000	40 000
Pyörätiet/jalkakäytävät, m2	15 100	49 085	20 243	30 000	25 000
Hulevesiviemärit, m	3 823	6 422	2 674	3 500	3 700
Hanketoiminta - Suunnittelu					
Laaditut kunnallistekniset suunnitelmat, lkm.	26	24	19	25	20
OmaisuuDENhallinta - Kalustonhallinta					
Korjaamon työtilaukset, lkm.	1 109	974	955	1 030	1 000

Suorite	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Omaisuu denhallinta - Liikennealueet					
Kadut ja erilliset kevyen liikenteen väylät					
- kunnossapidettävät, km	584	582	592	588	594
- hoitokustannukset €/km	5 984	7 200	7 500	6 500	6 500
Asukastyytyväisyys liikennealueiden hoitoon	3,42	3,34	3,4	3,5	3,6
Omaisuu denhallinta - Liikuntapaikat					
Ulkoliikuntapaikat, lkm.	189	192	170	195	169
Asukastyytyväisyys liikuntapaikkojen hoitoon	3,83	3,89	3,9	4,0	4,1
Omaisuu denhallinta - Metsät					
Asukastyytyväisyys asuntoalueiden metsien hoitoon	3,28	3,41	3,6	3,8	3,9
Kaupungin metsäpinta-ala, ha	4 050	4 100	4 100	4 100	4 100
Venepaikat, sis. talvisäilytyspaikat vuodesta 2021 alkaen					
- paikkoja, lkm.	2 168	1 800	1 841	1 900	1 841
- käyttöaste, %	82	92	83	93	90

Suorite	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Omaisuu denhallinta - Viheralueet ja viherrakentaminen					
Yleiset leikkipuistot, lkm.	86	85	82	86	86
Puistot A1-A3 hoitoluokka, ha	156	159	159	160	162
Asukastyytyväisyys puistojen hoitoon	3,76	3,81	3,9	4,0	4,1
Palvelut - Geopalvelut					
Pohjatutkimukset, lkm.	830	170	392	200	300
Palvelut - Liikennepalvelut					
Keskustan kehän ylittää keskimäärin, autoja/arkivrk	98 300	97 300	98 800	98 000	98 000
Liikenneonnettomuudet, lkm.	151	170	141	150	135
- henkilövahingot	30	32	30	20	20
- kuolemaan johtaneet onnettomuudet	0	1	2	0	0
Paikallisliikenne					
- matkustajamäärä	816 576	1 177 459	1 777 960	1 700 000	2 100 000
- ajosuorite (km)	1 410 389	2 225 380	2 200 761	2 350 000	2 400 000
- matkustajatytytyväisyys		2,8	3,1	3,0	3,1
Palvelut - Luvat ja valvonta					
Kaivulupa-anomukset, lkm.	216	213	199	220	210
Maksulliset pysäköintipaikat ydinkeskustassa, lkm.	1 200	1 190	1 517	1 220	1 682
Virheellisen pysäköinnin maksukehotukset, lkm.	13 500	13 069	11 058	13 500	16 000

Talouden tunnusluvut

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Toimintatuotot	14 116	11 832	10 395
Toimintakulut	- 28 637	- 24 984	- 22 901
Toimintakate	- 14 254	- 13 152	- 12 506
Nettokulut/asukas	206,71	194,33	184,79

Henkilöstö

Henkilöstö	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Vakituiset	108,5	129,4	129,2
Määräaikaiset	55,9	55,0	59,0

3. Tuloslaskelmaosa

Vuoden 2025 talousarvion tulos on noin -0,4 miljoonaa euroa ja painopisteinä ovat talouden tasapaino, menojen hillintä, kasvu ja elinvoima sekä palvelujen kehittäminen.

Ulkoiset toimintatulot ovat noin 76,6 miljoonaa euroa vuonna 2025 ja toimintatulojen arvioidaan hieman kasvavan vuosina 2026-2027. Myyntitulot (33,8 milj. e), vuokratulot (25,9 milj. e) ja maksutulot (8,6 milj. e) muodostavat merkittävimmät osuudet kaupungin toimintatuloista.

Ulkoiset toimintamenoit ovat noin 281 miljoonaa euroa vuonna 2025 ja toimintamenojen arvioidaan kasvavan keskimäärin noin 8 miljoonaa euroa vuosittain vuosina 2026-2027. Henkilöstömenot (151) milj. e, palvelujen ostot (85,3 milj. e), avustukset (17,6 milj. e) sekä aineet, tarvikkeet ja tavarat (17,4 milj. e) muodostavat merkittävimmät osuudet kaupungin toimintamenoista.

Toimintakate on noin -203,8 miljoonaa euroa vuonna 2025 ja toimintakatteen arvioidaan heikkenevän keskimäärin noin 6,6 miljoonaa euroa vuosittain vuosina 2026-2027.

Verotulot ovat 183 miljoonaa euroa vuonna 2025 ja niiden arvioidaan kasvavan keskimäärin noin 7 miljoonaa euroa vuosittain vuosina 2026-2027.

Valtionosuudet ovat 50,5 miljoonaa euroa vuonna 2025 ja niiden arvioidaan kasvavan hieman vuosina 2026-2027.

Rahoitustulot ja -menot (netto) on noin 5,9 miljoonaa euroa vuonna 2025 ja arvioidaan pienentyvän vuosina 2026-2027 johtuen rahoitustulojen pienenemisestä ja korkomenojen kasvusta.

Vuosikate on noin 35,7 miljoonaa euroa vuonna 2025 ja noin 35 miljoonaa euroa vuosina 2026-2027.

Poistot ja arvonalentumiset yhteensä ovat 36,1 miljoonaa euroa vuonna 2025 ja 37 miljoonaa euroa vuosittain vuosina 2026-2027. Arvonalentumisia arvioidaan olevan vuosittain noin 2 miljoonaa euroa.

Vuoden 2025 talousarvio on noin 0,4 miljoonaa euroa alijäämäinen ja noin 2 miljoonaa euroa alijäämäinen vuosina 2026-2027.

Tuloslaskelma 2025

Kaupunki ja liikelaitokset

	Kaupunki	Liikelaitokset	Yhteensä	Yhteensä (ilman sisäisiä eräiä)
TOIMINTATULOT	70 400 200	67 006 900	137 407 100	76 578 200
Myyntitulot	30 878 900	18 236 700	49 115 600	33 815 800
Maksutulot	10 857 600	0	10 857 600	8 644 700
Tuet ja avustukset	7 953 200	0	7 953 200	5 229 000
Vuokrat	17 719 900	48 707 200	66 427 100	25 922 100
Muut toimintatulot	2 990 600	63 000	3 053 600	2 966 600
VALMISTEVARASTOJEN MUUTOS	70 000	0	70 000	70 000
VALMISTUS OMAA KÄYTTÖÖN	0	620 000	620 000	620 000
TOIMINTAMENOT	-309 196 000	-32 690 900	-341 886 900	-281 058 000
Henkilöstömenot	-146 009 100	-4 983 100	-150 992 200	-150 992 200
Palvelujen ostot	-89 358 500	-13 180 200	-102 538 700	-85 306 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 291 800	-9 470 000	-17 761 800	-17 439 800
Avustukset	-20 362 500	0	-20 362 500	-17 601 300
Vuokrat	-43 861 000	-4 886 900	-48 747 900	-8 242 900
Muut toimintamenot	-1 313 100	-170 700	-1 483 800	-1 475 800
TOIMINTAKATE	-238 725 800	34 936 000	-203 789 800	-203 789 800
VEROTULOT	183 037 000	0	183 037 000	183 037 000
VALTIONOSUUDET	50 555 400	0	50 555 400	50 555 400
RAHOITUSTULOT JA -MENOT	23 337 300	-17 430 000	5 907 300	5 907 300
Korkotulot	530 000	0	530 000	530 000
Muut rahoitustulot	32 535 000	20 000	32 555 000	15 155 000
Korkomenot	-9 726 000	-50 000	-9 776 000	-9 776 000
Muut rahoitusmenot	-1 700	-17 400 000	-17 401 700	-1 700
VUOSIKATE	18 203 900	17 506 000	35 709 900	35 709 900
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-18 873 300	-17 226 700	-36 100 000	-36 100 000
Suunnitelman mukaiset poistot	-18 873 300	-15 226 700	-34 100 000	-34 100 000
Arvonalentumiset	0	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000
TILIKAUDEN TULOS	-669 400	279 300	-390 100	-390 100
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-669 400	279 300	-390 100	-390 100

Tuloslaskelma 2025

Kaupunki ja liikelaitokset (sisäisillä erillä)

	TA 2024 muutettu	TA 2025	Muutos vrt. TA 2024 muutettu
TOIMINTATULOT	132 621 355	137 407 100	3,6 %
Myyntitulot	42 246 673	49 115 600	16,3 %
Maksutulot	11773100	10 857 600	-7,8 %
Tuet ja avustukset	9906349	7 953 200	-19,7 %
Vuokrat	65 233 100	66 427 100	1,8 %
Muut toimintatulot	3 462 133	3 053 600	-11,8 %
VALMISTEVARASTOJEN MUUTOS	0	70 000	
VALMISTUS OMAA KÄYTTÖÖN	0	620 000	
TOIMINTAMENOT	-326 912 955	-341 886 900	4,6 %
Henkilöstömenot	-148 045 572	-150 992 200	2,0 %
Palvelujen ostot	-93 526 431	-102 538 700	9,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-17 787 981	-17 761 800	-0,1 %
Avustukset	-16 770 400	-20 362 500	21,4 %
Vuokrat	-48 937 000	-48 747 900	-0,4 %
Muut toimintamenot	-1 845 572	-1 483 800	-19,6 %
TOIMINTAKATE	-194 291 600	-203 789 800	4,9 %
VEROTULOT	177 270 000	183 037 000	3,3 %
VALTIONOSUUDET	41 259 000	50 555 400	22,5 %
RAHOITUSTULOT JA -MENOT	3 112 000	5 907 300	89,8 %
Korkotulot	550 000	530 000	-3,6 %
Muut rahoitustulot	29 947 000	32 555 000	8,7 %
Korkomenot	-9 575 000	-9 776 000	2,1 %
Muut rahoitusmenot	-17 810 000	-17 401 700	-2,3 %
VUOSIKATE	27 349 400	35 709 900	30,6 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-33 629 600	-36 100 000	7,3 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-33 629 600	-34 100 000	1,4 %
Arvonalentumiset	0	-2 000 000	
TILIKAUDEN TULOS	-6 280 200	-390 100	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-6 280 200	-390 100	

Tuloslaskelma 2023-2027

Kaupunki ja liikelaitokset

	TP 2023	TA 2024 muutettu	TA 2025	TS 2026	TS 2027
TOIMINTATULOT	83 574 496	78 736 355	76 578 200	78 140 000	79 300 000
Myyntitulot	37 549 274	33 994 173	33 815 800	34 500 000	35 010 000
Maksutulot	7 552 774	9 792 400	8 644 700	8 820 000	8 950 000
Tuet ja avustukset	9 230 764	6 917 649	5 229 000	5 340 000	5 420 000
Vuokrat	24 905 446	24 612 200	25 922 100	26 450 000	26 840 000
Muut toimintatulot	4 336 239	3 419 933	2 966 600	3 030 000	3 080 000
VALMISTEVARASTOJEN MUUTOS	0	0	70 000	0	0
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	1 919 544	0	620 000	650 000	680 000
TOIMINTAMENOT	-275 637 713	-273 027 955	-281 058 000	-289 460 000	-296 970 000
Henkilöstömenot	-145 895 693	-148 031 867	-150 992 200	-156 390 000	-161 560 000
Palvelujen ostot	-86 653 413	-83 807 935	-85 306 000	-86 560 000	-88 050 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-18 774 940	-17 415 981	-17 439 800	-18 150 000	-18 440 000
Avustukset	-14 182 429	-13 610 500	-17 601 300	-18 320 000	-18 740 000
Vuokrat	-8 493 933	-8 316 100	-8 242 900	-8 500 000	-8 600 000
Muut toimintamenot	-1 637 306	-1 845 572	-1 475 800	-1 540 000	-1 580 000
TOIMINTAKATE	-190 143 672	-194 291 600	-203 789 800	-210 670 000	-216 990 000
VEROTULOT	188 141 122	177 270 000	183 037 000	190 430 000	197 251 000
VALTIONOSUUDET	49 140 081	41 259 000	50 555 400	52 230 000	53 901 360
RAHOITUSTULOT JA -MENOT	450 568	3 112 000	5 907 300	2 971 000	1 255 000
Korkotulot	1 010 597	550 000	530 000	650 000	600 000
Muut rahoitustulot	6 696 588	12 137 000	15 155 000	12 137 000	12 137 000
Korkomenot	-7 164 563	-9 575 000	-9 776 000	-9 816 000	-11 482 000
Muut rahoitusmenot	-92 056	0	-1 700	0	0
VUOSIKATE	47 588 099	27 349 400	35 709 900	34 961 000	35 430 000
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-33 670 148	-33 629 600	-36 100 000	-37 000 000	-37 000 000
Suunnitelman mukaiset poistot	-32 293 095	-33 629 600	-34 100 000	-35 000 000	-35 000 000
Arvonalentumiset	-1 377 053	0	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000
TILIKAUDEN TULOS	13 917 951	-6 280 200	-390 100	-2 039 000	-1 580 000
Poistoeron muutos	378 982	0	0	0	0
Varausten muutos	100 000	0	0	0	0
Rahastojen muutos	31 223	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	14 428 156	-6 280 200	-390 100	-2 039 000	-1 580 000

Tunnusluvut

Toimintatulot / Toimintamenot, %	30,5	28,8	27,3	27,1	26,8
Vuosikate / Poistot, %	141,3	81,3	98,9	94,5	95,8
Vuosikate / euro/asukas	690	404	528	517	523
Kertynyt ylijäämä (alijäämä) e/asukas	328	241	235	205	183
Asukasmäärä vuoden lopussa	68 969	67 677	67 675	67 680	67 693

4. Investointiosa

4.1. Investointiperustelut

Kaupunki investoi noin 65,5 miljoonalla eurolla vuonna 2025 ja noin 60 miljoonalla eurolla vuosittain vuosina 2026-2029. Useat vuoden 2025 investoinnit tai niiden aloitukset kasvattavat Vaasan elinvoimaa, vetovoimaa ja vaasalaisten hyvinvointia.

Vuonna 2025 merkittävimmät investoinnit investointiryhmittäin ovat kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä noin 31 miljoonaa euroa (peruskaupunki 18 milj. euroa ja Vaasan Vesi -liikelaitos 13 milj. euroa), rakennusinvestoinnit (Vaasan Talotoimi -liikelaitos) noin 24 miljoonaa euroa sekä koneet ja kalusto noin 3 miljoonaa euroa.

Kiinteissä rakenteissa ja laitteissa merkittävimmät investointimenot ovat Pilvilammen vesilaitoksen uusi otsonointi- ja aktiivihiihivedensuodatuslaitos 5 miljoonaa euroa, Sataman väylän levennys ja ruoppaus 4 miljoonaa euroa, Lassen Laituri II vaihe 2 miljoonaa euroa, kestävän liikkumisen hanke Teirinkadun kunnostus 0,8 miljoonaa euroa. Lisäksi puistoihin 0,4 miljoonaa euroa,

katuvalaistuksen saneeraukseen 0,4 miljoonaa euroa, pesäpallokentän kunnostukseen 0,3 miljoonaa euroa ja Kasarmintorin ulkosalibandy- ja koripallokenttä 0,12 miljoonaa euroa.

Rakennuksissa merkittävimmät investointimenot ovat päiväkodit ja kouluhankkeet: Kasarmialueen päiväkotirakennukset 6,7 miljoonaa euroa, Palosaaren päiväkoti 5,2 miljoonaa euroa, Isolahden koulu 3 miljoonaa euroa, Haga skola 1 miljoonaa euroa ja Onkilahden yhtenäiskoulun V-kiinteistöt 0,7 miljoonaa euroa. Lisäksi Keskustan yhtenäiskouluhankkeeseen on erillisrahoitusta vuodelle 2025 yhteensä 2 miljoonaa euroa.

Koneissa ja kalustossa merkittävimmät investointimenot ovat: uusi kirjastoauto 0,5 miljoonaa euroa, varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kalustohankinnat yhteensä 0,6 miljoonaa euroa sekä Vamian ja Vaasan kaupungin opistojen kone- ja kalustohankinnat yhteensä 0,8 miljoonaa euroa. Lisäksi kuntatekniikan koneisiin ja laitteisiin on varattuna 0,8 miljoonaa euroa.

4.2. Investointitaulukot

INVESTOINTIOSA 2025-2029					
1 000 €	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Vaasan kaupunki ilman liikelaitoksia					
Aineettomat hyödykkeet					
Menot	-1815	-1545	-1265	-1075	-965
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-1815	-1545	-1265	-1075	-965
Maa- ja vesialueet					
Menot	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Tulot	200	200	200	200	200
Netto	-2 300	-2 300	-2 300	-2 300	-2 300
Rakennukset					
Menot	0	-4 900	-6 650	0	0
Tulot	0	1 500	0	0	0
Netto	0	-3 400	-6 650	0	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet					
Menot	-18 050	-16 540	-18 810	-20 640	-19 975
Tulot	560	0	0	0	0
Netto	-17 490	-16 540	-18 810	-20 640	-19 975
Osakkeet ja osuudet					
Menot	-2 117	-504	-50	0	0
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-2 117	-504	-50	0	0
Koneet ja kalusto					
Menot	-2 903	-3 345	-3 605	-6 130	-4 330
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-2 903	-3 345	-3 605	-6 130	-4 330
Liikelaitokset					
Vaasan Talotoimi					
Menot	-24 285	-20 609	-18 895	-22 115	-19 115
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-24 285	-20 609	-18 895	-22 115	-19 115
Vaasan Vesi					
Menot	-13 837	-12 040	-11 050	-12 860	-11 050
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-13 837	-12 040	-11 050	-12 860	-11 050
INVESTOINNIT YHTEENSÄ					
Menot	-65 507	-61 983	-62 825	-65 320	-57 935
Tulot	760	1 700	200	200	200
Netto	-64 747	-60 283	-62 625	-65 120	-57 735

INVESTOINNIT NETTO 1000 €	Määrärahan tarve					
	TA2025-TS2029	TA2025	TS2026	TS2027	TS2028	TS2029
Konsernihallinto	-4 740	-1 140	-900	-900	-900	-900
Tietokoneohjelmistot	-3 970	-970	-750	-750	-750	-750
Konesali migraatio ja IT infrastruktuuri	-300	-100	-50	-50	-50	-50
Kyberturvapalveluiden kehitys 2025	-300	-100	-50	-50	-50	-50
Sähköinen asiointi ja digitaaliset palvelut 2025	-1 080	-280	-200	-200	-200	-200
Talouden tietojärjestelmien uusiminen 2025	-800	-200	-150	-150	-150	-150
Tietojärjestelmien uusiminen 2025	-1 490	-290	-300	-300	-300	-300
Kiinteät rakenteet ja laitteet	-750	-150	-150	-150	-150	-150
Tietoliikenneverkot 2025	-750	-150	-150	-150	-150	-150
Koneet ja kalusto	-20	-20	0	0	0	0
Ceepos maksupäätteiden uusiminen	-20	-20	0	0	0	0
Kaupunginhallitus	-2 921	-2 167	-554	-100	-50	-50
Osakkeet ja osuudet	-2 671	-2 117	-504	-50	0	0
Kuntayhtymäosuudet	-2 671	-2 117	-504	-50	0	0
Koneet ja kalusto	-250	-50	-50	-50	-50	-50
Hallintotalon ja maaherrantalon kalustohankinnat 2025	-250	-50	-50	-50	-50	-50
Varhaiskasvatus	-1 680	-270	-805	-80	-445	-80
Koneet ja kalusto	-1 680	-270	-805	-80	-445	-80
Isolahden päiväkoti, ensikertainen kalustaminen	-365	0	0	0	-365	0
Kasarmin alue, ensikertainen kalustaminen	-365	0	-365	0	0	0
Merikaarron päiväkoti, ensikertainen kalustaminen	-190	-190	0	0	0	0
Palosaaren päiväkoti, ensikertainen kalustaminen	-360	0	-360	0	0	0
Varhaiskasvatuksen koneet ja kalusto	-400	-80	-80	-80	-80	-80
Suomenkielinen perusopetus	-7 400	-140	-140	-1 340	-3 760	-2 020
Koneet ja kalusto	-7 400	-140	-140	-1 340	-3 760	-2 020
Suomenkielinen perusopetus / Isolahden koulun uudisrakennuksen ensikertainen kalustaminen	-500	0	0	-500	0	0
Suomenkielinen perusopetus / koneet ja kalusto	-700	-140	-140	-140	-140	-140
Suomenkielinen perusopetus / Onkilahden yhtenäiskoulun V-kiinteistön ensikertainen kalustaminen	-2 000	0	0	-700	-1 300	0
Suomenkielinen perusopetus / Variskan yhtenäiskoulun vanhan peruskorjatun osan ensikertainen kalustaminen	-1 500	0	0	0	-700	-800
Suomenkielinen perusopetus/ Keskustan yhtenäiskoulun ensikertainen kalustaminen	-2 700	0	0	0	-1 620	-1 080

INVESTOINNIT NETTO	Määrärahan						
	1000 €	tarve TA2025-TS2029	TA2025	TS2026	TS2027	TS2028	TS2029
Ruotsinkielinen perusopetus		-365	-205	-40	-40	-40	-40
Koneet ja kalusto		-365	-205	-40	-40	-40	-40
Ruotsinkielinen perusopetus/ Haga skola ensikertainen kalustaminen		-165	-165	0	0	0	0
Ruotsinkielinen perusopetus/ skolornas inventarier		-200	-40	-40	-40	-40	-40
Vamia		-5 408	-1 283	-1 565	-960	-800	-800
Koneet ja kalusto		-4 198	-633	-1 050	-945	-785	-785
Ajoneuvon alustan osien hydraulinen korjausvaunu/laitteet		-15	-15	0	0	0	0
Astiat, uunit ja keittiövälaineet		-50	-50	0	0	0	0
Autoalan korjauslaitteet tulevat vuodet		-160	0	-40	-40	-40	-40
Automaatio, akkukennojen esikokoonpanolinja		-90	-90	0	0	0	0
Auton koko sähköjärjestelmän opetustaulu		-20	-20	0	0	0	0
CNC työstökoneet		-100	0	-100	0	0	0
HaVI- ja LaNu -luokkien saneeraus		-15	-15	0	0	0	0
Hoito-opintoluokat/kalusto		-240	0	-60	-60	-60	-60
Huolto-auton vaihto		-50	-50	0	0	0	0
Hydrauliikka/mekaniikkapenkki		-21	0	0	-21	0	0
Hydrauliikka/mekaniikkapenkki		-21	0	0	-21	0	0
Kahvila Foodmarket		-60	-60	0	0	0	0
Kalusto metalli tulevat vuodet		-318	0	0	-78	-120	-120
Kauneudenhoitoala kalusteet		-75	-15	-15	-15	-15	-15
Korkeajänniteakku opetukseen ja akkumodulin tasapainotuslaite		-25	0	-25	0	0	0
Koulutustarjonnan laajentamiseen liittyvät investoinnit		-800	0	-200	-200	-200	-200
Kunnossapitorobotti (käytetty)		-15	0	-15	0	0	0
Kunnossapitorobotti (käytetty)		-15	0	-15	0	0	0
Kuorma-auto		-120	0	-120	0	0	0
Levyleikkuri		-110	-110	0	0	0	0
Liiketalouden kalusteet		-60	0	-15	-15	-15	-15
Liiketalous luokkien kalustaminen opetuksen tarpeisiin		-30	-30	0	0	0	0
Luokkien kalusteet sähköala		-50	0	0	-50	0	0
Lämmitysjärjestelmien asennusharjoituksiin laitteet (vihreä siirtymä)		-113	-33	-20	-20	-20	-20
Näyttötaulut Lever-Touch		-30	0	-30	0	0	0
Opetuskeittiöiden remontti		-1 125	-125	-250	-250	-250	-250
Orbital hitsauskone		-60	0	-60	0	0	0
Pikkubussi		-40	0	0	-40	0	0

INVESTOINNIT NETTO	Määrärahan tarve						
	1000 €	TA2025-TS2029	TA2025	TS2026	TS2027	TS2028	TS2029
Pyörialustainen kaivinkone		-70	0	0	-70	0	0
Sosiaali- ja terveysalan kalusteet		-200	0	-50	-50	-50	-50
Sähköauton akun akkumodulin korjaus/vaihtolaitteet		-20	-20	0	0	0	0
Vetyauton opetuslaitteet		-20	0	-20	0	0	0
Yhteiset opetuspalvelut kalusteet		-60	0	-15	-15	-15	-15
Muut aineettomat hyödykkeet		-1 210	-650	-515	-15	-15	-15
Hoito-opintoluokat/ohjelmisto		-60	0	-15	-15	-15	-15
L-siiven muutostyöt		-600	-600	0	0	0	0
Tilankäytön kehittämisinvestoinnit		-550	-50	-500	0	0	0
Nuorisopalvelut		-100	0	-100	0	0	0
Koneet ja kalusto		-100	0	-100	0	0	0
Sumpun ensikertainen kalustaminen		-100	0	-100	0	0	0
Vaasan kaupungin opistot		-450	-145	-50	-90	-40	-125
Koneet ja kalusto		-450	-145	-50	-90	-40	-125
Kalustaminen 2025 / Kuula-opisto		-20	-20	0	0	0	0
Kalustaminen 2026 / Kuula-opisto		-10	0	-10	0	0	0
Kalustaminen 2027 / Kuula-opisto		-10	0	0	-10	0	0
Kalustaminen 2028 / Kuula-opisto		-10	0	0	0	-10	0
Kalustaminen 2029 / Kuula-opisto		-15	0	0	0	0	-15
Kalustaminen oppimis-/työympäristö 2025 / Vapaa sivistystyö		-50	-50	0	0	0	0
Kalustaminen oppimis-/työympäristö 2025 / Vapaa sivistystyö		-20	0	-20	0	0	0
Kalustaminen oppimis-/työympäristö 2025 / Vapaa sivistystyö		-20	0	0	-20	0	0
Kalustaminen oppimis-/työympäristö 2025 / Vapaa sivistystyö		-20	0	0	0	-20	0
Kalustaminen oppimis-/työympäristö 2025 / Vapaa sivistystyö		-50	0	0	0	0	-50
Opetuksen oheislaitteiden hankinnat 2025 / Vapaa sivistystyö		-55	-55	0	0	0	0
Opetuksen oheislaitteiden hankinnat 2025 / Vapaa sivistystyö		-10	0	-10	0	0	0
Opetuksen oheislaitteiden hankinnat 2025 / Vapaa sivistystyö		-30	0	0	-30	0	0
Opetuksen oheislaitteiden hankinnat 2025 / Vapaa sivistystyö		-45	0	0	0	0	-45
Opetuksen oheislaitteiden hankinta 2025/ Kuula-opisto		-20	-20	0	0	0	0
Opetuksen oheislaitteiden hankinta 2026/ Kuula-opisto		-10	0	-10	0	0	0
Opetuksen oheislaitteiden hankinta 2027/ Kuula-opisto		-30	0	0	-30	0	0
Opetuksen oheislaitteiden hankinta 2028/ Kuula-opisto		-10	0	0	0	-10	0
Opetuksen oheislaitteiden hankinta 2029/ Kuula-opisto		-15	0	0	0	0	-15

INVESTOINNIT NETTO	Määrärahan tarve						
	1000 €	TA2025-TS2029	TA2025	TS2026	TS2027	TS2028	TS2029
Hietalahden Stadion		-2 570	-320	-2 250	0	0	0
Rakennukset		-1 900	0	-1 900	0	0	0
Stadionin uusi katsomo tai vanhan korjaus		-1 900	0	-1 900	0	0	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet		-640	-290	-350	0	0	0
Hietalahden stadionin valaistuksen vaihto		-290	-290	0	0	0	0
Tekonurmen uusinta/ HS		-350	0	-350	0	0	0
Muut aineettomat hyödykkeet		-30	-30	0	0	0	0
Uuden tai korjattavan katsomon hankesuunnittelu		-30	-30	0	0	0	0
Liikuntapalvelut		-3 250	-685	-1 770	-360	-280	-155
Kiinteät rakenteet ja laitteet		-3 220	-655	-1 770	-360	-280	-155
Asevelikylän kuntoportaat		-45	0	0	0	0	-45
Haapaniemen urheilualueen jousiammuntaradan rakentaminen		-80	0	0	0	0	-80
Haapaniemen urheilualueen pesäpallon harjoituskenttä		-250	0	0	0	-250	0
Isolahden tekonurmen katsomon laajennus		-60	0	-60	0	0	0
Kasarmintorin ulkosalibandy- ja koripallokenttä		-120	-120	0	0	0	0
Koripallon 3x3 pelikenttä Onkilahden puistoon		-60	0	0	-60	0	0
Länsiniityn luistelualue + valaistus		-80	0	-80	0	0	0
Metsäkallion kuntoportaat ja kuntaradan laajennus		-150	0	0	-150	0	0
Metsäkallion kuntoradan lasten hiihtoreitin (200 m) toteutus valaistuksineen		-25	-25	0	0	0	0
Olemassa olevien liikuntapaikkojen vuosikorjaukset 2025		-80	-80	0	0	0	0
Olemassa olevien liikuntapaikkojen vuosikorjaukset 2026		-30	0	-30	0	0	0
Olemassa olevien liikuntapaikkojen vuosikorjaukset 2027		-30	0	0	-30	0	0
Olemassa olevien liikuntapaikkojen vuosikorjaukset 2028		-30	0	0	0	-30	0
Olemassa olevien liikuntapaikkojen vuosikorjaukset 2029		-30	0	0	0	0	-30
Onkilahden PumpTrack -rata, osa I + osa II		-15	-15	0	0	0	0
Onkilahden ulkokuntosalin pyöräpysäköintialueen laajennus		-20	-20	0	0	0	0
Pesäpallokentän uusiminen ja tekojääradan toteutus/ Suunnitelma, osa II		-750	-750	0	0	0	0
<i>Pesäpallokentän uusiminen ja tekojääradan toteutus/ Suunnitelma, osa II, tulo</i>		420	420	0	0	0	0
Porvarinkadun koulun jääalueen pohjatyöt		-20	-20	0	0	0	0
Suvilahden kuntoportaat		-45	0	-45	0	0	0
Tekojään loppunrakentaminen (kylmäkoneet ja huoltorakennus)		-1 500	0	-1 500	0	0	0
Ulkokuntosali kaupungin alueelle		-80	0	0	-80	0	0
Vaasan jääalueiden LED valaistuksien uusiminen, osa I		-35	-35	0	0	0	0
Vaasan jääalueiden LED valaistuksien uusiminen, osa II		-35	0	-35	0	0	0

INVESTOINNIT NETTO 1000 €	Määrärahan tarve					
	TA2025-TS2029	TA2025	TS2026	TS2027	TS2028	TS2029
Vaskiluodon luistelualue	-40	0	0	-40	0	0
Öjbergetin Frisbeegolfrata	-10	-10	0	0	0	0
Öjbergetin hiihtoratojen laskujen perusparannus	-20	0	-20	0	0	0
Koneet ja kalusto	-30	-30	0	0	0	0
Uimahallin LED-näyttö	-30	-30	0	0	0	0
Kulttuuri- ja kirjastopalvelut	-570	-500	-70	0	0	0
Koneet ja kalusto	-570	-500	-70	0	0	0
Kirjastoauto	-500	-500	0	0	0	0
Kirjastotoimen koneet ja kalusto	-70	0	-70	0	0	0
Vaasan kaupunginorkesteri	-320	-30	-30	-30	-30	-200
Koneet ja kalusto	-320	-30	-30	-30	-30	-200
Vaasan kaupunginorkesterin soittimia, nuotistoja sekä soitinten korjausta	-320	-30	-30	-30	-30	-200
Vaasan kaupunginteatteri	-1 300	-200	-200	-500	-200	-200
Koneet ja kalusto	-430	-100	-80	-100	-50	-100
Teatterin investoinnit koneet ja kalusto	-430	-100	-80	-100	-50	-100
Muut aineettomat hyödykkeet	-870	-100	-120	-400	-150	-100
Teatterin remontit 2025	-870	-100	-120	-400	-150	-100
Kiinteistötoimi	-12 020	-2 380	-2 440	-2 380	-2 440	-2 380
Tietokoneohjelmistot	-370	-50	-110	-50	-110	-50
Kiinteistötoimen ohjelmat	-370	-50	-110	-50	-110	-50
Maa- ja vesialueet	-11 500	-2 300	-2 300	-2 300	-2 300	-2 300
Maa-alueiden uushankinta	-12 500	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Maa-alueiden myynti, tulo	1 000	200	200	200	200	200
Koneet ja kalusto	-150	-30	-30	-30	-30	-30
Kiinteistötoimen koneet ja kalusto	-150	-30	-30	-30	-30	-30
Kuntatekniikka	-101 560	-17 160	-16 720	-25 900	-21 160	-20 620
Tietokoneohjelmistot	-215	-15	-50	-50	-50	-50
Kuntatekniikan tietojärjestelmien uusiminen	-200	0	-50	-50	-50	-50
Pysäköinninvalvonnan Helga Park - ohjelma	-15	-15	0	0	0	0
Rakennukset	-8 150	0	-1 500	-6 650	0	0
Vanhan satamaterminaalin saneeraus	-9 650	0	-3 000	-6 650	0	0
Vanhan satamaterminaalin saneeraus, tulo	1 500	0	1 500	0	0	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet	-88 845	-16 395	-14 270	-18 300	-20 210	-19 670
Alueiden viimeistely 2025	-1 600	-100	-300	-200	-500	-500
Arvaamattomat pakolliset kohteet	-750	-150	-150	-150	-150	-150
Itäinen kasarmi-ori	-330	-330	0	0	0	0
Itäinen ratakatu II vaihe	-1 200	0	0	0	-1 200	0
Joukkoliikenteen liikennejärjestelyt	-500	-100	-100	-100	-100	-100

INVESTOINNIT NETTO	Määrärahan tarve						
	1000 €	TA2025-TS2029	TA2025	TS2026	TS2027	TS2028	TS2029
Katujen takuutyöt		-500	-100	-100	-100	-100	-100
Katuvalaistuksen saneeraus		-2 000	-400	-400	-400	-400	-400
Katuvalaistus		-350	-70	-70	-70	-70	-70
Kauppatorin uudistaminen		-3 580	-200	0	-1 500	-1 500	-380
Keskuskatu vaihe I-III		-810	0	-160	-500	-150	0
Kirjosieponkadun asuinalue		-750	-600	-150	0	0	0
Kronvikintien pyörätie		-400	-400	0	0	0	0
Kunnallistekniikan suunnittelu		-2 050	-450	-400	-400	-400	-400
Kuriiritien kevyenliikenteenväylän vanha osuus		-650	0	-650	0	0	0
Kylätie, Kalliokatu, Muurarinkuja, Savenvalajankuja		-700	-200	-300	-200	0	0
Kävelykeskustan kehittäminen		-50	-50	0	0	0	0
Laajametsän alueen viimeistelytyöt		-250	0	-250	0	0	0
Laajametsän hulevesihallinta		-400	0	-400	0	0	0
Laajametsän multavarasto		-10	-10	0	0	0	0
Laajametsän teollisuusalueen rakentaminen		-1 200	0	-300	-300	-300	-300
Lassen laituri II vaihe (ro-ro-ramppi)		-2 000	-2 000	0	0	0	0
Lehmustie		-300	-300	0	0	0	0
Liikenneturvallisuushankkeet		-500	-100	-100	-100	-100	-100
Liikennevalojen ohjauslaitteet		-650	-130	-130	-130	-130	-130
Liikenteenhallinta		-2 000	-400	-400	-400	-400	-400
Museokatu		-250	0	-250	0	0	0
Nykyisen verkon peruskorjaus		-5 000	-1 000	-900	-1 100	-1 000	-1 000
<i>Nykyisen verkon peruskorjaus, tulo</i>		140	140	0	0	0	0
Oma suunnittelu		-150	-150	0	0	0	0
Pelikatu		-400	-100	-300	0	0	0
Pienet hulevesityöt ja -liittymät		-750	-150	-150	-150	-150	-150
Pintaukset		-4 750	-950	-950	-950	-950	-950
Puistot		-1 840	-440	-350	-350	-350	-350
Pysäköintilaitteiden uusiminen		-200	-40	-40	-40	-40	-40
Pyöräpysäköinti		-500	-100	-100	-100	-100	-100
Radiotie		-500	0	-500	0	0	0
Rakennuttaminen 2025		-2 600	-600	-500	-500	-500	-500
Rakennuttaminen, Laajametsä		-60	-60	0	0	0	0
Rakennuttaminen, satama		-350	-70	-70	-70	-70	-70
Rannan laatukäytävä		-3 700	0	0	0	-1 800	-1 900
Ratavallinkadun loppuosuus		-400	-50	-350	0	0	0
Ravilaakso I vaihe		-1 530	0	0	-1 530	0	0
Ravilaakso II vaihe		-1 000	0	0	0	-1 000	0
Satama-alueen ruoppaus		-3 000	-3 000	0	0	0	0
Satamakentän laajennus vaihe II		-12 000	0	0	0	-6 000	-6 000
Sataman täyttöalue (Satamakentän laajennus I vaihe)		-285	-285	0	0	0	0
Satamatien suunnittelu		-100	0	-100	0	0	0

INVESTOINNIT NETTO	Määrärahan tarve						
	1000 €	TA2025-TS2029	TA2025	TS2026	TS2027	TS2028	TS2029
Sepänkyläntie		-4 540	0	-1 500	-1 310	-400	-1 330
Siltojen saneeraus- ja korjaustyöt		-2 450	-450	-500	-500	-500	-500
Teeriniemen uusi asuinalue		-250	-250	0	0	0	0
Teirinkadun kunnostus		-800	-800	0	0	0	0
Tontti 18 tyhjennys (Vanhan sataman meluvalli)		-750	-150	-150	-150	-150	-150
Tonttikatujen saneeraus		-5 500	0	-1 200	-1 300	-1 500	-1 500
Tuotantotie - Kuriirintie		-700	0	-700	0	0	0
Valtatien 8 parantaminen välillä valtatie 3 - Sepänkyläntie, suunnittelu		-120	-120	0	0	0	0
Vanhan sataman asuinalue		-1 200	-400	-600	-200	0	0
Vaskiluodon raitti		-1 900	0	0	0	0	-1 900
Venesatamien saneeraus		-550	-50	-350	-50	-50	-50
Villa Gerby		-100	0	-100	0	0	0
Vähänkyrön saneerauskohde Kotipolku ja Liisanpolku		-80	-80	0	0	0	0
Väylän levennys		-1 000	-1 000	0	0	0	0
Väylän syvennys		-5 400	0	-100	-5 300	0	0
Ylläpidon saneeraus- ja korjaustyöt		-750	-150	-150	-150	-150	-150
Koneet ja kalusto		-4 350	-750	-900	-900	-900	-900
Kuntatekniikan koneet ja kuljetusvälineet		-2 800	0	-700	-700	-700	-700
Kuntatekniikan pienet koneet ja laitteet		-1 000	-200	-200	-200	-200	-200
Pakettiautot		-70	-70	0	0	0	0
Tiehöylä		-480	-480	0	0	0	0
Vaasan Vesi		-60 837	-13 837	-12 040	-11 050	-12 860	-11 050
Vaasan Talotoimi		-105 019	-24 285	-20 609	-18 895	-22 115	-19 115
INVESTOINNIT YHTEENSÄ							
Menot		-313 570	-65 507	-61 983	-62 825	-65 320	-57 935
Tulot		3 060	760	1 700	200	200	200
Netto		-310 510	-64 747	-60 283	-62 625	-65 120	-57 735

5. Rahoitusosa

Vuoden 2025 talousarvion rahoituslaskelmassa investointien rahavirta on 63,2 miljoonaa euroa. Pitkäaikaisten lainojen lisäystä on arvion mukaan 70,3 miljoonaa euroa ja vähennystä 41,4 miljoonaa euroa. Lainakannan muutos on noin 28,9 miljoonaa euroa.

Lainakannan arvioidaan nousevan vuonna 2025 yhteensä noin 411 miljoonaan euroon ja lainamäärä €/asukas on 6 077 euroa.

Vuosina 2026-2027 nettoinvestoinnit ovat samaa noin 60 miljoonan euron tasoa kuin vuonna 2025 ja lainakannan arvioidaan olevan noin 464 miljoonaa euroa vuonna 2027 ja lainamäärä €/asukas on 6 850 euroa.

Rahoituslaskelma 2025			
Kaupunki ja liikelaitokset			
	Kaupunki	Liikelaitokset	Yhteensä
Toiminnan rahavirta	16 679 900	17 506 000	34 185 900
Vuosikate	18 203 900	17 506 000	35 709 900
Satunnaiset erät	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-1 524 000	0	-1 524 000
Investointien rahavirta	-25 101 200	-38 122 000	-63 223 200
Investointimenot	-27 385 200	-38 122 000	-65 507 200
Rahoitusosuudet investointimenoihin	560 000	0	560 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 724 000	0	1 724 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-8 421 300	-20 616 000	-29 037 300
Rahoituksen rahavirta	29 047 300	0	29 047 300
Antolainauksen muutokset	48 000	0	48 000
Antolainasaamisten lisäys	-250 000	0	-250 000
Antolainasaamisten vähennys	298 000	0	298 000
Lainakannan muutokset	28 999 300	0	28 999 300
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	70 349 300	0	70 349 300
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-41 350 000	0	-41 350 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	20 626 000	-20 616 000	10 000

Rahoituslaskelma 2023-2027

Kaupunki ja liikelaitokset

	TP 2023	TA 2024 muutettu	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toiminnan rahavirta	45 485 824	25 845 600	34 185 900	33 461 000	33 930 000
Vuosikate	47 588 099	27 349 400	35 709 900	34 961 000	35 430 000
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-2 102 275	-1 503 800	-1 524 000	-1 500 000	-1 500 000
Investointien rahavirta	-46 940 001	-62 724 500	-63 223 200	-58 783 000	-61 125 000
Investointimenot	-51 319 713	-64 715 248	-65 507 200	-61 983 000	-62 825 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	434 730	290 748	560 000	1 500 000	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3 944 983	1 700 000	1 724 000	1 700 000	1 700 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 454 177	-36 878 900	-29 037 300	-25 322 000	-27 195 000
Rahoituksen rahavirta	11 654 968	36 390 000	29 047 300	25 332 000	27 205 000
Antolainauksen muutokset	534 902	-50 000	48 000	78 000	65 000
Antolainasaamisten lisäys	-2 407 097	-250 000	-250 000	-250 000	-250 000
Antolainasaamisten vähennys	2 941 998	200 000	298 000	328 000	315 000
Lainakannan muutokset	24 878 747	36 440 000	28 999 300	25 254 000	27 140 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	60 000 000	75 140 000	70 349 300	60 060 000	59 026 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-37 000 000	-38 700 000	-41 350 000	-34 806 000	-31 886 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 878 747	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	457 259	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-14 215 940	0	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	10 200 791	-488 900	10 000	10 000	10 000

Tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirran

kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-62 640	-54 935	-80 808	-99 718	-119 887
Investointien tulorahoitus %	93,5	42,5	55,0	57,8	56,4
Lainanhoitokate	1,4	0,6	0,8	1,0	1,2

6. Liikelaitokset

6.1. Vaasan Vesi

Toiminta-ajatus

Vaasan Veden toiminta-ajatuksena on kestävän kehityksen hengessä huolehtia häiriöttömästä vesihuollosta toiminta-alueellaan. Vaasan Vesi on kuntalain mukainen liikelaitos, joka tulo-rahoituksellaan hoitaa vesi- ja viemärlaitostoiminnan ylläpidon, kehittämisen ja investoinnit.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Maailmanpoliittinen tilanne on kohottanut kemikaalien, energian ja materiaalien hintaa. Rakentamisen ei ennusteta lähtevän nousuun vuonna 2025. Vesilaitoksen kannalta liittyjien määrässä ei odoteta kasvua eikä kotitalouksien ja yritysten veden kulutuksen ei myöskään odoteta kasvavan.

H-rakennuksen käyttöönoton myötä uudella otsonointi- ja aktiivihiihluodatuksella parannetaan ja turvataan talousveden laatua pitkälle tulevaisuuteen. Huoltovarmuuteen ja varautumiseen tullaan edelleen panostamaan vuonna 2025.

Kurikan syväpohjavesihankkeesta saadaan vuonna 2024 loppuraportti. Varavesilähteen varmistaminen Kurikasta on seuraavien vuosien aikana Vaasan Veden osalta merkittävin yksittäinen hanke.

Vaasan seudun alueellisen vesihuollon yleissuunnitelma (2010) tulisi päivittää ELY-keskus vetoisesti. Vaasan vesi on osallistunut aktiivisesti hulevesien hallinnan hankkeisiin (VEMA ja KUHA). Talousvesi- ja jätevesidirektiivin uudistamiset tuovat tulevaisuudessa lisää velvoitteita.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Teknisten liikelaitosten johtokunnan alaisten tulosalueiden toimintasäännön mukaisesti Vaasan Veden tehtävänä on:

- toimia vesihuoltolain mukaisena vesihuoltolaitoksena
- tuottaa vesihuoltoon liittyviä palveluita
- tarjota vesihuoltopalveluita myös toiminta-alueensa ulkopuolelle voimassa olevien linjausten ja päätösten mukaisesti
- toimia vesihuollon asiantuntijana kaupunkikonsernissa
- varmistaa toimiva yhteistyö muiden vesihuoltolaitosten ja yhteistyötahojen kanssa.

Tavoitteet

Strateginen teema	Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Toiminta on tehokasta ja omaisuuden hallinta selkeää	Saneerausvelan seuranta	Edetään Vaasan Vedelle, yhteistyössä 6 muun vesilaitoksen kanssa, 2021 tehdyn talousmallin mukaan.
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Vesi- ja jätevesimaksut ympäristökuntien ja vertailukaupunkien tasoa	Juomavesimaksu €/m ³ (valtakunnallisen keskiarvon ja Vaasan Veden hintojen erotus (sis. ALV))	Vesi- ja jätevesimaksut ympäristökuntien ja vertailukaupunkien tasoa

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Laskutettu vesimäärä, 1 000 000 m ³	3,8	3,9	3,8
Laskutettu jätevesimäärä, 1 000 000 m ³	4,6	4,6	4,6
Vesijohtoverkoston pituus km	1 023	1 020	1 027
Viemäriverkoston pituus km	574	571	577
Vesimaksutaksa €/m ³	1,48	1,84	2
Jätevesimaksutaksa €/m ³	2,26	2,8	3

Talouden tunnusluvut

Suorite	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Tuloutustavoite €	1 400 000	1 400 000	1 400 000
Liikelyljäämä ilman poistoja €	7 215 557	6 915 500	7 373 000
Investoinnit, netto	9 906 635	10 216 000	13 837 000

Henkilöstö

Henkilöstö	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Vakituiset	20,9	23	22,5
Määräaikaiset	2,2	0	1

Rekrytoinneissa vuonna 2024 on onnistuttu. Henkilöstön eläköitymisen myötä jatkossakin alan näkyvyyteen ja rekrytointi prosessiin tulee panostaa. Vaasan Vesi on tehnyt paljon yhteistyötä paikallisten oppilaitosten kanssa ja tarjonnut opiskelijoille loppu työharjoittelupaikkoja.

Tuloslaskelma ja rahoituslaskelma

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	TAes 2025	TS 2026	TS 2027
LIKEVAIHTO	17 056 514	17 064 400	17 862 200	18 100 000	18 400 000
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	313 539	608 000	245 000	300 000	400 000
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	278 081		270 000	350 000	350 000
MATERIAALIT JA PALVELUT	-6 763 438	-6 489 600	-7 134 100	-7 400 000	-7 600 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 126 729	-2 676 800	-2 963 200	-3 200 000	-3 400 000
Palvelujen ostot	-3 636 709	-3 812 800	-4 170 900	-4 200 000	-4 200 000
HENKILÖSTÖKULUT	-3 410 223	-3 963 800	-3 560 900	-3 750 000	-3 802 000
Palkat ja palkkiot	-2 755 082	-3 136 000	-2 903 400	-3 050 000	-3 100 000
Henkilösivukulut	-655 141	-827 800	-657 500	-700 000	-702 000
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-4 849 738	-5 032 300	-5 366 700	-5 800 000	-5 900 000
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 849 738	-5 032 300	-5 366 700	-5 800 000	-5 900 000
VUOKRAKULUT	-195 723	-211 600	-244 500	-250 000	-250 000
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-63 192	-91 900	-64 700	-135 000	-135 000
Liikelylijäämä (alijäämä)	2 365 819	1 883 200	2 006 300	1 415 000	1 463 000
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-1 368 178	-1 391 000	-1 380 000	-1 380 000	-1 380 000
Muut rahoitustuotot	32 181	9 000	20 000	20 000	20 000
Korvaus peruspääomasta	-1 400 000	-1 400 000	-1 400 000	-1 400 000	-1 400 000
Muut rahoituskulut	-359				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	997 640	492 200	626 300	35 000	83 000

Valtuustoon nähden sitova tavoite	TP 2023	TA 2024	TAes 2025	TS 2026	TS 2027
Liikelylijäämä ilman poistoja	7 215 557	6 915 500	7 373 000	7 215 000	7 363 000

Rahoituslaskelma	TP 2023	TA2024	TAes 2025	TS 2026	TS 2027
Toiminnan rahavirta					
Liikelylijäämä (-alijäämä)	2 365 819	1 883 200	2 006 300	1 415 000	1 463 000
Poistot ja arvonalentumiset	-4 849 738	-5 032 300	-5 366 700	-5 800 000	-5 900 000
Korvaus peruspääomasta	-1 400 000	-1 400 000	-1 400 000	-1 400 000	-1 400 000
Rahoitustuotot ja -kulut	31 822	9 000	20 000	20 000	20 000
Toiminnan rahavirta	-3 852 098	5 524 500	-4 740 400	-5 765 000	-5 817 000
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-9 906 635	-10 216 000	-13 837 000	-12 040 000	-11 050 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Toiminnan ja investointien rahavirta	-13 758 733	-4 691 500	-18 577 400	-17 805 000	-16 867 000

Vaasan Vesi -liikelaitos TA 2025 ja taloussuunnitelma vuosille 2026-2029, investoinnit

	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
VAASAN VESI YHTEENSÄ	-13 837 000	-12 040 000	-11 050 000	-12 860 000	-11 050 000
Ohjelmat					
Vaasan Veden ohjelmat	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
Kiinteät rakenteet ja laitteet					
Giga Vaasa	-100 000				
Jäteveden puhdistus	-1 810 000	-200 000	-500 000	-950 000	-2 500 000
Kurikan syväpohjavesitutkimus	-150 000	-200 000	-200 000		
Pumppaamot	-205 000	-150 000	-200 000	-400 000	-300 000
Veden puhdistus	-7 968 000	-6 200 000	-6 050 000	-7 410 000	-4 500 000
Vesijohdot ja viemärit	-3 122 000	-5 220 000	-4 000 000	-4 000 000	-3 500 000
Koneet ja kalusto Vesilaitoksen koneet ja kalusto	-432 000	-20 000	-50 000	-50 000	-200 000

6.2. Vaasan Talotoimi

Toiminta-ajatus

Vaasan Talotoimi – liikelaitoksen tehtävänä on tuottaa toimitiloja ja niihin liittyviä palveluita kaupungin hallinnonalojen tarpeisiin. Talotoimi vastaa hallinnassaan olevien kohteiden ylläpidosta, tilojen manageeruksesta sekä vuokrauksesta. Tämän lisäksi Talotoimi vastaa kaupungin talonrakennusinvestointiohjelman mukaisesti kohteiden rakennuttamisesta.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Kuntalain mukainen hyvinvointialueille vuokrattavien kiinteistöjen yhtiöittäminen astuu voimaan 1.1.2026. Tämä vaatii resursseja vuoden 2025 aikana, jotta tarpeellinen ja perusteellinen selvitystyö saadaan tehtyä ja yhtiöittämisen toteuttaminen sekä toiminnan aloittaminen saadaan hoidettua laadukkaasti aikataulujen puitteissa. Vuosina 2025-2028 Keskustan yhtenäiskoulu -hanke etenee aina suunnittelun ja rakentamisen kautta koulun käyttöönottoon vuonna 2028. Hankesuunnitelma päivitetään ja viedään kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi vuoden 2024 aikana. Suunnittelu toteutetaan 2025 ja osittain vuoden 2026 aikana. Tämän jälkeen alkaa rakentaminen.

Hiilineutraali Vaasa 202x -tavoite on osa toimintaympäristöä ja se näkyy niin käyttötaloudessa kuin investoinneissakin. Edellisten lisäksi on huomioitava Rakennusten energiatehokkuusdirektiivin kansallinen toimeenpano. Huolimatta siitä, että kustannusten ja indeksien nousu on jo huomattavasti maltillisempaa kuin edeltävinä vuosina, tulee haasteita riittämään talouden tasapainottamistoimenpiteiden mukaisten säästöjen toteuttamisessa.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Kiinteistöomaisuuden arvon säilyttäminen, järkevä ja tehokas omaisuuden hallinta sekä käyttäjille turvalliset tilat ovat talotoimen strategisia tavoitteita. Kaupungin oman palvelutuotannon käytössä olevat tilat täytyy hyödyntää tehokkaasti, mutta myös palvelutuotannon käytöstä poistuneiden tilojen jatkokäytön suunnittelu ja mahdollisten toimenpiteiden täytyy edetä sujuvasti.

Vaasan Talotoimi –liikelaitoksen taloudellisen toiminnan tavoite ja peruseriaate on pystyä tulorahoituksella kattamaan peruskorjausinvestoinnit. Suurin osa Talotoimen tuloista koostuu sisäisistä vuokrista, ja tämän vuoksi on tärkeää, että sisäisten vuokrien sisältämästä pääomavuokran osuudesta riittää rahoitus myös vuotuisiin peruskorjausinvestointeihin. Jotta Talotoimen hallinnassa olevien rakennusten kunto säilyisi hyvällä tasolla ja rakennuksiin kertyvä korjausvelka hallinnassa, tulisi peruskorjausinvestointien tason olla keskimäärin n. 14 M€ vuodessa. Tulevina vuosina tuleekin kasvavien investointipaineiden ohella huomioida kasvava korjausvelan määrä.

Sisäisten vuokrien määrän tulisi perustua toteutuneisiin kustannuksiin, eli niiden on katettava hoitokulujen lisäksi kuluminen ja vuosikorjaustarpeet. Sisäisen vuokran avulla kaupungin toimialat pystyvät myös hahmottamaan käyttämistään toimitiloista aiheutuvat aidot kustannukset. Tämä kannustaa ja ohjaa toimialoja tilankäytön tehostamiseen sekä kriittiseen investointihankkeiden kustannusten tarkasteluun. Näin pystytään myös selkeyttämään kaupungin toimitilakantaan liittyviä vastuukysymyksiä ja päätöksentekoprosessia.

Tavoitteet

Strateginen teema	Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Keskustan yhtenäiskoulun valmistuminen	Hankesuunnitelma hyväksytty	Hankesuunnitelman hyväksymisen (kv) jälkeen toteutetaan suunnittelu 2025-2026 ja rakentaminen 2026-2028
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Järkevä ja tehokas omaisuuden hallinta	Vapautuneet tilat Korjausvelan määrä Hyvinvointialueen käytössä olevien tilojen yhtiöittäminen	Kiinteistökehitysryhmässä valmisteltavat tavoitteet ja toimenpiteet Investointien ja korjaustoimenpiteiden ajoitusten ja kohdistamisen avulla korjausvelan hallinta Yhtiöittämisen valmistelu ja siihen liittyvä selvitystyö siten, että yhtiön toiminta voi alkaa 1.1.2026

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Korjausvelka	66 700 000		
Hallinnassa oleva tilakanta, omat tilat (hum ²)	335 667	332 513	332 382
Hallinnassa oleva tilakanta, ulkoa vuokratut tilat (hum ²)	16 102	13 918	17 186
Tilojen käyttö, kaupungin omassa käytössä (hum ²)	268 934	266 778	260 340
Tilojen käyttö, ulosvuokratut (hum ²)	51 155	51 431	50 539
Tilojen käyttö, muut tilat (hum ²)	31 680	28 222	38 689

Talouden tunnusluvut

Suorite	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Tuloutustavoite, korvaus peruspääomasta €	17 890 000	16 410 000	16 000 000
Liikelyljäämä ilman poistoja €	26 716 182	26 558 700	27 435 000
Investoinnit, netto €	9 858 683	17 565 000	25 335 000

Henkilöstö

Henkilöstö	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Vakituiset	18	21	19,8
Määräaikaiset	1,9	0,7	0,9

Vuoden 2025 aikana henkilöstösuunnitelman mukaiset rekrytoinnit kohdistuvat pääosin rakennuttamisyksikköön. Talousarviovuonna suunnitelman mukaisia eläkkeelle siirtymisiä on yksi. Henkilöstösuunnitelman mukaisesti vakinaisen henkilöstön määrä on 20 henkilöä.

Tuloslaskelma ja rahoituslaskelma

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	TAes 2025	TS 2026	TS 2027
LIKEVAIHTO	47 575 060	48 472 800	48 700 200	48 500 000	48 500 000
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	650 872	452 500	199 500	200 000	200 000
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	266 100		350 000	350 000	350 000
MATERIAALIT JA PALVELUT	-16 572 347	-16 027 400	-15 516 100	-16 000 000	-16 000 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 713 407	-6 280 800	-6 506 800	-6 500 000	-6 500 000
Palvelujen ostot	-9 858 940	-9 746 600	-9 009 300	-9 500 000	-9 500 000
HENKILÖSTÖKULUT	-1 299 731	-1 689 600	-1 422 200	-1 550 000	-1 575 000
Palkat ja palkkiot	-1 056 577	-1 236 800	-1 154 800	-1 260 000	-1 280 000
Henkilösivukulut	-243 154	-452 800	-267 400	-290 000	-295 000
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-10 736 437	-10 055 000	-11 860 000	-10 000 000	-10 100 000
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 408 947	-10 055 000	-9 860 000	-10 000 000	-10 100 000
Arvonalentumiset	-1 327 489		-2 000 000		
VUOKRAKULUT	-3 767 093	-4 607 900	-4 642 400	-4 650 000	-4 670 000
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-136 679	-14 000	-106 000	-110 000	-110 000
Liikelylijäämä (alijäämä)	15 979 745	16 531 400	15 703 000	16 740 000	16 595 000
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-17 942 153	-16 425 000	-16 050 000	-16 040 000	-16 030 000
Muille maksetut korkokulut	-51 545	-15 000	-50 000	-40 000	-30 000
Korvaus peruspääomasta	-17 890 000	-16 410 000	-16 000 000	-16 000 000	-16 000 000
Muut rahoituskulut	-609	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 962 408	106 400	-347 000	700 000	565 000

Valtuustoon nähden sitova tavoite	TP 2023	TA 2024	TAes 2025	TS 2026	TS 2027
Liikelylijäämä ilman poistoja	26 716 182	26 586 400	27 563 000	26 740 000	26 695 000

Rahoituslaskelma	TP 2023	TA 2024	TAes 2025	TS 2026	TS 2027
Toiminnan rahavirta					
Liikelylijäämä (-alijäämä)	15 979 745	16 531 400	15 703 000	16 740 000	16 595 000
Poistot ja arvonalentumiset	10 736 437	10 055 000	11 860 000	10 000 000	10 100 000
Korvaus peruspääomasta	-17 890 000	-16 410 000	-16 000 000	-16 000 000	-16 000 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-52 153	-15 000	-50 000	-40 000	-30 000
Toiminnan rahavirta	8 774 029	10 161 400	11 513 000	10 700 000	10 665 000
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-10 919 650	-17 565 000	-24 285 000	-20 609 000	-18 895 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	187 573				
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 048 173				
Kaupungin rahoitettavat, uudisrakentaminen			3 700 000	8 700 000	6 980 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-909 875	-7 403 600	-9 072 000	-1 209 000	-1 250 000

Vaasan Talotoimi -Liikelaitos, Investoinnit 2025-2029

TALONRAKENNUS (1000 €)	Hankkeen kokonais-kustannus	2025	2026	2027	2028	2029
KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA						
Variskan yhtenäiskoulu, vanhan osan peruskorjaus	16 200	150	850	4 400	5 500	5 300
Palosaaren päiväkoti	8 894	5 200	2 800			
Onkilahden yhtenäiskoulun V-kiinteistöt	21 112	700	4 200	6 980	9 000	
Kasarmialueen päiväkotirakennukset nro 13 ja 14	8 051	6 670	744			
Haga skola, keskiosan peruskorjaus ja tilaongelman ratkaisu	3 650	1 050				
KULTTUURI- JA LIIKUNTALAUTAKUNTA						
Uimahalli, vanha osa	5 000				100	4 900
Tekojäärädan huoltorakennus	600					600
RAKENNUSTEN PERUSKORJAUS						
	37 500	7 500	7 500	7 500	7 500	7 500
SUUNNITTELUVAIHEEN HANKKEET						
Isolahden koulu	7 600	3 000	4 500			
Kaupungintalon peruskorjaus	15 300					300
Merikaarron koulu (+ lämmitystavan muutos)	1 900					500
KONEET JA KALUSTO						
		15	15	15	15	15
INVESTOINNIT YHTEENSÄ						
		24 285	20 609	18 895	22 115	19 115

Investoinnit 2025 - 2029, Erillisrahoitus

RAHOITETTAVAT HANKKEET 1 000 €	Hankkeen kokonais-kustannus	2025	2026	2027	2028	2029
KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA						
Keskustan yhtenäiskoulu (suunn. 2025)	40 000	2 000	12 941	14 000	10 000	
RK33	22 500	1 000	7 000	8 000	6 500	
KP22	16 441	1 000	5 941	6 000	3 500	
Isolahden päiväkoti	8 800		300	6 300	2 200	
KULTTUURI- JA LIIKUNTALAUTAKUNTA						
Museoiden kokoelmakeskus	10 000	100	4 900	5 000		
YHTEENSÄ						
	57 741	2 100	18 141	25 300	12 200	